

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

В Л А Д А

BOSNA I HERCEGOVINA

BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE

V L A D A

БУЛЕВАР МИРА 1. 76100 БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ
ТЕЛЕФОН: 049 240 820. ФАКС: 049 217 142

www.bdcentral.net

БУЛЕВАР МИРА 1. 76100 БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ
ТЕЛЕФОН: 049 240 820. ФАКС: 049 217 142.

**ДОКУМЕНТ ОКВИРНОГ БУЏЕТА (ДОБ)
БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
2024–2026. године**

Брчко, јул 2023. године

САДРЖАЈ

ИЗВРШНИ САЖЕТАК.....	4
ПОГЛАВЉЕ 1: УВОД У ДОКУМЕНТ ОКВИРНОГ БУЏЕТА 2024-2026.....	8
ПОГЛАВЉЕ 2: СРЕДЊОРОЧНЕ МАКРОЕКОНОМСКЕ ПРОЈЕКЦИЈЕ.....	9
РЕАЛНИ СЕКТОР.....	10
Економска кретања у 2022. години.....	10
Пројекције економских кретања за период 2023-2026. године.....	12
Ризици.....	14
Индустријска производња у БиХ.....	14
Ризици.....	15
Тржиште рада – 2022. година.....	15
Тржиште рада – пројекције 2023- 2026. године.....	15
Ризици.....	16
Цијене – 2022. година.....	16
Цијене – пројекције 2023-2026. године.....	17
Ризици.....	18
Прогноза кретања раста банкарских кредита и депозита у периоду 2023-2026. година.....	18
Ризици.....	18
СПОЉНИ СЕКТОР.....	19
Платни биланс Босне и Херцеговине.....	19
Претпоставке за платни биланс за период 2023 – 2026. година.....	19
Ризици.....	20
Кретања спољнотрговинске размјене у 2022. години.....	20
Пројекција кретања спољнотрговинске размјене за период 2023–2026. година.....	21
Ризици.....	22
Страна директна улагања у 2022. години.....	22
Пројекције улагања 2023-2026. година.....	23
Ризици.....	24
ПРОГНОЗЕ ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ.....	24
Кретање БДП-а у Брчко дистрикту БиХ у периоду 2016-2022. година, пројекције за 2023. и претпоставке кретања у периоду 2024-2026. године.....	25
Цијене / инфлација у 2022., пројекције 2023-2026. године.....	26
Становништво и демографија Брчко дистрикта БиХ.....	26
Тржиште рада	26
Бруто и нето плате и пензије у периоду 2016-2022. и њихове процјене 2023-2026. године.....	27
ПОГЛАВЉЕ 3: СРЕДЊОРОЧНА ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА И ПРОЈЕКЦИЈА ПРИХОДА	30
Пројекције прихода од индиректних пореза 2023-2026. године.....	30
Основе и претпоставке пројекција прихода од индиректних пореза из основног сценарија.....	30
Пројекције макроекономских показатеља, ДЕП, март 2023. године.....	30
Пројекције за период 2023-2026. године.....	31
Текуће политике у области индиректног опорезивања.....	31
Трендови наплате индиректних пореза.....	32
Наплата у периоду 2006-2022. година.....	32
Наплата у периоду јануар – март 2023. године.....	34
Наплата прихода по врстама.....	36
Пројекције прихода од индиректних пореза за период 2023-2026. године (основни сценарио).....	45
Пројекције за 2023. годину.....	47

Пројекције за период 2024-2026.	51
година.....	
Разлике у односу на претходне пројекције прихода од индиректних пореза.....	53
ДЕП, ревизија пројекција макроекономских показатеља за БиХ.....	54
Ревизија пројекција макроекономских показатеља за 2023. годину.....	54
Ревизија пројекција макроекономских показатеља за период 2024-2025. година.....	55
ОМА, ревизија пројекција прихода од индиректних пореза.....	56
Разлике извршења прихода у 2022. години у односу на пројекције из октобра 2022. године.....	56
Разлике пројекција прихода за период 2023-2025. година у односу на пројекције из 2022. године.....	57
Ризици.....	58
Последње пројекције међународних институција.....	58
Приходи од индиректних пореза у корист Брчко дистрикта БиХ за период 2024 -2026. године.....	60
Приходи од директних пореза у корист Брчко дистрикта БиХ за период 2024-2026. године.....	61
Непорески приходи.....	63
Текуће донације и трансфери за период 2024-2026. године.....	68
Укупно расположиви приходи за период 2024-2026. године.....	69
Оцјена ризика.....	69
Финансирање.....	70
Финансијски планови ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства (по извору финансирања).....	72
Консолидовани јавни приходи буџета и финансијских планова ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства.....	75
ПОГЛАВЉЕ 4: ПРОБЛЕМАТИКА ПОТРОШЊЕ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ.....	77
Бруто плате и доприноси.....	77
Накнаде трошкова запослених.....	79
Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге.....	80
Текући и капитални трансфери, донације и субвенције.....	81
Издаци за набавку сталних средстава (капитални буџет).....	82
Отплата дуга.....	83
Судске пресуде и рјешења, судска и вансудска поравнања.....	87
Средства резерве.....	87
Финансијски планови ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства (расходи).....	101
ПОГЛАВЉЕ 5: БУЏЕТСКИ ПРИОРИТЕТИ ЗА ПЕРИОД 2023-2025. ГОДИНЕ...	110

ИЗВРШНИ САЖЕТАК

У складу са Законом о буџету Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број: 34/19) припремљен је Документ оквирног буџета 2024–2026. године.

Документ оквирног буџета за период 2024–2026. године представља прелиминарни нацрт буџета Брчко дистрикта БиХ за фискалну 2024. годину, заједно са оквирним плановима за наредне двије, односно 2025. и 2026. годину.

Овај документ садржи пројекције прихода и расхода за буџет Брчко дистрикта БиХ, као и консолидоване пројекције јавних прихода и јавне потрошње буџета Брчко дистрикта БиХ и финансијских планова ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства (Фонд здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ, Завод за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, Развојно-гарантни фонд Брчко дистрикта БиХ, Завод за планирање, пројектовање и развој Брчко дистрикта БиХ, Радио-новинска и издавачка установа „Радио Брчко“ Брчко дистрикт БиХ и Туристичка организација Брчко дистрикта БиХ).

Дирекција за финансије Брчко дистрикта БиХ припремила је Документ оквирног буџета уз помоћ података добијених од државне Дирекције за економско планирање (ДЕП) и Одјељења за макроекономску анализу при Управном одбору Управе за индиректно опорезивање (ОМА), података Агенције за статистику БиХ – подружница Брчко, као и података добијених од буџетских корисника Владе Брчко дистрикта БиХ, ванбуџетских фондова Брчко дистрикта БиХ и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства.

Документ оквирног буџета Брчко дистрикта БиХ 2024–2026. године садржи:

Поглавље 1: Увод у Документ оквирног буџета 2024–2026. године

Поглавље 2: Средњорочне макроекономске пројекције

Поглавље 3: Средњорочна фискална политика и пројекције прихода

Поглавље 4: Проблематика потрошње у јавном сектору

Поглавље 5: Буџетски приоритети за период 2024–2026. године

Увод у Документ оквирног буџета 2024–2026. године

Документ оквирног буџета 2024–2026. године је комплексан и свеобухватан документ средњорочног планирања у који су укључене анализе и пројекције буџета Брчко дистрикта БиХ и финансијских планова ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства.

С обзиром да Документ оквирног буџета настоји да квалитетније повеже распоdjелу ресурса са приоритетним политикама Владе, овај документ представља основу за припрему буџета Брчко дистрикта БиХ.

Годишњи буџет је један од кључних инструмената Владе Брчко дистрикта БиХ и омогућава спровођење циљева Владиних политика кроз програме и конкретне активности. Кључни циљ средњорочног буџетског планирања, односно планирања Документа оквирног буџета је да политике Владе Брчко дистрикта БиХ усредсреди на макроекономске, фискалне политике и политике расхода. У складу с тим, Документ оквирног буџета 2024–2026. године представља преднацрт буџета Брчко дистрикта БиХ за 2024. годину и пројекције за наредне двије године, односно приказује горње границе расхода за 2024. годину за сваког буџетског корисника.

Циљ Документа оквирног буџета остварује се првенствено кроз:

- a) рационалну јавну потрошњу,
- b) успјешније одређивање приоритета при алокацији јавних ресурса и
- c) ефикасније коришћење расположивих ресурса.

Горње границе расхода ће бити послате свим буџетским корисницима Брчко дистрикта БиХ у оквиру Инструкције 2 за израду буџета, а од којих се очекује да припреме своје коначне буџетске захтјеве у складу с тим горњим границама расхода.

Средњорочне макроекономске пројекције

Средњорочне макроекономске пројекције обухватају анализу макроекономских кретања у Босни и Херцеговини које је израдила Дирекција за економско планирање (ДЕП) и макроекономске пројекције за Брчко дистрикт БиХ које је израдила Дирекција за финансије Брчко дистрикта БиХ за период 2024–2026. године, а полазећи од пројекције ДЕП-а и података добијених од Агенције за статистику БиХ – подружница Брчко.

Средњорочна фискална политика и пројекције прихода

Ово поглавље садржи пројекције прихода у средњорочном периоду, до којих се дошло на основу политика прихода и пројцираних макроекономских показатеља.

Процијењено је да ће укупни расположиви приходи и финансирање у буџету Брчко дистрикта БиХ износити 301.094.052 КМ у 2024. години, 313.186.352 КМ у 2025. години и 324.691.790 КМ у 2026. години.

Структуру прихода Брчко дистрикта БиХ чине порески и непорески приходи, те текуће донације и трансфери.

Порески приходи представљају приходе од директних пореза и приходе од индиректних пореза.

На основу пројекције прихода од индиректних пореза достављене од стране ОМА-е (Одјелење за макроекономску анализу при УИО), те на основу остварења из 2022. године, као и остварења из првог тромјесечја 2023. године, планира се да ће приходи од индиректних пореза, који припадају Влади Брчко дистрикта БиХ износити 251.600.000 КМ у 2024. години, 262.340.000 КМ у 2025. години и 273.950.000 КМ у 2026. години.

Што се тиче директних пореза (Порези на добит појединаца, Порез на добит предузећа, Порези на плате, Порез на имовину, Порез на промет посебних услуга и Порези на употребу добара или на одобрења за коришћење добара или за извођење активности), процијењено је да ће директни порези у 2024. години износити 30.950.000 КМ, а у 2025. и 2026. години износити по 32.450.000 КМ.

Структуру непореских прихода у Брчко дистрикту БиХ чине: приходи од финансијске и нефинансијске имовине, остали приходи од имовине, приходи од приватизације станова и пословних простора, административне таксе, судске таксе и судске накнаде, комуналне таксе, посебне накнаде и таксе, остале буџетске накнаде и таксе, приходи од пружања јавних услуга и новчане казне. Процијењује се да ће непорески приходи у 2024. години износити 11.664.752 КМ, у 2025. години 11.818.052 КМ и у 2026. години 11.873.490 КМ.

У структури прихода, средства текућих донација и трансфера планирају се у висини од 9.300 КМ у 2024. години, 8.300 КМ у 2025. години и 98.300 у 2026. години.

У пројекцијама за 2024-2026. годину је планирано и финансирање из примитака од позајмљивања јавним предузећима у износу од 6.870.000 КМ у 2024. години, 6.570.000 КМ у 2025. години и у 2026. години 6.320.000 КМ.

Проблематика потрошње у јавном сектору

Овај дио Документа оквирног буџета представља анализу трошкова бруто плата и доприноса, накнада трошкова запослених, расхода за материјал, робе, ситан инвентар и услуге, текућих и капиталних трансфера, донација и субвенција, издатака за набавку сталних средстава, отплате дуга, судских пресуда и рјешења, судских и вансудских поравнања и средстава резерви.

Укупна очекивана потрошња на бруто плате и доприносе у 2024. години износи 107.335.964 КМ. Учешће плата у укупним расходима за 2024. годину износи 35,65%, за 2025. годину 34,35% и 33,22% у 2026. години.

Очекује се да ће у 2024. години потрошња на накнаде трошкова запослених износити 8.387.598 КМ, у 2025. години 8.387.173 КМ и у 2026. години 8.450.356 КМ.

Учешће накнада трошкова запослених у укупно планираном буџету за 2024. годину чини 2,79%, за 2025. годину 2,68% и за 2026. годину 2,60%.

Процјењује се да ће буџетска потрошња на расходе за материјал, робе, ситан инвентар и услуге у 2024. години износити 34.418.171 КМ. Процентуално учешће расхода за материјал, робе, ситан инвентар и услуге за 2024. годину ће износити 11,43%, у 2025. години 10,93%, а у 2026. години 13,12% од укупно планираног буџета.

У 2024. години, текући и капитални трансфери, донације и субвенције планиране су у висини од 98.899.685 КМ и чине их: текући трансфери другим и истим нивоима власти, текуће донације појединцима, текуће донације непрофитним организацијама, субвенције јавним предузећима, субвенције приватним предузећима и предузетницима, капитални трансфери другим нивоима власти, фондовима и јавним установама, капиталне донације појединцима, непрофитним организацијама, предузећима и јавним предузећима.

Учешће текућих и капиталних трансфера, донација и субвенција у планираним средствима у 2024. години је 32,85%, у 2025. години 31,59% и у 2026. години 36,54%.

У наредном трогодишњем периоду кретање издатака за набавку сталних средстава (капиталног буџета) по годинама износи:

у 2024. години 31.180.925 КМ или 10,36% од укупно планираног буџета, у 2025. години 40.263.593 КМ или 12,86% од укупно планираног буџета и у 2026. години 32.127.593 КМ или 9,89% од укупно планираног буџета.

Планирана средства за отплату дуга у 2024. години износе 15.070.692 КМ или 5,01%, у 2025. години 12.753.153 КМ или 4,07% и у 2026. години 10.310.480 КМ или 3,18% од укупно планираног буџета.

Средства за судске пресуде и рјешења, судска и вансудска поравнања су у 2024. и 2025. години планирана у износу од 3.151.017 КМ, док су у 2026. години планирана у износу од 2.044.065 КМ.

Процентуално учешће у 2024. години износи 1,05%, у 2025. години 1,01% и у 2026. години 0,63% од укупно планираног буџета.

Средства резерве су планирана у износу од 2.650.000 КМ у 2024. години, 7.864.281 КМ у 2025. години и 2.650.000 КМ у 2026. години.

Учешће средстава резерве у укупном планираном буџету за 2024. годину је 0,88%, за 2025. годину 2,51% и за 2026. годину 0,82%.

Буџетски приоритети 2024–2026. године

У процесу израде Документа оквирног буџета, у дијелу који се односи на приоритете потрошње, буџетски корисници су имали прилику да кроз достављене информације (Табеле прегледа приоритета) учествују у његовој изради.

На основу достављених информација, Дирекција за финансије је сачинила преглед захтјева, које су идентификовали буџетски корисници, а везани су за политике Владе Брчко дистрикта БиХ и приоритете развоја. Достављене информације су биле основ за израду горњих граница расхода за период 2024–2026. године.

Горња граница расхода по буџетским корисницима за период 2024–2026. године израђена је уз уважавање постојећих политика Владе.

Горње границе расхода су полазна основа и оквир унутар којег буџетски корисници могу сачинити своје буџетске захтјеве, који ће се користити при изради Буџета Брчко дистрикта БиХ за 2024. годину. Наведене горње границе расхода могу бити измијењене током самог процеса израде буџета због могућих одступања од претпоставки и промјене политика коришћених при изради ДОБ-а.

ПОГЛАВЉЕ 1: УВОД У ДОКУМЕНТ ОКВИРНОГ БУЏЕТА 2024–2026. ГОДИНЕ

Документ оквирног буџета 2024–2026. године је комплексан и свеобухватан документ средњорочног планирања, који је припремила Дирекција за финансије и исти је интегрални дио годишњег буџетског циклуса. Његова намјера је да постави стратешки оквир и горње границе расхода, унутар којих би се требао припремити годишњи буџет за 2024. годину. Он такође даје пројекције прихода и расхода за период 2024–2026. године.

Кључни циљ Документа оквирног буџета је да обезбиједи бољу повезаност између приоритетних политика Владе и начина на које она расподјељује средства.

Овај документ представља прелиминарни нацрт буџета за 2024. годину, основ је за израду Инструкције II за израду буџета, те укључује пројекције за слjedeће двије године.

Циљ при изради Документа оквирног буџета није да претпостави финални исход процеса припреме и планирања буџета за 2024. годину, већ да обезбиједи полазне основе за овај важан процес.

Буџет је примарно средство, којим се Влада служи у имплементацији својих стратешких циљева. Он је инструмент помоћу којег се приоритети Брчко дистрикта БиХ преносе на услуге, програме и активности, као одговор на социјалне, економске и друге потребе грађана.

Циклус израде Документа оквирног буџета (ДОБ-а) Брчко дистрикта БиХ заснива се на приступу планирања буџета по методологији „десет корака“, као концепту средњорочног приступа планирању буџета:

Корак 1 – „Инструкција I за израду ДОБ-а“

Корак 2 – Обрасци прегледа приоритета буџетских корисника

Корак 3 – Средњорочна макроекономска пројекција и фискална политика

Корак 4 – Документ оквирног буџета

Корак 5 – „Инструкција II за израду буџета“ – Горње границе расхода за буџетске кориснике

Корак 6 – Захтјеви буџетских корисника

Корак 7 – Расправе с буџетским корисницима

Корак 8 – Одобравање приједлога буџета од стране Владе и достављање приједлога

Скупштини на разматрање и усвајање

Корак 9 – Организовање јавних расправа од стране Скупштине

Корак 10 – Скупштинска расправа и усвајање буџета.

ПОГЛАВЉЕ 2. СРЕДЊОРОЧНЕ МАКРОЕКОНОМСКЕ ПРОЈЕКЦИЈЕ

Ово поглавље садржи основне макроекономске претпоставке и пројекције на којима ће се заснивати прелиминарна процјена нацрта буџета институција БиХ, буџета ентитета, као и буџета Брчко дистрикта БиХ за период од 2024–2026. године.

У првом дијелу поглавља дата је анализа макроекономских трендова и средњорочна макроекономска пројекција на нивоу БиХ, коју је израдила Дирекција за економско планирање БиХ (ДЕП).

У другом дијелу поглавља су приказане пројекције основних макроекономских показатеља везаних за Брчко дистрикт БиХ, које је израдила Дирекција за финансије Брчко дистрикта БиХ, полазећи од пројекције ДЕП-а и података Агенције за статистику БиХ – подружница/експозитура Брчко.

Табела 2.1. Макроекономски показатељи за период 2021–2026. година

Индикатор	Званични подаци	Пројекције				
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.
Номинални БДП у мил. КМ	39.921	44.590	47.438	49.926	52.705	55.666
Номинални раст у %	12,6	11,7	6,4	5,2	5,6	5,6
БДП дефлатор (претходна година = 100)	104,7	107,7	104,3	102,5	102,5	102,3
Реални БДП у мил. КМ (претходна година = 100)	38.136	41.407	45.462	48.696	51.425	54.435
Реални раст у %	7,6	3,7	2,0	2,7	3,0	3,3
Инфлација мјерена индексом потрошачких цијена у %	2	14	6,1	3,1	2,2	1,9
Потрошња у мил. КМ	34.342	39.561	41.638	43.127	44.687	46.206
Реални раст у %	4,3	3,3	1,2	1,2	1,3	1,2
Владина потрошња у мил. КМ	7.536	8.402	8.822	9.114	9.387	9.669
Реални раст у %	3,1	2,8	1,2	0,8	0,5	0,5
Приватна потрошња у мил. КМ	26.806	31.159	32.815	34.013	35.300	36.537
Реални раст у %	4,6	3,4	1,3	1,3	1,6	1,3
Инвестиције (брutto) у стална средства у мил. КМ	8.367	9.431	9.991	10.539	11.345	12.232
Реални раст у %	4,8	5,3	4,0	3,6	5,7	6,3
Владине инвестиције у мил. КМ	1.193	1.431	1.512	1.678	1.846	2.030
Реални раст у %	-31,5	14,9	3,5	7,8	6,8	7,7
Приватне инвестиције у мил. КМ	7.174	8.000	8.480	8.861	9.499	10.202
Реални раст у %	14,9	3,7	4,1	2,9	5,5	6,0
Увоз у мил. КМ	21.084	27.940	29.630	31.743	34.023	36.905
Номинални раст у %	26,7	32,5	6,1	7,1	7,2	8,5

Реални раст у %	20,5	18,8	4,7	5,7	5,7	5,9
Извоз у мил. КМ	16.485	21.455	23.462	25.866	28.602	31.840
Номинални раст у %	38,9	30,2	9,4	10,2	10,6	11,3
Реални раст у %	24,6	22,2	6,6	8,3	8,5	8,1
Национална бруто штедња у % БДП-а	23,1	21,1	21,5	22,5	23,3	24,1
Биланс текућег рачуна у мил. КМ	-923	-2.045	-1.754	-1.442	-1.178	-1.090
Раст у %	-17,2	121,8	-16,1	-17,8	-18,3	-7,5
Биланс текућег рачуна у % БДП-а	-2,4	-4,7	-3,7	-2,9	-2,2	-2,0

Реални сектор

Економска кретања у 2022. години

Тренутно расположиви статистички подаци БХАС-а (статистика националних рачуна) за 2022. годину указују на то да је тренд раста економске активности из претходне године настављен. Тако је Босна и Херцеговина, упркос изазовима као што су криза у Украјини, појачани инфлаторни притисци и слабљење глобалног економског раста успјела остварити релативно добар економски раст. Наиме, према подацима БХАС-а (статистика националних рачуна, расходни приступ (К1-К3 2022) за период јануар-септембар 2022. године) економски раст у Босни и Херцеговини износио је око 4,4% у односу на исти период претходне године.¹ Међутим, оно што вриједи истаћи јесте да је у другој половини 2022. године године тренд раста значајно успорен у односу на почетак године што потврђују регистроване стопе економског раста по кварталима (К1 5,0%, К2 5,8% и К3 2,6%). Увидом у структуру оствареног раста може се закључити да је домаћа тражња кроз повећање потрошње и бруто инвестиција представљала главни ослонац раста БДП-а, док је спољнотрговински биланс имао негативан допринос економском расту. Ако се има у виду да екстерно окружење представља веома важну структурну одредницу економских кретања у Босни и Херцеговини, може се закључити да је висок ниво привредне активности у земљама ЕУ (реални раст од око 3,5%²) значајно допринио повећању БДП-а у Босни и Херцеговини у 2022. години.³

Дирекција за економско планирање Босне и Херцеговине – ДЕП БиХ на бази расположивих података националних рачуна за 3 квартала и краткорочних статистичких показатеља за К4 процјењује да је Босна и Херцеговина у 2022. години забиљежила реални раст БДП-а од 3,7%, док је номинална стопа раста износила 7,7% у односу на претходну годину.⁴ Ако се пажљивије посматра структура процјењеног раста БДП-а за 2022. годину може се закључити да је домаћа тражња кроз повећање финалне потрошње и инвестиција представљала кључно упориште економског раста у земљи. Наиме, према пројекцијама ДЕП-а у 2022. години у Босни и Херцеговини дошло је до повећања финалне потрошње од 3,3% (приватна потрошња 3,4%, јавна потрошња 2,8%), тако да је укупан допринос економском расту износио 2,8 п.п. Повећање броја запослених од око 2%, двоцифрен раст новчаних прилива из иностранства уз кредитни раст сектора становништва од око 5% упркос јачању инфлаторних притисака омогућили су овај раст приватне потрошње у Босни и Херцеговини. Ако се има у виду да

¹ Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Саопштење, „Бруто домаћи производ, расходни приступ тромјесечни подаци за К3 2022. године“, 30. 12. 2022. године.

² Eurostat, Euroindicators, „Preliminary flash estimate for the fourth quarter of 2022“, 15/2023 - 31 January 23

³ EU Candidate Countries & Potential Candidates Quarterly, (CCEQ), 3rd Quarter 2022.

⁴ Пројекције Дирекције за економско планирање Босне и Херцеговине – ДЕП БиХ, март 2023. године.

приватна потрошња чини 75% БДП-а, може се закључити да је раст приватне потрошње од преко 3% био најзаслужнији за остварени економски раст у 2022. године. Одређени краткорочни статистички показатељи као што су пораст промета у малопродаји од око 15%, раст робног увоза од преко 30%, као и повећање прихода од ПДВ-а од око 16% на имплицитан начин потврђују раст приватне потрошње у Босни и Херцеговини. С друге стране, обзиром на повећање јавних расхода усљед предузетих мјера у борби против инфлације и изборне године, јавна потрошња је очекивано порасла за скоро 3% у односу на исти период претходне године уз допринос економском расту од 0,5 п.п.

Међутим, оно што је обиљежило 2022. годину у економском смислу, како у Босни и Херцеговини, тако и у свијету јесу свакако појачани инфлаторни притисци и изразито високе стопе раста цијена роба и услуга. Наиме, постпандемијски економски опоравак, покидани ланци снабдијевања и у коначници криза у Украјини довели су до наглог скока свјетских цијена, прије свега енергената и хране, што се одразило на цијене осталих роба и услуга у свијету. Тако је раст свјетских цијена у 2022. години према подацима ИМФ-а износио скоро 50%, при чему су најзначајнија повећања остварена у оквиру категорија енергенти 97% (сирова нафта 66,5%, природни гас 213%) и хране 20,5%. Ова глобална цјеновна кретања резултирала су наглим повећањем цијена роба и услуга у Босни и Херцеговини у 2022. години.⁵ Тако је у Босни и Херцеговини у 2022. години регистрован раст индекса потрошачких цијена ЦПИ од око 14% у односу на исти период претходне године. Овај раст, како свјетских, тако и потрошачких цијена представља кључни разлог успоравања економског раста у другој половини 2022. године, а пројекције међународних институција указују на додатна успоравања током сљедеће године.

Поред повећања потрошње, према подацима статистике националних рачуна БХАС-а за 2022. годину у Босни и Херцеговини је регистрован релативно снажан раст укупних инвестиција од скоро 6,5% у односу на исти период претходне године, док је допринос истих у економском расту износио 1,5 п.п. Међутим, приликом интерпретације овог релативно снажног раста инвестиција потребно је имати у виду да се у оквиру наведене категорије налазе и залихе које су врло вјероватно имале утицај на раст инвестиција у овом периоду. Поред категорије залиха, ова релативно висока стопа раста инвестиције несумњиво је последица и ниске основице, обзиром да је заступљеност инвестиција у структури БДП-а у Босни и Херцеговини још увијек релативно скромна. С друге стране, истовремени раст како извозне тако и домаће тражње уз значајан раст свјетских цијена резултирао је снажним растом укупне спољнотрговинске робне размјене у Босни и Херцеговини. Укупна спољнотрговинска размјена у Босни и Херцеговини увећана је за скоро 12 милијарди КМ, што је повећање за око ¼ у односу на претходну годину у номиналном смислу. Ово повећање у оквиру спољнотрговинске размјене добрим дијелом је последица двоцифрених повећања извозних и увозних цијена.

Према процјени ДЕП-а за 2022. годину усљед јачања извозне тражње, повећања производње у оквиру прерађивачке индустрије и повећане активности у сектору туризма, Босна и Херцеговина је остварила реални раст укупног извоза од 22% (раст извоза роба 18,6%, раст извоза услуга скоро 35%). С друге стране, снажан раст домаће тражње усљед повећања потрошње и у одређеној мјери инвестиција резултирао је повећањем укупног увоза у Босну и Херцеговину од 18,8% у реалном смислу, при чему је раст увоза роба износио 18% док је увоз услуга увећан за скоро 35%. Висок ниво економске активности у земљи и овај тренд кретања извоза и увоза довели су до повећања спољнотрговинског дефицита у Босни и Херцеговини од 6,6% у реалном смислу, тако да је спољни сектор имао негативан допринос у економском расту од скоро 1 п.п. Ово повећање спољнотрговинског дефицита у Босни и

⁵ <https://data.imf.org/?sk=471DDDF8-D8A7-499A-81BA-5B332C01F8B9&sid=1547558078595>

Херцеговини с друге стране је довело до повећања дефицита текућег рачуна у оквиру платног биланса Босне и Херцеговине на око 4,7% БДП-а у 2022. године.

Пројекције економских кретања за период 2023-2026. година

Веома важну одредницу за економска кретања у Босни и Херцеговини у периоду 2023–2026. године поред интерних динамика представљаће и економска кретања у спољном окружењу, нарочито у земљама ЕУ27. Наиме, упркос стабилизацији епидемиолошких прилика које су везане за глобалну пандемију *COVID-19* већ почетком 2022. године дошло је до додатног усложњавања међународних политичко-економских прилика које су везане за дешавања у Украјини. Негативне економске посљедице ових дешавања на свјетску економију су већ видљиве и манифестују се кроз трговинске, финансијске, цјеновне шокове које неће заобићи ни Босну и Херцеговину. Наиме, ранији извјештаји су показали да спољно окружење (ЕУ и земље региона) представљају веома важну структуралну одредницу свих економских кретања у Босни и Херцеговини. Референтне међународне институције у свијету као што су ММФ – Међународни Монетарни Фонд, Свјетска Банка и Европска Комисија у одређеним публикацијама указују на то да ће најновија међународна догађања имати негативне економске посљедице по свјетску економију.⁶ Негативне економске посљедице су већ видљиве и огледају се кроз пораст свјетских цијена енергената и хране, нестабилност на финансијским тржиштима што би у коначници могло угрозити опоравак свјетске економије из претходне године обзиром да се очекује слабљење глобалног економског раста на испод 3%. С тога вриједи истаћи да се ДЕП приликом припреме овог извјештаја у оквиру пројектирања економских кретања у међународном економском окружењу користио фебруарским издањем *European Economic Forecast Winter 2023 (Institutional Paper 194)*.⁷ ДГ ЕЦФИН је тако у складу са најновијим економским кретањима у свијету значајно ревидирао пројекције економског раста за земље ЕУ које износе 0,8% у 2023. и 1,6% у 2024. години. Обзиром да екстерне динамике представљају веома важну структурну одредницу свих економских кретања у Босни и Херцеговини вриједи истаћи да ће најновија дешавања имати одлучујућу улогу за изгледе економског раста у земљи у наредном периоду. Осим екстерних динамика, јако битан фактор за економски раст у земљи током програмског периода 2023–2026. године представљаће и институционални капацитет земље у спровођењу структуралних реформи како би се ојачао допринос интерних динамика у креирању истог. Даље усложњавање, како екстерних, тако и интерних динамика би имало веома негативне посљедице по босанскохерцеговачку економију и смањило њен потенцијални раст.

Имајући у виду наведене, како екстерне, тако и интерне околности, према пројекцијама ДЕП-а у периоду 2023–2026. година у Босни и Херцеговини се може очекивати економски раст са просјечном стопом економског раста од око 3% на годишњем нивоу (2023: 2%, 2024: 2,7%, 2025: 3,0% и 2026. година 3,3%). Најновија дешавања у међународном економском окружењу (повећани екстерни ризици), снажан раст свјетских цијена (енергенти и храна) и поприлично висока основица из претходне године (стопа раста 3,7%) резултирали су ревидирањем пројекције економског раста у Босни и Херцеговини у 2023. години. Тако се према пројекцијама ДЕП-а за 2023. годину у Босни и Херцеговини може очекивати реални економски раст од око 2,0% у односу на претходну годину. Посљедица је ово веома изражених инфлаторних притисака који су започели током претходне године усљед прекида у глобалним ланцима снабдијевања (*COVID-19* криза), а додатно интензивирани у 2022.

⁶ <https://www.imf.org/en/News/Articles/2022/03/05/pr2261-imf-staff-statement-on-the-economic-impact-of-war-in-ukraine>

⁷ European Commission, “DG ECFIN, „European Economic Forecast“ Winter 2023 (Institutional Paper 194) February 2023.

години услед најновијих дешавања у односима између Русије и Украјине.⁸ Ако се пажљивије посматра структура пројигицираног економског раста у 2023. години, видљиво је да би домаћа тражња кроз повећање приватне потрошње и у мањој мјери инвестиција, представљала главно упориште истог, док је очекивани допринос спољног сектора неутралан.

Под претпоставком нормализације, како екстерних, тако и интерних динамика у Босни и Херцеговини у периоду 2024–2026. година може се очекивати економски раст од око 3%. Посматрано појединачно по годинама у 2024. години очекивана стопа економског раста износи 2,7%, у 2025. 3,0% и у 2026. години 3,3% у односу на претходну годину. Претпоставља се да би кључни ослонац економског раста током овог периода требала представљати домаћа тражња кроз повећање приватне потрошње и инвестиција. Наиме, повећање укупне економске активности у земљи уз очекивано повећање индустријске производње и грађевинских радова праћено повећањем броја запослених и прихода од извоза (роба и услуга) требало би резултирати повећањем расположивог дохотка грађана, а самим тим и повећањем приватне потрошње која ће као и претходних година представљати кључни ослонац економског раста. Тако се у периоду 2024–2026. године очекује просјечна стопа раста приватне потрошње од 1,4%. С друге стране, имајући у виду висок ниво јавне потрошње у оквиру БДП-а у Босни и Херцеговини и напоре који се улажу кроз процес фискалне консолидације у Босни и Херцеговини, током овог периода очекује се постепена стабилизација јавних финансија кроз смањење јавних расхода и истовремено повећање јавних прихода како би се ограничио раст јавне потрошње.

Тако се у периоду 2024–2026. година очекује уједначен раст јавне потрошње од око 0,6% на годишњем нивоу. Ако се има у виду да би током овог периода пројигицирана стопа економског раста била виша у односу на раст јавне потрошње, удио исте у БДП-у би се дјелимично смањив на око 18% у периоду 2024–2026. година. У овом временском периоду очекује се да би мјерама фискалне политике дио средстава из текуће потрошње требао бити канализиран у сврху јачања инвестиционе потрошње у Босни и Херцеговини. Самим тим, уз побољшање пословног амбијента, инвестиције би за разлику од претходних година могле имати значајнији раст, а самим тим и већи допринос у очекиваном расту БДП-а. У периоду 2024–2026. године у Босни и Херцеговини се очекује повећање бруто инвестиција у стална средства по просјечној годишњој стопи раста од око 5% (2024: 4,1%, 2025: 4,3%, 2026: 6,7%). У овом временском оквиру поред повећања приватних инвестиција које чине већински дио укупних инвестиција (око 80% укупних инвестиција) као што је то и раније наведено, очекује се и значајнији допринос јавних инвестиција. Сматра се да би напредак у процесу европских интеграција у комбинацији са унапређењем пословног окружења кроз реформске процесе могло повећати интерес, како домаћих, тако и страних инвеститора за инвестициона улагања у Босну и Херцеговину.

С друге стране, обзиром на структуру и позицију економије Босне и Херцеговине, сматра се да ће јавне инвестиције представљати нешто важнију полугу за подстицање економског раста у средњем року. Пројекти у оквиру изградње путне инфраструктуре и енергетски пројекти, као и расположивост средстава код међународних финансијских институција би уз адекватну и благовремену имплементацију истих могли резултирати годишњим повећањем јавних инвестиција од око 7,5%, за период 2024. до 2026. година. Тако би у средњорочном временском оквиру удио јавних инвестиција у оквиру БДП-а у Босни и Херцеговини био повећан на око 3,5% БДП-а. Постепена стабилизација у екстерном окружењу уз унапређење

⁸ Детаљније информације о пројекцијама цјеновних кретања у Босни и Херцеговини и свијету за 2022-2025. године приказан је у посебном поглављу овог извјештаја о цијенама.

индустријске базе и подизање конкурентности у земљи представљају предуслов побољшања спољнотрговинске размјене са свијетом. Само под условом материјализације наведених екстерних претпоставки у периоду 2024–2026. године може се очекивати пораст спољнотрговинске размјене са свијетом. У том случају у Босни и Херцеговини се може очекивати просјечни годишњи раст извоза од око 8% при чему би пројицирани раст роба и услуга био прилично уједначен. Тако би током овог периода захваљујући овом извозном расту, удио извоза у БДП-у био повећан на око 55% на крају 2026. године.

С друге стране, очекује се да би се увоз у овом временском периоду требао кретати по нешто споријој годишњој стопи раста од 5,8%. Током овог периода очекује се прилично избалансиран раст увоза роба и раст увоза услуга. Последица оваквог кретања увозног раста била би стабилизација удјела увоза у БДП-у на око 65% БДП-а на крају 2026. године. Нешто снажнији раст извоза у односу на раст увоза у средњем року би резултирао постепеном стабилизацијом спољнотрговинског биланса као удио у БДП-у на око 10%, односно благо позитивним доприносом економском расту, док би покривеност увоза извозом закључно са 2026. годином требала износити преко 85%.

Ризици

Ризици по остваривање пројекција економског раста у основном сценарију могу се класификовати у двије групе (спољни и унутрашњи). У вријеме припреме овог извјештаја чини се да су спољни ризици доста израженији и представљају већи ризик за реализацију пројекција економског раста из основног сценарија у односу на унутрашње. Наиме, након стабилизације епидемиолошких прилика које су везане за *COVID-19*, почетком 2022. године дошло је до ескалације сукоба Украјине и Русије што ће несумњиво имати негативне економске последице по глобалну економију и самим тим и Босну и Херцеговину. Даља ескалација украјинске кризе, као и јачање инфлаторних притисака, како на глобалном нивоу, тако и у Босни и Херцеговини засигурно би имали негативан утјецај на потрошњу, инвестиције, спољнотрговинску размјену, а самим тим и на пројекције економског раста у основном сценарију.

С друге стране, пријетњу реализацији ових пројекција представљају и унутрашњи изазови, односно унутрашњи ризици у Босни и Херцеговини. Унутрашњи ризици представљају сложен систем доношења одлука и спор темпо спровођења економских реформи у земљи. Евентуална кашњења у имплементацији и спровођењу структуралних реформи могла би се негативно одразити на укупни економски раст. Што се тиче ризика у средњем року, они се односе на миграцију становништва из Босне и Херцеговине, а то се нарочито односи на млади, образовани и квалификован кадар што би могло резултирати смањењем продуктивности и споријим растом БДП-а од пројектованог.

Индустријска производња у БиХ

Тренутно расположиви статистички подаци (међународни и домаћи) за 2022. године указују на то да је тренд раста привредне активности настављен, али нешто нижим интензитетом у односу на претходну годину. Наиме, према подацима Еуростата за 2022. годину у земљама ЕУ забиљежен је економски раст од око 3,5% у односу на исти период претходне године, док је раст физичког обима индустријске производње износио око 2%.⁹ Чини се да је сличан тренд кретања привредне активности примјетан и у Босни и Херцеговини. Наиме, према тренутно расположивим прелиминарним подацима БХАС-а за 2022. годину у Босни и

⁹ Eurostat, Euroindicators, „Industrial Production“, 43/2022, 20 December 2022.

Херцеговини је регистрован раст физичког обима индустријске производње од 1,7% у односу на исти период претходне године. Посматрано по кварталима, регистроване стопе раста физичког обима индустријске производње су износиле К1 3,9%, К2 5,3%, К3 -0,3% и К4 -2,0%. Овакав тренд кретања индустријске производње у Босни и Херцеговини на имплицитан начин указује да економска активност успорава у односу на почетак године.

Ако се детаљније посматра структура физичког обима производње може се закључити да је раст физичког обима индустријске производње у 2022. години остварен искључиво захваљујући повећању производње у оквиру прерађивачке индустрије од 4,4%. С друге стране, у оквиру сектора рударства забиљежено је смањење од 3,7%, док је производња електричне енергије смањена за преко 5% у односу на претходну годину.

Пројекције кретања индустријске производње у БиХ у периоду 2023–2026. година

У периоду 2023–2026. година, како у Босни и Херцеговини, тако и у свијету се очекује успоравање економског раста што ће се одразити и на кретање обима производње, запослености и извоза. Током посматраног периода кретања у оквиру индустријске производње ће поред економских кретања у спољном окружењу доста зависити и од интерних динамика у Босни и Херцеговини. Наиме, током овог периода очекује се побољшање имплементације реформских мјера на унапређењу пословног амбијента које спроводе надлежне институције у Босни и Херцеговини. Побољшање пословног амбијента је предуслов за повећање инвестиционих улагања (домаћих и иностраних), већу искоришћеност постојећих и покретање нових капацитета, повећање броја запослених и јачање конкурентске позиције бх. произвођача, како на домаћем, тако и на иностраним тржиштима. Само под условом материјализације, како екстерних, тако и интерних претпоставки, пројекција ДЕП-а је да би Босна и Херцеговина могла остваривати просјечне годишње стопе раста физичког обима индустријске производње од око 5%.

Ризици

Ризици по питању пројекције кретања индустријске производње у Босни и Херцеговини у основном сценарију су идентични општим ризицима који су наведени у уводном дијелу документа о економским кретањима. Поред општих ризика који су наведени у уводном дијелу, вриједи истаћи да стабилност у производњи електричне енергије у доброј мјери зависи од хидролошких прилика и погонске спремности термоелектрана. Неповољне хидролошке прилике, као и дотрајали термоенергетски капацитети, односно ниска погонска спремност могли би се негативно одразити на укупну производњу електричне енергије у Босни и Херцеговини и самим тим физички обим укупне индустријске производње.

У средњем року ризик за пројектовано јачање индустријске производње могао би представљати евентуална кашњења у реформским процесима која имају за циљ унапријеђење пословног окружења у земљи.

Тржиште рада у БиХ

Тржиште рада – 2022. година

У периоду I-XII 2022. године просјечан број запослених је износио око 840,5¹⁰ хиљада и већи је за 2,3% у односу на 2021. годину. Посматрајући број запослених лица према подручјима

¹⁰ Привремени податак. Извор: БХАС

дјелатности, најзначајнији раст у 2022. години био је у области прерађивачке индустрије, трговине, информација и комуникација. Све остале дјелатности имале су мањи допринос расту укупног броја запослених лица у Босни и Херцеговини. У просјеку периода I-XII 2022. године, број регистрованих незапослених лица је смањен за 8% г/г и износио је 363 хиљада. Просјечна нето плата у периоду I-XII 2022. године износила је 1.122 КМ уз номинални раст од 12,5% у односу на исти период 2021. године, док је реални раст био негативан (-1,3%) због високе инфлације.

Тржиште рада – пројекције 2023-2026. године

Према првим подацима у јануару 2023. године број запослених лица у Босни и Херцеговини је увећан за 2,4% и износи 850,9¹¹ хиљада. Истовремено просјечна нето плата је увећана за 15,9% и износи 1.209 КМ. Пројекције на тржишту рада до краја 2023. године углавном су базиране на очекиваном економском расту у посматраном периоду, односно амбијенту пословања који детерминише ниво економске активности. Поред тога, узета су у обзир предвиђања и пројекције одређених међународних институција (ЕК, ЕЦБ, Свјетска банка итд) која би могла индиректно утицати на пословно окружење, а тиме и на развој дешавања на тржишту рада. ЕЦБ у својим посљедњим пројекцијама у марту 2023. године предвиђа да би стопа незапослености у еврозони могла остати скоро непромјењена у односу на претходну годину и износити 6,6%¹², уз раст броја запослених лица од 0,8% г/г и знатно спорији економски раст. Према пројекцијама ДЕП-а у Босни и Херцеговини у 2023. години се такође очекује нешто спорији економски раст од 2% у поређењу са претходном годином (детаљније у поглављу о економском расту). Очекује се да би се број запослених лица могао наставити увећавати, али по нешто споријој стопи раста у односу на претходну годину (1,6% г/г) уз постепено смањење стопе незапослености. Поред тога, раст просјечне нето плате би могао износити око 11% г/г.¹³ Ипак, пројекције на тржишту рада зависе од ризика који би могли значајно утицати на претпостављени раст плата, као и број запослених лица.¹⁴

Израда средњорочног сценарија за период 2024-2026. године у области тржишта рада базирана је на очекиваном економском расту у посматраном периоду, односно обиму потражње, трговине и инвестиција. ЕЦБ у својим пројекцијама¹⁵ предвиђа у 2024–2025. години нешто бржи економски раст (у односу на 2023. годину) уз непромјењену стопу незапослености у еврозони од 6,6%. Истовремено у посматраном периоду се очекује стопа раста броја запослених лица (0,3%-0,4%). Према пројекцијама ДЕП-а, у периоду 2024–2026. године, у Босни и Херцеговини се такође очекује бржи економски раст у поређењу са претходном годином. Уз боље пословне прилике створили би се услови за наставак постепеног раста броја запослених лица. Претпостављени економски раст би се требао одразити на раст броја запослених лица у многим дјелатностима. Као и претходних година, очекује се да би допринос расту броја запослених могао бити скромнији у јавном¹⁶ сектору у односу на остала подручја дјелатности. Највећи број запослених лица би могао остати и даље у области трговине и прерађивачке индустрије које уједно запошљавају највише лица (око 39%). Генерално, уз повољнију пословну климу, како у Босни и Херцеговини, тако и у окружењу и земљама ЕУ, у периоду 2024–2026. године очекује се повећање броја запослених лица око 1,7% г/г, уз увећање нето плата од 3,2%-3,9% г/г.

Ризици

¹¹ Привремени податак. Извор: БХАС

¹² У 2022. години је износила 6,7%.

¹³ Стопа раста просјечне нето плате могла би бити резултат не само раста плата у оба ентитета током 2022. године него и раста плата у 2023. години (што би се додатно одразило на раст просјечне нето плате).

¹⁴ Од наведених ризика ће зависити интензитет стопе раста броја запослених лица и нето плата у основном сценарију.

¹⁵ Пројекције из марта 2023. године.

¹⁶ У анализи се мисли на дјелатности јавне управе, здравства и образовања.

Пројекције на тржишту рада одређене су значајно дешавањима у окружењу, односно пословним амбијентом, како у Босни и Херцеговини, тако и у свијету. Уз спорији економски раст, мањи обим инвестиција, трговине и уопште лошије услове пословања, раст броја запослених лица и зарада би могао бити нижи од претпостављеног у основном сценарију. Поред тога, континуирано смањење радне снаге (кроз миграције становништва) и степен имплементације планираних структурних реформи у Босни и Херцеговини могао би утицати на посматране индикаторе тржишта рада, као и на ниво куповне моћи и животног стандарда. Све наведене промјене уједно представљају основне ризике за пројекције који би успорили и одгодили јачање тржишта рада у Босни и Херцеговини.

Цијене

Цијене – 2022. година

Након што је у периоду К1-К3 2022. године регистрован убрзан раст инфлације, у К4 долази до постепеног успоравања укупног нивоа цијена у Босни и Херцеговини. У периоду I-XII 2022/I-XII 2021. инфлација је износила 14%. Раст цијена у посматраном периоду подстакнут је значајним растом цијена сирове нафте и хране. Због виших цијена нафте и нафтних деривата у одјељку превоза цијене су биле више за 25,4%. На тај начин спољни притисци на цијене имали су велики утицај на укупну инфлацију кроз преношење трошkových притисака са произвођачких на потрошачке цијене. Цијене у одјељку хране и безалкохолних пића (највећи удио у ЦПИ индексу) су увећане за 21,5% г/г. У одјељку становања, воде, електричне енергије, плина и других енергената цијене су увећане за 14% г/г и имале су нешто мањи допринос расту укупне инфлације у Босни и Херцеговини у односу на храну и превоз. Једино смањење цијена било је у одјељку одјеће и обуће гдје су цијене биле ниже за 6% у посматраном периоду што није значајно успорило раст укупне инфлације у Босни и Херцеговини.

Цијене – пројекције 2023-2026. године

У Босни и Херцеговини у јануару 2023. године настављен је раст цијена. Инфлација мјерена индексом потрошачких цијена у Босни и Херцеговини у јануару 2023. године је износила 14,1% у поређењу са јануаром 2022. године. Као и претходне године најзначајнији раст цијена био је у одјељцима хране и безалкохолних пића, превоза, становања, воде, ел. енергије, плина и других енергената који уједно имају највећи допринос расту укупне инфлације (65%). Због тога кретање цијена енергената и хране значајно детерминише укупну инфлацију.

До краја 2023. године очекује се постепена стабилизација цијена. Према пројекцијама ЕЦБ (март 2023) инфлација у еврозони би могла значајно успорити и износити 5,3% г/г (у претходној години је износила 8,4%). Цијене енергената би значајно допринијеле паду инфлације, захваљујући базним ефектима након снажног раста цијена енергената у 2022. години и претпоставки о много нижим цијенама нафте и плина у 2023. години. Цијена сирове нафте у 2023. години могла би бити нижа за 20,3% г/г и износила би 82,6 \$/барелу, а цијена гаса би била нижа за 52,8% г/г. Ниже цијене енергената би смањиле производне трошкове и на тај начин постепено довеле до пада потрошачких цијена. Претпостављени пад цијена енергената има важну улогу код цијена хране, с обзиром на интензивну употребу енергената у производњи прехранбених производа. Очекује се да ће се цијене хране такође почети смањивати због смањења трошkových притисака који се односе на енергенте као и цијене ђубрива. Слична предвиђање има и ЕК у својим зимским пројекцијама (фебруар 2023) према

којим би инфлација у ЕУ могла износити 6,4% у 2023. години (у еврозони 5,6%), а цијена сирове нафте би могла бити нижа за 15,8% г/г. Ако се поред наведених екстерних цјеновних детерминанти узму у обзир стабилне цијене комуналија у Босни и Херцеговини, у 2023. години се може очекивати спорија инфлација у односу на претходну годину од 6,1% г/г.¹⁷

Израда пројекција инфлације у Босни и Херцеговини у периоду 2024-2026. године, као и претходних година заснива се на кретању цијена енергената и хране на свјетском тржишту и пројекција инфлације у ЕУ као битних екстерних фактора. ЕЦБ предвиђа да би се инфлација у еврозони могла наставити кретати силазном путањом и износити 2,9% у 2024. години уз смањење цијена сирове нафте за 5,8% г/г, достигнувши 77,8 \$/барелу. У 2025. години такође се предвиђа пад цијена сирове нафте од 5% г/г, а инфлација у еврозони би могла бити нижа и износити 2,1% г/г. Према предвиђању ЕЦБ цијене природног гаса током 2024-2025. године не би се требале значајно мијењати, као што је то био случај у 2022. години.¹⁸ Слична предвиђања инфлације дала је Европска комисија у својим зимским пројекцијама.¹⁹ Када је у питању кретање индекса хране на свјетском тржишту, последње расположиве пројекције²⁰ Свјетске банке указују да би индекс цијена хране могао бити мањи око 0,4% г/г у 2024. години. Узимајући у обзир велики утицај свјетских цијена на домаћу инфлацију може се претпоставити да ће у периоду 2024-2026. године доћи до постепене стабилизације цијена у Босни и Херцеговини. Поред поменутих екстерних фактора, стабилне цијене комуналија (као домаће компоненте инфлације) имале би позитиван утицај на развој инфлације у посматраном периоду. На основу наведеног инфлација у Босни и Херцеговини би у 2024. години могла износити 3,1%, односно 2,2% 2025. години и 1,9% у 2026. години.

Ризици

Као и претходних година основни ризици за пројекције инфлације подијељени су на екстерне и домаће факторе. При томе, цијене енергената, као и хране на свјетском тржишту имају значајну улогу на кретање инфлације. Више цијене енергената увећале би улазне трошкове, односно дошло би до пребацивања трошкова са произвођача на потрошаче. При томе би и раст цијена прехранбених производа могао бити присутан. На тај начин укупна инфлација би могла бити нешто већа у односу на основни сценарио. Супротно, међу домаћим факторима који би могли да утичу на ниво инфлације су ризици попут раста цијена комуналија које нису узете у обзир, а могу довести до раста инфлације.

Банкарски сектор

Прогноза кретања раста банкарских кредита и депозита у периоду 2023-2026. година

Са опоравком економске активности и кредитни раст је током 2022.године забиљежио брже стопе раста у поређењу са 2021. годином. Стопа кредитног раста на крају 2022.године износила је 4,7% г/г вођена растом кредита становништва (допринос од 2,6 п.п) при чему је и допринос кредита приватних предузећа биљежио нешто бржи раст него што је то било у претходној години (1,8 п.п). Насупрот томе, укупан раст депозита износио је на крају 2022.године 5% г/г вођен и даље двознаменкастим стопама раста приватних предузећа, али и

¹⁷ Претпостављени раст цијена ће као и у претходној години зависити од наведених ризика (поскупљење сирове нафте, електричне енергије, хране итд) који би могли утицати да инфлација буде већа од претпостављене.

¹⁸ У 2024. години цијена природног гаса би била већа за 5,2%, док би у 2025. години могла бити нижа за 16,4% г/г.

¹⁹ У 2024. години цијена инфлација у еврозони би износила 2,5% односно у ЕУ 2,8% г/г.

²⁰ Према пројекцијама Свјетске банке (октобар 2022).

депозита опште владе, док су депозити становништва у овој години забиљежили негативну стопу раста услед инфлаторних притисака и негативног реалног раста плата.

У 2023. години упркос смањењу инфлаторних притисака, због присутне рестриктивне монетарне политике у Еуропској унији, раста каматних стопа и очекивања тржишта о пооштравању кредитних услова доћи ће до успоравања инвестиционих активности фирми, те ће раст кредитне активности у 2023. години имати умјерену стопу раста од око 5,5% г/г.

Јачање иностране потражње уз смањивање напетости на финансијском тржишту довешће до даљег раста производње и снажније потражње за домаћим производима што ће имати позитиван учинак на спољнотрговинску размјену БиХ. У периоду између 2024. и 2026. године раст кредитне активности биће знатно бржи са просјечном стопом раста између 6,3% и 7% г/г, при чему ће допринос кредита нефинансијских приватних предузећа имати знатно већи допринос у поређењу са 2022. и 2023. годином.

Раст расположивог дохотка и позитивна кретања на тржишту рада утицаће на кретање кредита и депозита становништва која имају значајно учешће у оба сегмента. Са стабилизацијом цијена енергената и хране депозити становништва до краја 2023.године вратиће се на позитивне стопе раста при чему ће стопа раста укупних депозита и даље бити генерисана највећим дијелом од стране депозита нефинансијских приватних предузећа. Стопа раста укупних депозита на крају 2023.године износиће око 5,6% г/г, док ће у периоду од 2024. до 2026. године стопе раста бити више, између 8,5% и 9%.

Ризици

Потенцијални ризици везани су за нове финансијске шокове, промјене у кретању привреде трговинских партнера, а које би утицале на пад спољнотрговинске размјене БиХ, индустријске производње, инвестиција и крајње потрошње. Споменута негативна кретања одразила би се на банковни систем у виду пада потражње за новим кредитима, повећања каматних стопа на кредите и наставак смањења депозита становништва. Кретање раста кредита биће условљено кретањем депозита, као и квалитетом кредитног портфолија који значајно може ограничити кредитну активност банака.

Спољни сектор

Платни биланс Босне и Херцеговине

Подаци из платног биланса Босне и Херцеговине указују да су у протеклој 2022. години забиљежена неповољна кретања у спољнотрговинској размјени и платном билансу земље, која су углавном настала као посљедица сукоба у Украјини и глобалног раста цијена хране и енергената.

Према званичним подацима ЦББиХ за 2022.годину²¹ дефицит текућег рачуна у оквиру платног биланса Босне и Херцеговине износио је 2 милијарде КМ (односно 4,7% БДП-а²²) и већи је за 1,1 милијарду КМ у односу на претходну годину. Раст номиналног увоза роба и услуга у посматраном периоду износио је 32,5% (г/г), док је истовремено номинални извоз роба и услуга порастао за 30,2% (г/г). Текући нето приливи из иностранства су (захваљујући расту прилива новца из иностранства од 13,3% г/г и симболичном расту од 1% г/г одлива новца у иностранство) у 2022. години већи за 738 милиона КМ (раст од 20,2% г/г). Дознаке

²¹ Извор података: ЦББиХ, Статистика платног биланса, март 2023. године

²² За израчун БДП-а су коришћене пројекције ДЕП-а

грађана из иностранства су у посматраној години забиљежиле значајнији раст и веће су за 536 милиона КМ, односно за 14% г/г.

Извор: ЦББиХ и пројекције ДЕП-а

Претпоставке за платни биланс за период 2023-2026. година

На бази пројекција ДЕП-а, у 2023. години би се могло очекивати номинално смањење спољнотрговинског дефицита од 4,9% (уз раст стопе увоза од 6,1%, те раста извоза 9,4%). У периоду 2024-2026. година могло би се очекивати номинално смањење спољнотрговинског дефицита у интервалу од 4,7-7,8%, као резултат пораста стопе увоза (7,1-8,5%) и раста стопе извоза (10,2-11,3%). Као удио у БДП-у, дефицит текућег рачуна за 2023. годину, према пројекцијама ДЕП-а износио би око 3,7%, док би се у наредним годинама дефицит текућег рачуна кретао у распону од 2-2,9% БДП-а. Очекује се да би се текући нето приливи из иностранства у периоду 2023-2026. година, могли кретати у распону од 8% до 9,3% БДП-а.

Код извора финансирања дефицита текућег рачуна може се очекивати да ће, као и до сада, дефицит текућег рачуна и даље бити финансиран приливима финансијских средства из иностранства (трговинске кредите, директне стране инвестиције, те кроз евентуална нова задуживања на међународном финансијском тржишту).

Ризици

Главни дио ризика за платни биланс Босне и Херцеговине углавном долази услед промјена у спољнотрговинском дефициту роба и услуга, као и у токовима прилива, односно одлива новца из иностранства. Ова кретања највећим дијелом уједно представљају и највеће ризике за повећање/смањење потреба за финансирањем дефицита текућег рачуна. Поред наведених, и даље су присутни проблеми у међународним ланцима снабдијевања, као и новонастали економски, финансијски и безбједоносни изазови у глобалним економским токовима. Као битне ризике у финансирању дефицита текућег рачуна могу се споменути и смањење прилива директних страних инвестиција, отежан приступ трговинским кредитима, као и отежано задуживање на међународном финансијском тржишту.

Оно што би се могло идентификовати као потенцијални ризици код спољног задуживања Босне и Херцеговине у средњем року јесу: негативан економски раст, негативан буџетски биланс (дефицит), повећање укупног нивоа јавног дуга, повећање удјела директног дуга ентитета у укупном спољном дугу, повећање сервиса јавног дуга (нарочито унутрашњег),

каматно оптерећење, каматне стопе, ризици девизног курса, ризик рефинансирања, али и сами кредитни рејтинг.

Кретања спољнотрговинске размјене у 2022. години

Побољшање епидемиолошких прилика и јачање привредне активности у свијету у 2021. години резултирало је снажним опоравком спољнотрговинске робне размјене у Босни и Херцеговини. Тако је Босна и Херцеговина према подацима БХАС-а за 2021. годину забиљежила двоцифрен раст свих спољнотрговинских показатеља. Тренд раста економске активности у спољнотрговинским партнерима (економски раст у земљама ЕУ 3,5%), повећање производње у оквиру извозно оријентисаних грана прерађивачке индустрије и повећана активност у оквиру сектора туризма омогућили су наставак тренда раста спољнотрговинске размјене у Босни и Херцеговини у 2022. години.

Тренутно расположиви статистички показатељи за III квартал и пројекција ДЕП-а за 2022. годину указују да је Босна и Херцеговина остварила снажан раст када је у питању спољнотрговинска робна размјена са свијетом. Вриједносно посматрано, укупна спољнотрговинска робна размјена у Босни и Херцеговини у 2022. години износила је скоро 57,3 милијарде КМ, што представља повећање од 11,8 милијарди КМ односно за 1/4 у односу на претходну годину. Процењује се да је извоз роба и услуга из Босне и Херцеговине у 2022. години износио 21,5 милијарди КМ што је представљало повећање од скоро 5 милијарди КМ, односно скоро 22,2% у реалном смислу. С друге стране, снажан раст домаће тражње резултирао је повећањем увоза од 18,8%, тако да је вриједност укупног увоза у 2022. години износила скоро 28 милијарди КМ. На основу ових показатеља може се констатовати да се спољнотрговинска робна размјена у Босни и Херцеговини прилично добро опоравила након пандемије и упркос кризи у Украјини што је и наговјештавано у оквиру ранијих извјештаја.

Међутим, приликом интерпретације ових показатеља вриједи истаћи исто тако да приказане стопе раста представљају номинална повећања и да су под утицајем како базног, тако и цјеновног ефекта. Наиме, према расположивим подацима БХАС-а за 2021. годину у Босни и Херцеговини је забиљежен раст извозних и увозних цијена од око 15% у односу на исти период претходне године, тако да су реална повећања знатно нижа у односу на номинална.²³ С друге стране, поред повећања извоза роба, побољшање епидемиолошке ситуације резултирало је повећањем у оквиру извоза услуга (туризам), што је додатно оснажило раст спољнотрговинске размјене у Босни и Херцеговини у 2021. години.

Пројекција кретања спољнотрговинске размјене за период 2023-2026. година

Према тренутно расположивим пројекцијама у земљама ЕУ се у 2023. години очекује нешто нижа стопа економског раста од 0,8%, што је последица сукоба у Украјини, енергетске кризе, растуће инфлације што у коначници доводи до слабљења економског раста.²⁴ У складу са овим кретањима и претпоставкама ДЕП-а из основног сценарија за 2023. годину је да се у Босни и Херцеговини може очекивати наставак тренда раста у спољнотрговинској размјени, али са нешто нижим стопама раста у односу на претходну годину. Наиме, према пројекцијама ДЕП-а за 2023. годину у Босни и Херцеговини се очекује раст укупног извоза

²³ Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Саопштење, „Индекси јединичних вриједности извоза и увоза БиХ, четврто тромјесечје 2021“, 22. 2. 2022. године.

²⁴ У процесу пројектирања економских кретања у спољашњем окружења (извозне тражње) кориштени су расположиви подаци ДГ ЕЦФИН-а „European Economic Forecasts“ Winter 2023. из фебруара 2023. године.

од 6,6% у реалном смислу ношен растом извоза роба са очекиваном стопом раста од 7,1%, док је очекивани раст извоза услуга око 5%.

Међутим, тренд раста свјетских цијена засигурно ће током 2023. године имати утицај на кретање босанскохерцеговачког извоза. С тога су очекиване номиналне стопе раста нешто више од реалних, па се у складу с тим на крају 2023. године може очекивати номинални раст укупног извоза од око 10%. С друге стране, с обзиром да је Босна и Херцеговина прилично увозно зависна економија, у 2023. години се може очекивати и реални раст укупног увоза од око 5%. Као што је то случај са кретањем извоза, очекивани раст увозних цијена би резултирао знатно вишим стопама раста увоза у номиналном смислу. Оваква кретања извоза и увоза у коначници би на крају 2023. године требали резултирати смањењем спољнотрговинског дефицита за око 1,7%, тако да би трговински биланс имао благо позитиван утицај на пројигцирани економски раст у 2023. години од око 0,2 п.п.

Кретање привредне активности и епидемиолошка ситуација у земљи и екстерном окружењу у средњорочном периоду засигурно ће представљати главну детерминанту кретања спољнотрговинске робне размјене у Босни и Херцеговини. Само под претпоставком побољшања привредне активности и санирања новонасталих глобалних економских изазова са којима се суочава свјетска економија, могуће је очекивати и побољшање спољнотрговинске размјене у Босни и Херцеговини. Дакле, у случају да наведене околности буду превазиђене, пројекција ДЕП-а БиХ је да би се у Босни и Херцеговини у периоду 2024-2026. година могло очекивати реално повећање укупног извоза са годишњим стопама раста од 8,3% у 2024., 8,5% у 2025. и 8,1% у 2026. години у реалном смислу респективно. Ово повећање извоза условљено је стабилном извозном тражњом, проширењем производне базе и подизањем конкурентности у земљи. У прилог овим очекивањима иду и пројекције повећања увоза у ЕУ током наведеног периода.

С друге стране, повећање економске активности у земљи, односно раст домаће тражње у оквиру сектора становништва и корпоративног сектора кроз нешто бржи раст потрошње и инвестиција требали би резултирати и повећањем увоза у Босну и Херцеговину. Према пројекцијама ДЕП-а, очекује се да стопе раста увоза буду нешто ниже у односу на извозне и требале би се кретати од 5,7% у 2024. години, 5,7% у 2025. години и 5,9% у 2026. години. Више стопе раста извоза од увозних у средњем року би требале резултирати повећањем заступљености извоза у БДП-у на око 55%, док би укупни увоз (робе +услуге) износио око 67% закључно са 2026. годином. Резултат оваквих трендова кретања извоза и увоза био би постепена стабилизација укупног спољнотрговинског дефицита на око 12% БДП-а, уз благо позитиван допринос економском расту од 0,5 п.п. на годишњем нивоу и побољшану покривеност увоза извозом на скоро 86% закључно са 2026. годином.

Ризици

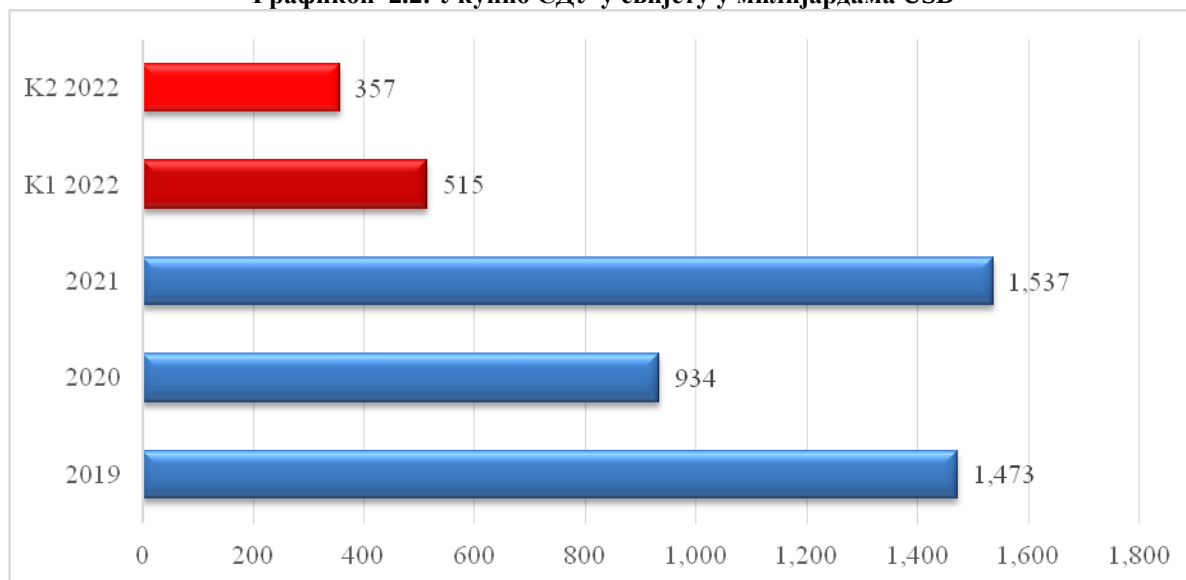
Спољни ризици по питању спољнотрговинске робне размјене у Босни и Херцеговини су везани за економска кретања у главним трговинским партнерима (ЕУ 27 и земље региона). Евентуална ескалација украјинско-руског сукоба, раст свјетских цијена енергената и хране, негативно би се одразило на извозну тражњу, а самим тим и на спољнотрговинску размјену у Босни и Херцеговини у периоду 2023-2026. година. Поред екстерних ризика, потенцијални ризик за пројекције спољне трговине у основном сценарију за период 2023-2026. година представљају и интерни ризици. Наиме, додатно усложњавање политичке кризе услед општих избора у 2022. години могло би резултирати додатним потешкоћама у процесима економског управљања у земљи, што би се посебно негативно одразило, како на економску

активност, тако и на институције које су надлежне за спољнотрговинско пословање у Босни и Херцеговини. Евентуална материјализација ових унутрашњих ризика би додатно отежала и угрозила пословање компанија које су извозно оријентисане, те додатно ослабила ионако недовољно диверзифицирану извозну понуду Босне и Херцеговине. Индиректне штетне посљедице евентуалне материјализације унутрашњих ризика би се огледале кроз смањење тржишног удјела босанскохерцеговачких компанија на свјетским тржиштима и губитак конкурентности, како компанија које послују на извозним тржиштима, тако и цјелокупне економије.

Страна директна улагања у 2022. години

Избијање сукоба у Украјини у 2022. години доводи до посљедичне економске кризе, уз убрзани раст инфлације што се неминовно негативно одразило и на токове страних директних улагања (у даљем тексту: СДУ). Према извјештају УНЦТАД-а (*World Investment Report 2022*), након што су СДУ у првом кварталу 2022. године достигла 515 млрд. USD, долази до наглог пада од 31% у другом кварталу (у односу на први са достигнутих 357 млрд.USD).

Графикон 2.2: Укупно СДУ у свијету у милијардама USD

Извор: УНЦТАД, FDI/MNE database

У другој половини 2022. године долази до превладавања првобитног шока, побољшања у линијама снабдјевања енергентима и другим рудама. Нажалост, ови позитивни трендови су праћени посљедичним убрзањем инфлаторних кретања, што је донекле успорило глобални економски опоравак.

Слично кретање је забиљежено и у Босни и Херцеговини. У прва три квартала долази до опадања СДУ (у односу на исти период у прошлој години), да би тек у четвртом кварталу дошло до значајнијег улагања. Тиме су укупна СДУ у 2022. години достигла 1,2 млрд. КМ (нето финансијка пасива) што преставља око 2,7% БДП.

Од значајнијих, интересантних улагања потребно је споменути почетак реализације пројекта од стране фирме *Adriatic Metals*²⁵ у Варешу на ископавању полиметала, као и долазак трговачког ланца Лидл.

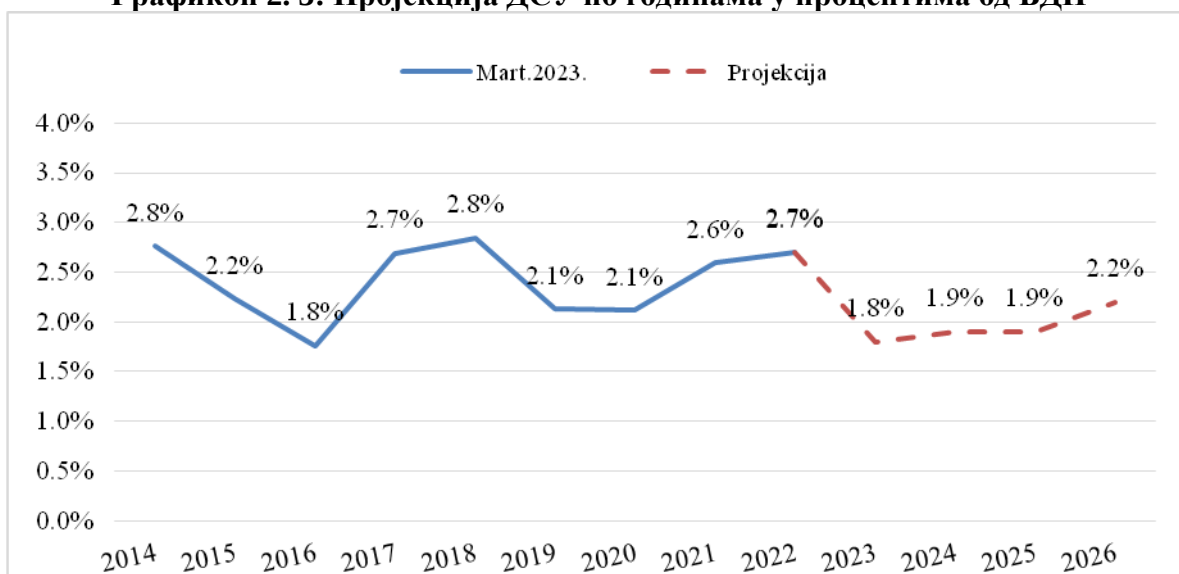
²⁵ <https://www.adriaticmetals.com/our-projects/the-vares-project-bosnia/>

Пројекције улагања 2023-2026. година

На економски раст у свијету на почетку 2023. године позитивно је дјеловала чињеница да су цијене енергената и посебно нафте почеле значајније да падају. Тако је у јануару забиљежен пад цијена нафте од 4% г/г, а у фебруару од 14% г/г. Као одговор на све бржи раст инфлације, централне банке водећих земаља у свијету су биле присиљене да повећају референтне каматне стопе²⁶ што се одразило на успоравања економских параметара и раста берзанских индекса на свјетским берзама. На основу претходно наведеног, процјена је да би СДУ у 2023. години била мања него у претходној години са 1,8% учешћа у БДП.

У Босни и Херцеговини, већ започета велика инфраструктурна улагања ће се наставити што ће донијети и значајна финансијска средства и у наредном периоду (ауто-пут Бања Лука-Приједор²⁷, а потписан је и уговор о изградњи пута Брчко-Бијељина²⁸ и аеродрома Требиње).

Графикон 2. 3: Пројекција ДСУ по годинама у процентима од БДП

Извор: БХАС, ЦББиХ и ДЕП процјена

Тренутни свјетски еколошки тренд преласка на обновљиве изворе енергије чине ову област улагања интересантном и у нашој земљи. Изгледно је улагање Републике Србије у хидроенергетски пројекат ХЕС Горња Дрина²⁹ у оквиру којег би се од предвиђене три хидроелектране прво градила ХЕ Бук Бијела³⁰ (вриједност 200 мил. EUR). Већ је почела градња вјетроелектране Ивовик³¹ од стране кинеског концесионара, а градиће се и соларна електрана СЕ Билећа³² од стране приватне фирме ЕТФ. Ту су још соларна електрана Невесиње³³, те соларне електране у Требињу³⁴.

²⁶ <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230316~aad5249f30.en.htm>

²⁷ <http://www.autoputevirs.com/aprs/Doc.aspx?cat=5&subcat=24&id=24&lang=cir&txt=295>, потписан уговор о концесији са кинеском компанијом „China Shadong Int. Economic & technical cooperation Group Ltd.

²⁸ <https://autoputevirs.com/2023/02/23>

²⁹ <https://www.srbija.gov.rs/vest/497512/srbija-od-2014-godine-ulozila-u-rs-59-miliona-evra.php>

³⁰ <https://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/media/aktuelnosti/Pages/11.zajednickasjednica.aspx>

³¹ <http://www.fipa.gov.ba/novosti/aktivnosti/default.aspx?id=15383&langTag=en-US>

³² <http://www.eft-sebileca.net/index.php/se-bileca>

³³ <https://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mper/media/vijesti/Pages/SENevesinje.aspx>

³⁴ <https://energetika.ba/u-trebinju-planirana-gradnja-najvece-solarne-elektreane-na-balkanu/>

Потребно је истаћи да је Босна и Херцеговина потписница Зелене агенде³⁵ за Западни Балкан што отвара могућност повлачења средстава из европских предприступних фондова. Такође, позитивно ће се манифестовати и чињеница да је почетком фебруара 2023. године агенција за оцјену кредитног рејтинга *Standard & Poor's* потврдила Босни и Херцеговини суверени кредитни рејтинг „Б“ и измијенила изгледе са „стабилне“ на „позитивне“.

Тиме би се СДУ у наредним годинама постепено почела опорављати, те би у просјеку достигала око 1,9% БДП (у 2024. години и 2025. години би се кретала око 1,9%, а у 2026. години око 2,2% БДП).

Ризици

Ризик од даље ескалације сукоба у Украјини уз заоштравање санкција, те потпуни прекид линија снабдијевања гасом, нафтом и осталих сировина узроковало би нове цјеновне шокове и убрзало инфлаторна кретања. Ово би свакако онемогућило нове инвестиционе пројекте, успорило или довело до прекида у улагање у постојеће, како у региону, тако и Босни и Херцеговини. Даљом ескалацијом би нарочито била погођено улагање у нафтну и плинску индустрију која је већински везана за руске компаније. Продужење трајања санкција од стране Енергетске заједнице такође би учинило Босну и Херцеговину мање атрактивном дестинацијом. Усложњавање безбједносних и политичких прилика у земљи (кашњење у формирању свих нивоа власти) додатно би се негативно одразило, тако да улагања у народном периоду не би прелазила 2% учешћа у БДП-у.

ПРОГНОЗЕ ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

Приликом израде пројекције макроекономских показатеља за Брчко дистрикт БиХ, пошло се од анализе кретања макроекономских показатеља у претходним годинама (подаци добијени од Агенције за статистику БиХ – подружница/експозитура Брчко), као и пројектованих стопа раста макроекономских показатеља преузетих од ДЕП-а.

Табела 2.2. Пројекција макроекономских показатеља у Брчко дистрикту БиХ

ПОКАЗАТЕЉ /ГОД	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Номинални БДП (у 000 КМ)	768.268	791.351	813.159	901.988	900.606	979.055	1.093.604	1.163.595	1.224.102	1.292.652	1.365.041
Процењени број становника (у 000)	83,25	83,24	83,23	83,16	82,68	81,91	81,91	81,91	81,91	81,91	81,91
БДП по становнику (у КМ)	9.228	9.507	9.770	10.847	10.892	11.953	13.351	14.206	14.944	15.781	16.665
Остварене инвестиције (у 000 КМ)	54.285	60.640	52.295	60.650	65.794	61.794	65.069	67.672	70.108	74.104	78.773
Инфлација мјерена индексом потрошачких цијена	99,2	101,4	99,3	101,6	99,3	102.60	112.08	118.9	122.6	125.3	127.7
Број незапослених (регистрованих)	11.837	11.333	10.295	7.763	6.894	6.689	5.332	5.247	5.158	5.070	4.984
Број запослених	16.791	17.157	17.485	17.807	17.844	17.795	17.699	17.982	18.288	18.599	18.915

³⁵ <https://europa.ba/wp-content/uploads/2020/11/Green-Agenda-Factsheet-2020.pdf>

Просјечна нето плата	829,70	838,45	872,35	914,87	948,04	961,23	1.051,16	1.166,79	1.204,13	1.246,27	1.294,87
Просјечна бруто плата	1.289,87	1.304,40	1.363,43	1.431,97	1.476,80	1.489,44	1.600,28	1.808,52	1.866,40	1.931,72	2.007,05
³⁶ Унутрашњи дуг Брчко дистрикта БиХ (у 000 КМ)	6.054	5.411	7.952	9.343	9.786	9.281	10.270	11.133	15.071	12.753	10.310

* Извор: Билтен статистичких података бр. 01/23, Агенција за статистику БиХ, Подружница/Експозитура Брчко.

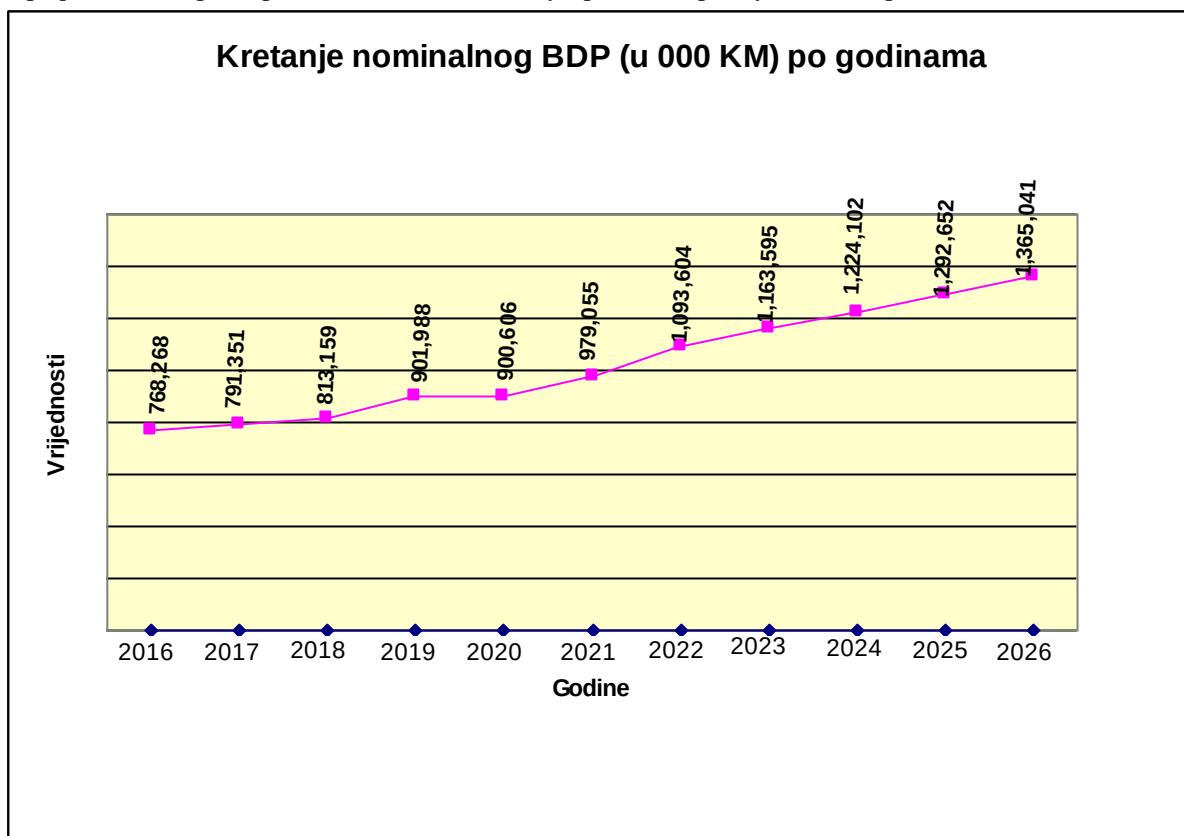
** Подаци за период 2022-2026. године процјењени на основу стопа раста пројектованих од стране ДЕП-а, осим података у 2022. години о броју незапослених, броју запослених, просјечној нето и бруто плати и инфлацији мјереној индексом потрошачких цијена, који су преузети од Агенција за статистику БиХ, Подружница/Експозитура Брчко

Кретање БДП-а у Брчко дистрикту БиХ у периоду 2016-2022. година, пројекције за 2023. и претпоставке кретања у периоду 2024-2026. године

Стопе раста номиналног БДП-а у периоду 2022-2026. године, пројектоване од стране Дирекције за економско планирање БиХ, узете су као прихватљиве, те је Дирекција за финансије исте користила за процјену БДП-а Брчко дистрикта БиХ за наведени период.

У 2022. години је дошло до повећања БДП-а у односу на 2021. годину за 11,7%. У 2023. години се планира увећање за 6,4%, док се у 2024. години очекује раст БДП-а од 5,2%, а у 2025. и 2026. години од по 5,6% (г/г).

Графикон 2.4. Тренд раста номиналног БДП у Брчко дистрикту БиХ за период 2016-2026. године

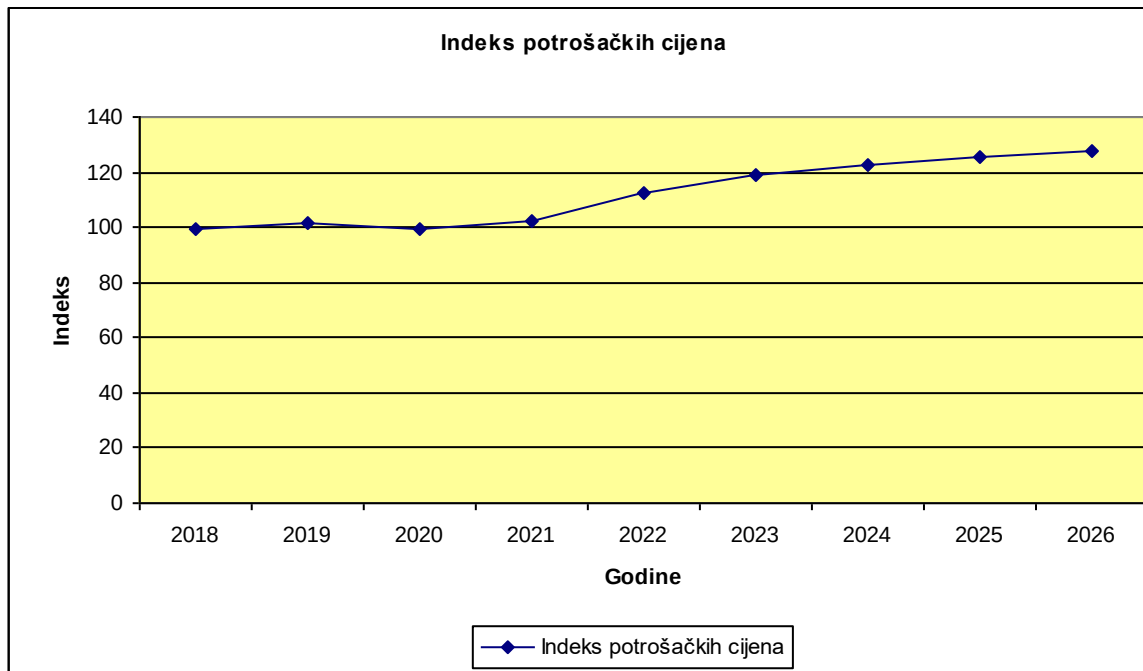
Цијене/Инфлација у 2022., пројекције 2023-2026. године

Као и у осталом дијелу Босне и Херцеговине, тако и у Брчко дистрикту БиХ, кретање инфлације значајно одређује ниво цијена енергената, односно нафте, хране, акциза, цијена

³⁶ Подаци преузети од Дирекције за финансије, Трезор – Сектор за извршење буџета

комуналија и слично. Предвиђања ДЕП-а у овом дијелу су узета као релевантна и за Брчко дистрикт, тако да се у 2023. години очекује раст инфлације за 6,1%, док се у 2024, 2025. и 2026. години очекује раст од 3,1%, 2,2% и 1,9% (г/г).

Графикон 2.5.: Кретање инфлације у Брчко дистрикту БиХ мјерено индексом потрошачких цијена

Становништво и демографија Брчко дистрикта БиХ

Један од основних фактора привредног раста и развоја је становништво, његова квалификациона и старосна структура. Процијењени број становника на подручју Брчко дистрикта БиХ, према процјени Агенције за статистику – подружница/експозитура Брчко у 2021. години износио је 81,91 хиљада. Према статистичким подацима, број рођених у 2022. години је био 860, а број умрлих 1.242 становника.

У 2022. години процијењени број становника је такође 81,91 хиљада становника. Подаци о броју становника у 2023. години, као и у периоду 2024–2026. године су пројектовани на основу планираног природног кретања становништва (број рођених, број умрлих), као и процјене повратка становништва у мјесто пребивалишта (Брчко дистрикт БиХ) и одласка становништва из Брчко дистрикта БиХ.

Тржиште рада

Према статистичким подацима, у 2022. години у Брчко дистрикту БиХ је било 5.332 незапослених лица, што је у односу на 2021. годину мање за 1.357 лица или 20,29%. У 2023. години, процјењена је стопа повећања броја запослених од 1,6%, због чега се очекује тренд смањења броја незапослених особа у односу на 2022. годину (подаци о процјени стопа су преузети од ДЕП-а).

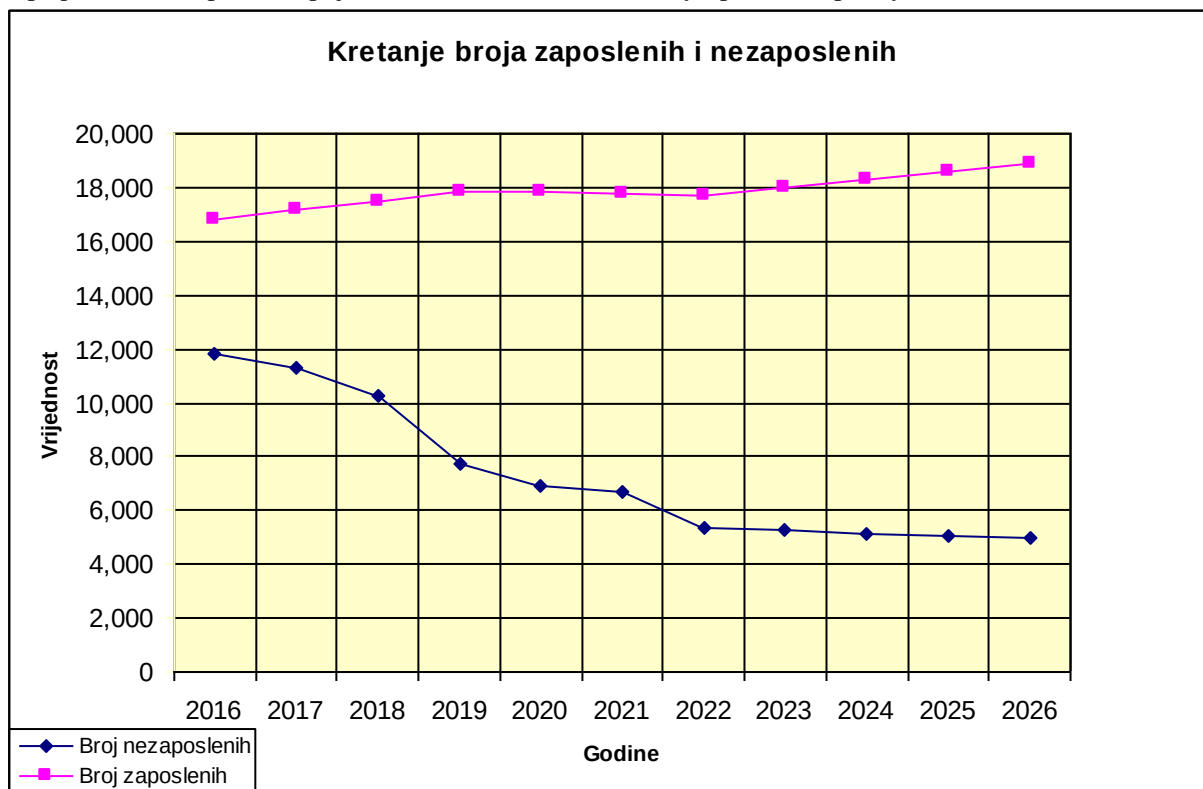
У периоду 2024-2026. године се предвиђа тренд увећања броја запослених од 1,7% г/г уз истовремено смањење броја незапослених лица.

Стопе раста запошљавања су знатно ниже него стопе БДП-а, што говори да је стварна запосленост већа од званичне, али су запослена лица дијелом непријављена надлежним органима и за њих се не уплаћују прописане обавезе.

Број запослених лица у Брчко дистрикту БиХ у 2022. години се смањио у односу на 2021. годину за 0,54% или за 96 лица, док се у периоду од 2023-2026. године очекује тренд повећања броја запослених.

Као запослени, а по подацима Агенције за статистику – подружница/експозитура Брчко, приказани су сви запослени у пословним субјектима или дијеловима пословних субјеката који су засновали радни однос на неодређено или одређено радно вријеме, без обзира да ли раде пуно или краће од пуног радног времена, као и приправници. Нису обухваћени спољни сарадници, а као запослени на чекању су приказани само они према којима нису извршене законом прописане обавезе. Као самостални предузетници и особе које самостално обављају професију приказана су лица која су у Пореској управи регистрована да дјелатност обављају као основну дјелатност – самозапосленици, а као запослена лица код самосталних предузетника и особе које самостално обављају дјелатност, приказана су лица регистрована у Фонду здравственог осигурања. Нису обухваћени самостални пољопривредници и запослени у вантериторијалним организацијама и органима.

Графикон 2.6: Кретање броја запослених и незапослених у Брчко дистрикту БиХ 2016-2026. године

Бруто и нето плате и пензије у периоду 2016-2022. и њихове процјене 2023-2026. године

Веома значајни показатељи макроекономских кретања су просјечне нето и бруто плате и висина пензија.

Код утврђивања просјечне нето и бруто плате обухваћени су пословни субјекти који своју дјелатност обављају на територији Брчко дистрикта БиХ и дијелови пословних субјеката који дјелатност обављају на територији Брчко дистрикта БиХ, а сједиште основног пословног

субјекта је на територији једног од ентитета. Нису обухваћени дијелови пословних субјеката који дјелатност обављају на територији једног од ентитета, а сједиште основног пословног субјекта је на територији Брчко дистрикта БиХ.

Исплаћене нето и бруто плате у одређеном периоду обухватају све исплате без обзира на који период се односе: заостале исплате из ранијих периода, а исплаћене у току посматраног периода, исплате разлика из ранијих периода, исплате по основу добити по периодичном обрачуна и завршном рачуну без обзира на који се период односе. Исплаћене нето плате обухватају исплате за рад са пуним, са краћим од пуног или дужином од пуног радног времена, исплате за годишњи одмор, државне празнике, плаћено одсуство за стручно образовање, за боловање на терет послодавца и сл. Нису обухваћене исплате запосленима по основу уговора о дјелу.

Бруто плата обухвата све нето исплате и сва законом прописана издвајања на терет запослених и послодавца.

Величине од 2016 до 2022. године су преузете од Агенције за статистику БиХ подружница/експозитура Брчко, а величине у 2023, 2024, 2025. и 2026. години су пројектоване на основу стопа утврђених од стране ДЕП-а.

Табела 2. 3: Просјечне нето, бруто плате и просјечне пензије у Брчко дистрикту БиХ

ПЕРИОД	ПРОСЈЕЧНА НЕТО ПЛАТА (у КМ)	ПРОСЈЕЧНА БРУТО ПЛАТА (у КМ)	ПРОСЈЕЧНА ПЕНЗИЈА (у КМ)
*2016. година	829,70	1.289,87	326,26
*2017. година	838,45	1.304,40	325,96
* 2018. година	872,35	1.363,43	342,07
* 2019. година	914,87	1.431,97	358,31
* 2020. година	948,04	1.476,80	367,49
*2021. година	961,23	1.489,44	374,64
*2022. година	1.051,16	1.600,28	411,74
2023. година – процјена	1.166,79	1.808,52	415,86
2024. година – процјена	1.204,13	1.866,40	420,02
2025. година – процјена	1.246,27	1.931,72	424,22
2026. година – процјена	1.294,87	2.007,05	428,46

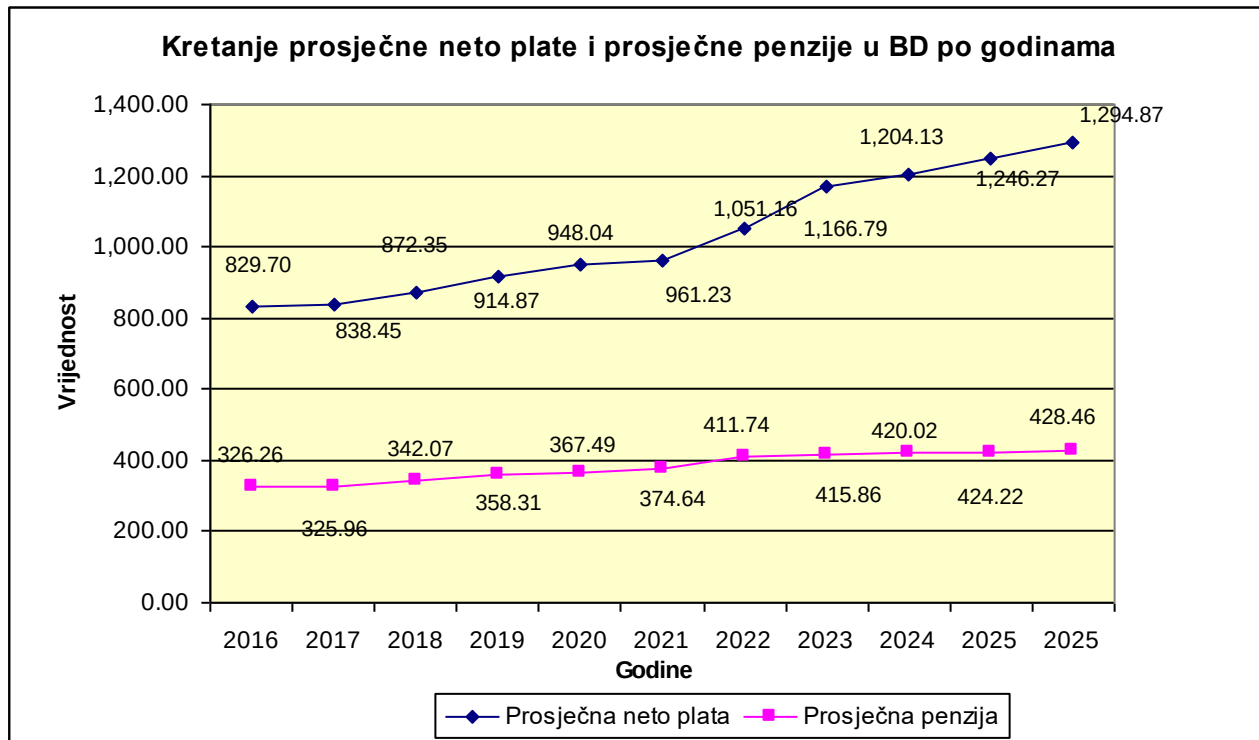
* Извор Агенција за статистику БиХ подружница/експозитура Брчко

Просјечне нето и бруто плате у периоду 2016–2022. године биљеже стални раст, који се очекује и у периоду 2023–2026. године.

Просјечне пензије 2016–2022. године, такође биљеже тренд раста, али знатно спорији него просјечне нето и бруто плате.

У периоду 2023–2026. године се предвиђа тренд раста просјечних пензија и то за 1% г/г.

Графикон 2.7: Кретање просјечне нето плате и просјечне пензије у Брчко дистрикту БиХ 2016-2026. године

У табели 2.2. – Пројекција макроекономских показатеља у Брчко дистрикту БиХ су дати и подаци о исплаћеном дугу Брчко дистрикта БиХ у периоду 2016–2022. године, као и план отплате дуга у периоду 2023–2026. године прерачунат у домаћој валути.

Преглед дуга Брчко дистрикта БиХ по кредитима за период од 2024–2026. године приказан је у табели 4.2.

ПОГЛАВЉЕ 3: СРЕДЊОРОЧНА ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА И ПРОЈЕКЦИЈА ПРИХОДА

У овом поглављу су приказане пројекције прихода за финансирање јавне потрошње Брчко дистрикта БиХ које се очекују у току средњорочног периода 2024-2026. године. Изради се приступило на основу постојећих политика прихода и пројигцираних макроекономских показатеља, процјене одјељења о наплативости прихода који се остварују по основу њихове активности и анализе наплате прихода по врстама у претходним и текућем периоду.

Пројекцију прихода на државном нивоу за наредни трогодишњи период, коју такође садржи ово поглавље, а на основу које су пројигцирани приходи од индиректних пореза који припадају Брчко дистрикту БиХ, израдило је Одјељење за макроекономску анализу Управе за индиректно опорезивање које је задужено за израду средњорочних пројекција прихода од индиректних пореза за потребе израде Документа оквирног буџета.

Порески систем у Босни и Херцеговини и политика опорезивања егзистирају на два нивоа: државном и локалном.

У Буџет Брчко дистрикта БиХ се приливају приходи са оба нивоа. Држава је надлежна за царине, порез на додатну вриједност, акцизе и накнаде за путеве из цијена нафтних деривата (индиректни порези - који чине већински дио укупних прихода Брчко дистрикта БиХ), док су у надлежности Брчко дистрикта БиХ остали: порез на доходак и добит, порези на плате, порези на игре на срећу, као и порез на имовину. Брчко дистрикт БиХ је такође надлежан за прописивање, администрирање и убирање непореских прихода, прихода по основу облигационих односа, такси и различитих накнада.

С обзиром да се од увођења ПДВ-а, учешће индиректних пореза које дозначава Управа за индиректно опорезивање БиХ у корист Брчко дистрикта БиХ кретало око 80% и да приходовна страна Буџета Брчко дистрикта БиХ у највећој мјери зависи од висине индиректних пореза, у првом дијелу овог поглавља ће се основна пажња усмјерити на ову врсту прихода.

ПРОЈЕКЦИЈЕ ПРИХОДА ОД ИНДИРЕКТНИХ ПОРЕЗА 2023-2026. ГОДИНЕ

Основе и претпоставке пројекција прихода од индиректних пореза из основног сценарија

Пројекције прихода од индиректних пореза темеље се на пројекцијама макроекономских показатеља ДЕП-а из марта 2023. године, а узимају у обзир трендове наплате индиректних пореза, те текуће владине политике у области индиректног опорезивања (основни или *baseline* сценарио).

Пројекције макроекономских показатеља, ДЕП, март 2023. године

У Табели 3.1. су представљене посљедње пројекције Дирекције за економско планирање БиХ (ДЕП, март 2023) номиналног и реалног раста БДП-а за период 2023-2026. година.

Табела 3. 1. Пројекција раста БДП-а, ДЕП, март 2023. године

	Званични подаци	Пројекције				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Номинални раст	12,6	11,7	6,4	5,2	5,6	5,6
Реални раст	7,6	3,7	2,0	2,7	3,0	3,3

Извор: ДЕП, март 2023. године

На основу расположивих података националних рачуна за прва три квартала и краткорочних статистичких показатеља за четврти квартал, ДЕП процјењује да је Босна и Херцеговина у 2022. години забиљежила реални раст БДП-а од 3,7%, док је номинална стопа раста износила 11,7% у односу на претходну годину.³⁷ У ДЕП-у закључују да је домаћа тражња, кроз повећање финалне потрошње и инвестиција, представљала кључно упориште економског раста. Посебно истичу да: „...оно што је обиљежило 2022. годину у економском смислу, како у Босни и Херцеговини тако и у свијету, јесу свакако појачани инфлаторни притисци и изразито високе стопе раста цијена роба и услуга“. Према подацима Агенције за статистику БиХ, у 2022. години је у просјеку забиљежен раст нивоа цијена од 14,0% у односу на претходну годину.³⁸

Пројекције за период 2023-2026. година

У посљедњем ДЕП-овом документу макроекономских пројекција се напомиње да важну одредницу за економска кретања у Босни и Херцеговини у наредном периоду, поред интерних динамика, представљају и економска кретања у спољном окружењу, нарочито у земљама ЕУ-27. ДЕП-ове пројекције макроекономских показатеља заснивају се на Зимским пројекцијама Европске комисије из фебруара 2023. године.³⁹ Такође се позивају на посљедње објаве референтних међународних институција у свијету као што су Међународни монетарни фонд и Свјетска банка, те истичу да, поред екстерних динамика, јако битан фактор за економски раст у земљи представљају и институционални капацитети земље у provedби структуралних реформи. Према пројекцијама ДЕП-а, у БиХ се очекује реални економски раст од 2,0% у 2023, 2,7% у 2024, 3,0% у 2025, те 3,3% у 2026. години (вид. Табела 3. 1).

Текуће политике у области индиректног опорезивања

Обавезе и систем плаћања ПДВ-а регулишу се Законом о порезу на додату вриједност („Службени гласник БиХ“, бр. 9/05, 35/05, 100/08 и 33/17). Политика акциза регулисана је Законом о акцизама у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 и 50/22)⁴⁰. Политика акциза на дуван у 2023. години утврђена је Законом о акцизама и Одлуком⁴¹ Управног одбора УИО. Будући да је законски плафон укупне акцизе на цигарете од 176 КМ/1000 цигарета достигнут за све цјеновне категорије цигарета у 2019. години окончана је хармонизација са стандардима ЕУ у сфери опорезивања цигарета, док се на опорезивање резаног дувана примјењује политика према измјенама Закона из 2014. године.⁴² Законом⁴³ о царинској политици у Босни и Херцеговини уређују се основни

³⁷ Треба напоменути да се стопе раста номиналног БДП-а нешто разликују од званичних података за 2021. годину и пројекција за 2022. годину, објављених од стране Агенције за статистику БиХ (БХАС). Према документу БХАС „Бруто домаћи производ према производном, доходном и расходном приступу 2021“ објављеном 9. 2. 2023. године, у 2021. години је забиљежен номинални раст БДП-а од 12,3%. Према **процјенама** БХАС из документа са кварталним подацима: „Саопштење – Бруто домаћи производ, расходни приступ, квартални подаци“ од 30. 3. 2022. године, у 2022. години је остварен номинални раст БДП-а од 14,9%.

³⁸ БХАС, Индекс потрошачких цијена у Босни и Херцеговини, децембар 2022.

³⁹ Вид. Додатак I: Посљедње пројекције међународних институција, Део I Пројекције Европске комисије (ЕК)

⁴⁰ Напомињемо да се измјене Закона о акцизама („Службени гласник БиХ“ бр. 50/22) примјењују од момента ступања на снагу подзаконских аката које је усвајао Управни одбор УИО.

⁴¹ Одлука о утврђивању специфичне и минималне акцизе на цигарете и износ акцизе на дуван за пушење за 2023. годину („Службени гласник БиХ“ бр. 74/22).

⁴² Нова политика је у примјени од 1. 8. 2014. (Измјене Закона о акцизама у БиХ „Службени гласник БиХ“ бр. 49/14)

елементи царинске политике, те општа правила и поступци који се примјењују на робу која се уноси и износи из царинског подручја Босне и Херцеговине.

Трендови наплате индиректних пореза

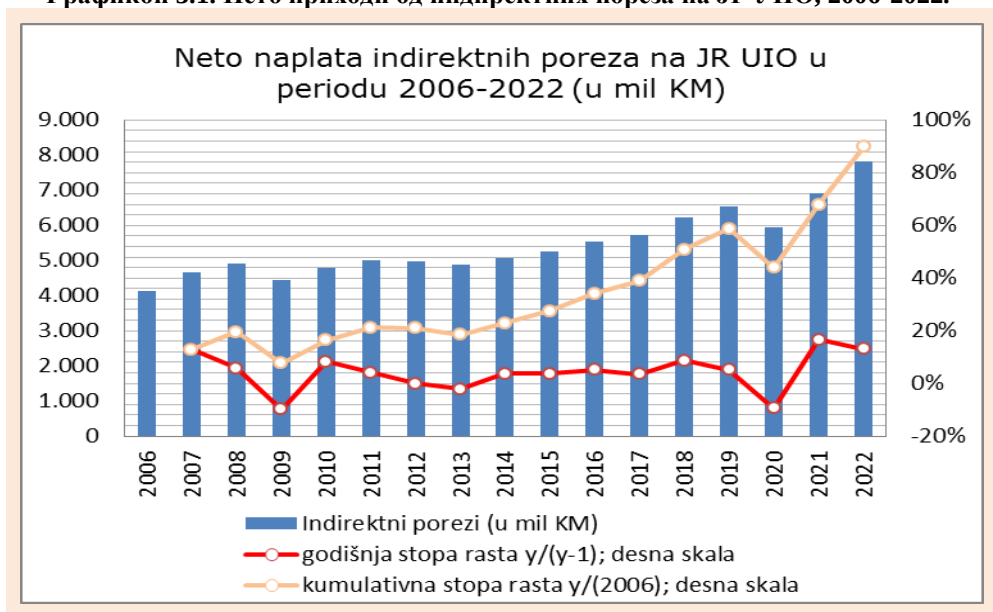
Наплата у периоду 2006-2022. година

У 2006. години је прикупљено 4,12 млрд. КМ нето прихода од индиректних пореза на ЈР УИО. У скоро свим годинама од оснивања УИО забиљежен је раст прикупљених прихода на ЈР УИО. Изузеци су биле: „кризна“ 2009. година када је остварен пад прихода од 9,9%, стагнација и блажи пад прихода у 2012. и 2013. години, те пад у 2020. години од 9,3% као посљедица ефеката вируса корона. У свим осталим годинама забиљежен је раст ових прихода, а највећи је остварен у 2021. години, и то по стопи од 16,7%. У 2022. години је остварен годишњи раст прихода од индиректних пореза од 13,1% и рекордна номинална наплата од оснивања УИО у износу од 7,83 млрд. КМ. Коначно, раст наплате у 2022. години у односу на 2006. годину износио је високих 89,8%.

Удио индиректних пореза са ЈР УИО у БДП-у је значајно варирао протеклих година (Табела 3.2). Од оснивања УИО (2006) се распон овог показатеља кретао од 16,6% (минимална вриједност, 2009. година) до 19,2% (максимална вриједност, 2007. година). У 2021. години је износио 17,4%. Динамика индиректних пореза у БДП-у зависила је од бројних фактора: кретања пореских стопа и пореске основе, ефикасности наплате пореза, кретања потрошње, али и других категорија бруто друштвеног производа (инвестиције, увоз и извоз), које осим потрошње утичу на висину називника овог показатеља.

Удио индиректних пореза са ЈР УИО у укупној потрошњи је такође варирао, а од 2014. до 2019. године имао је непрекидни тренд раста. У 2019. години је износио 19,9%, док је у 2020. години опао на 18,4%. У 2021. години је поново нарастао на 20,2 %, што је максимум од оснивања УИО.

Графикон 3.1. Нето приходи од индиректних пореза на ЈР УИО, 2006-2022.

⁴³ Нови Закон о царинској политици („Службени гласник БиХ“, бр. 58/15) примјењује се од 1. 8. 2022. године („Службени гласник БиХ“, бр. 23/22), а до тог датума се примјењивао стари Закон о царинској политици, са изузетком члана 207 новог Закона, који се примјењује од 25. 4. 2018. године.

Табела 3. 2. Удио прихода од индиректних пореза са ЈР УИО у БДП-у и укупној потрошњи (Ц) и удио потрошње у БДП-у

(u %)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 p.
indirektni porezi / BDP	19,1	19,2	18,1	16,6	18,0	18,2	17,8	17,0	17,5	17,3	17,5	17,3	17,8	17,9	16,7	17,4	17,6
indirektni porezi / C	18,8	19,3	18,0	16,6	17,7	17,9	17,6	17,1	17,5	17,9	18,6	18,8	19,7	19,9	18,4	20,2	19,8

Извор: Калкулација на основу података УИО и БХАС⁴⁴

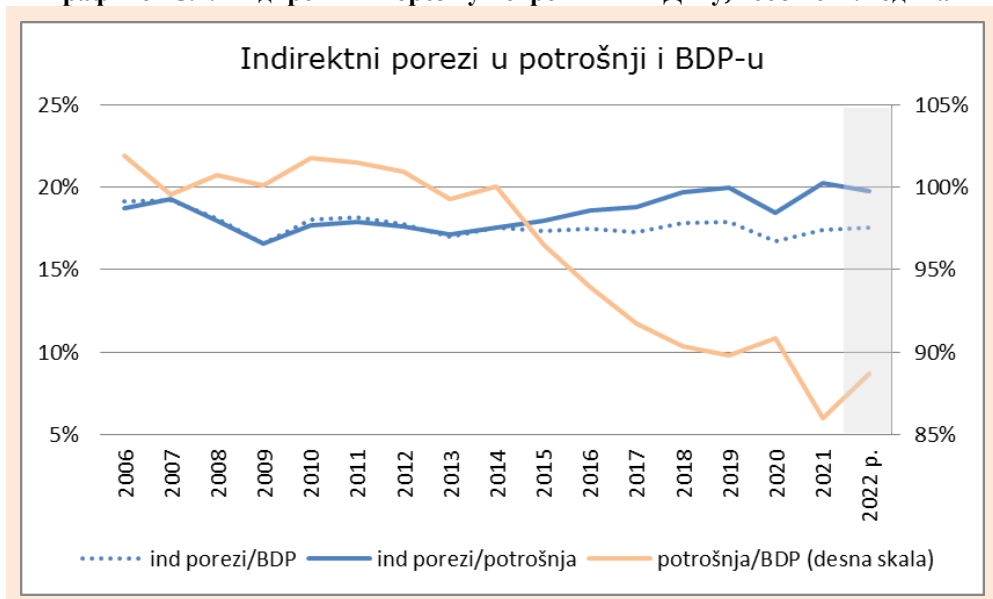
У Графикону 3.2. је удио индиректних пореза у БДП-у БиХ у периоду 2008-2022. година разложен на компоненте, у складу са методологијом из ОЕЦД анализе⁴⁵ на производ: (1) удјела прихода од индиректних пореза у укупној потрошњи и (2) удјела укупне потрошње у БДП-у. На основу Графикана 3.2. се може закључити да је удио индиректних пореза у БДП-у и у потрошњи био на приближно једнаком нивоу све до 2015. г., до када се удио потрошње у БДП-у кретао на нивоу око високих 100%. Од 2015. године је наступио тренд пада удјела потрошње у БДП-у (са изузетком благог раста у 2020. години), а у 2021. години он је износио 86,0%. Са падом удјела потрошње у БДП-у, од 2015. године је линија удјела индиректних пореза у потрошњи изнад линије њиховог удјела у БДП-у. У 2021. години дошло је до снажног пада удјела потрошње у БДП-у у односу на претходну годину. Са друге стране, удио индиректних пореза у БДП-у је порастао за 0,65 п.п, чиме он достиже ниво од 17,4%. Анализирано према компонентама из једначине ОЕЦД, раст удјела индиректних пореза у БДП у 2021. години кумулативни је резултат годишњег раста удјела индиректних пореза у потрошњи за 1,79 п.п, те пада удјела потрошње у БДП-у за 4,85 п.п.

Према званичним подацима о наплати прихода од индиректних пореза за 2022. годину и пројекцијама БДП-а и потрошње (ДЕП, март 2022.), процјењује се да је удио индиректних пореза у БДП-у порастао на 17,6% (+0,17 п.п. у односу на претходну годину) у 2022. години, док се удио индиректних пореза у потрошњи смањено на 19,8% (-0,43 п.п. у односу на претходну годину). Раст удјела индиректних пореза у БДП у 2022. години кумулативни је резултат раста удјела потрошње у БДП-у и пада удјела индиректних пореза у потрошњи (Графикон 3.2).

⁴⁴ „Бруто домаћи производ према производном, доходном и расходном приступу 2021”, 9. 2. 2023. године, Агенција за статистику БиХ

⁴⁵ Simon, H. and M. Harding (2020), “What drives consumption tax revenues?: Disentangling policy and macroeconomic drivers”, OECD Taxation Working Papers

Графикон 3.2. Индиректни порези у потрошњи и БДП-у, 2006-2022. година

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, БХАС и пројекције ДЕП-а (приказ ОМА)

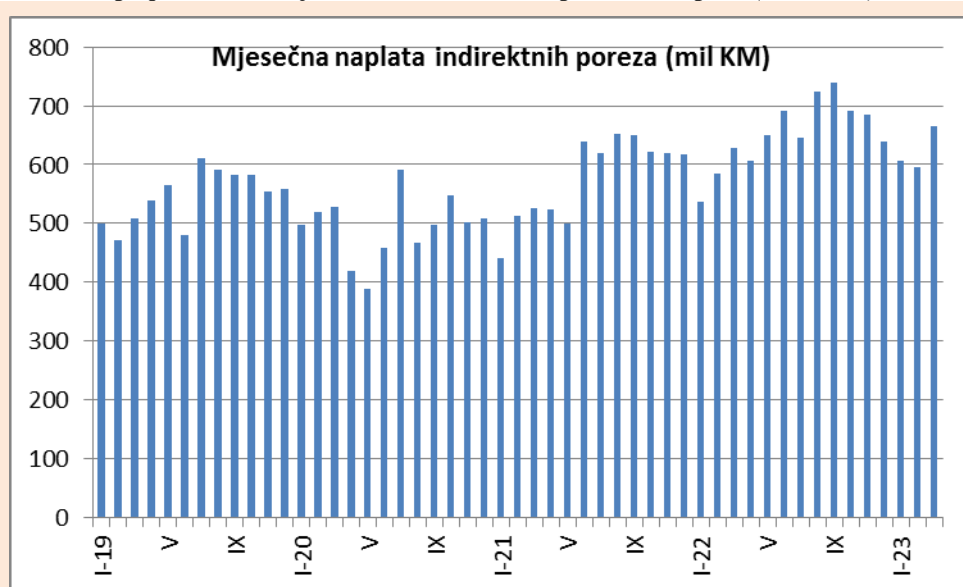
Наплата у периоду јануар – март 2023. године

У 2023. настављени су позитивни трендови у наплати индиректних пореза из 2022. године, али са скромнијим ефектима у смислу наплате додатних прихода. За анализу наплате прихода у првом кварталу 2023. године битно је нагласити сљедеће. Прво, основица за поређење из 2022. је нижа него у осталим мјесецима 2022. године, не само из разлога што је наплата индиректних пореза традиционално нижа у првом кварталу, него и због чињенице да се ради о периоду прије избијања рата у Украјини, које је карактеризирала стабилна ситуација на свјетском тржишту, а тиме и стабилне цијене енергената, сировина, хране и других роба. Основица за наплату *ad valorem* пореза при увозу (ПДВ, царине) није била оптерећена растом цијена на свјетском тржишту, као што је то случај од марта 2022. до данас, те, нижа основица из прва два мјесеца 2022. у поређењу са наплатом која укључује инфлаторне ефекте у истом периоду 2023. године, има за резултат више мјесечне стопе раста прихода од царина и ПДВ-а. Супротно, код специфичних пореза (акциза на деривате нафте и путарине) основица у првом кварталу 2022. године, прије ескалације енергетске кризе, је била виша због стабилне потрошње. Треће, трендови у наплати прихода од акциза на дуванске прерађевине, које се наплаћују као микс *ad valorem* и специфичне акцизе, не прате трендове наплате *ad valorem* пореза и специфичне акцизе на деривате нафте. Наплата акциза у највећој мјери зависи од потрошње нерезидената и пословним политикама двије велике међународне дуванске корпорације, а у 2023. на наплату ће негативно утицати промјена режима плаћања акцизе⁴⁶.

Преглед мјесечне наплате индиректних пореза у првом кварталу 2023. године указује на нижу наплату у апсолутном износу у прва два мјесеца, те благо побољшање у марту (Графикон 3.3).

⁴⁶ Вид. Измјене Закона о акцизама („Службени гласник БиХ“ бр. 50/2022).

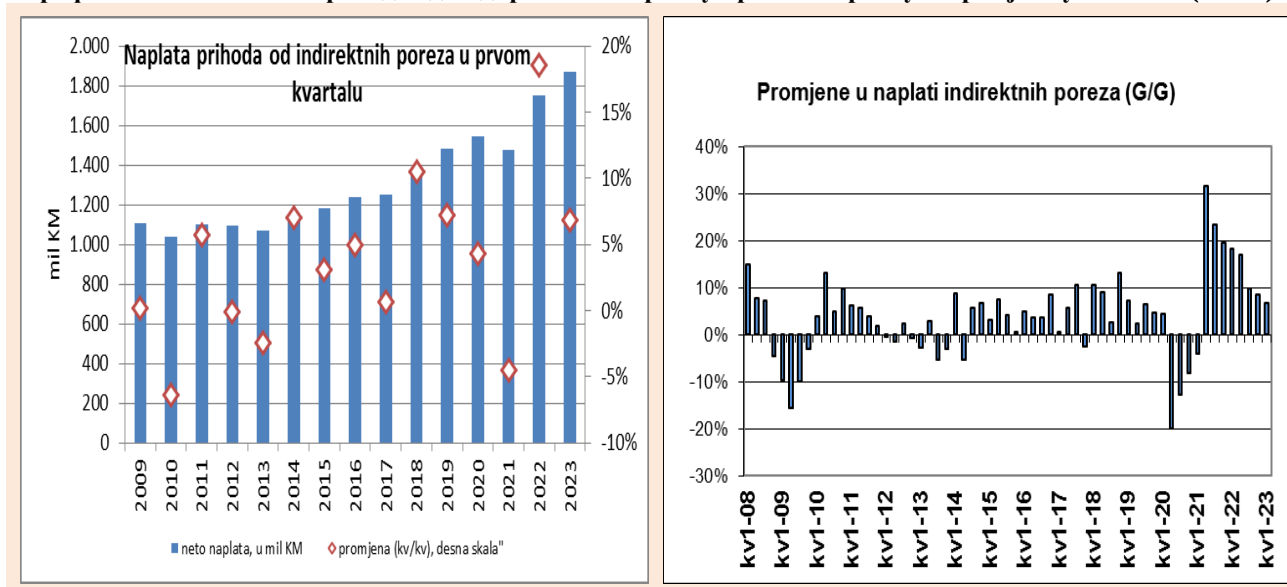
Графикон 3.3. Мјесечна наплата индиректних пореза (мил. КМ)

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Ипак, негативни ефекти више основице у марту 2022, након избијања рата у Украјини, су дијелом умањили позитивне ефекте ниже основице из прва два мјесеца 2022. те је у првом кварталу 2023. године остварен раст прихода од индиректних пореза од 6,8% (Графикон 3.4, лијево). То је, уједно, најнижа стопа кварталног раста у протеклих осам квартала (Графикон 3.4, десно). Примјетан је силазни тренд кварталних стопа раста, као посљедица раста основице и успоравања нето наплате у апсолутном износу.

Графикон 3.4. Наплата прихода од индиректних пореза у првом кварталу и промјене у наплати (кв/кв)

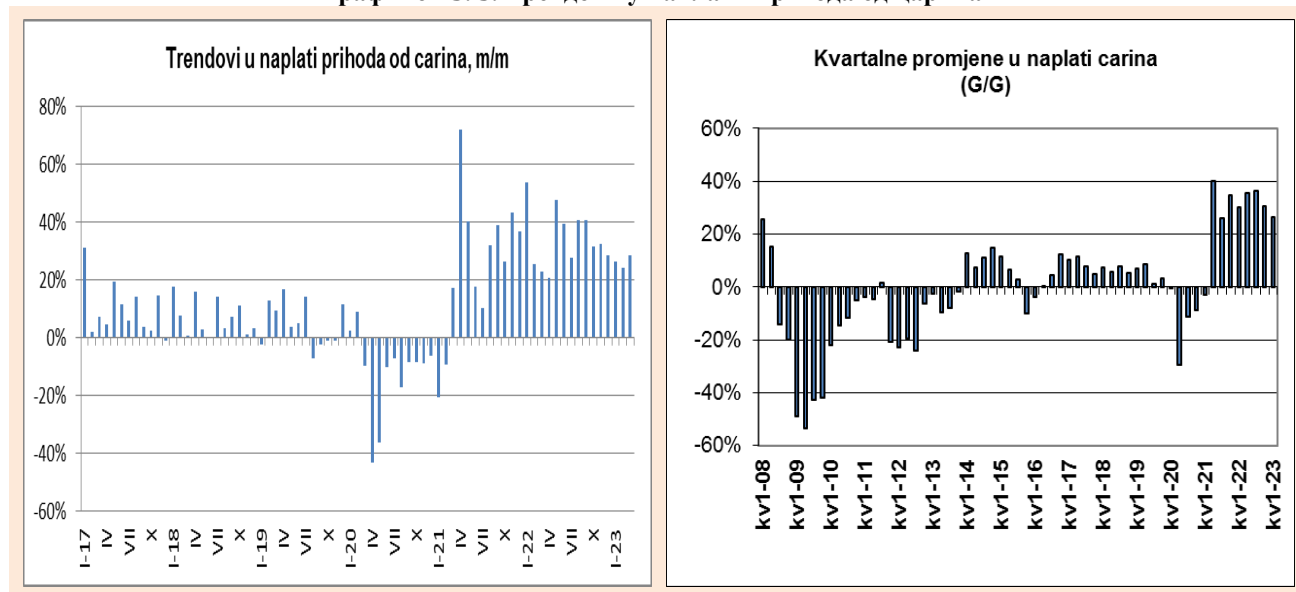
Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Наплата прихода по врстама

Царине

Тренд високих стопа раста прихода од царина траје у континуитету од марта 2021. године (Графикон 3. 5., лијево). На нивоу првог квартала 2023. године остварен је раст прихода од царина од 26,4%, настављајући тренд високих кварталних стопа раста из претходних осам узастопних квартала (Графикон 3.5. десно). За анализу прихода од царина значајан је увоз роба које су остале под режимом царина, а то се односи на увоз роба из трећих земаља, те на дио роба које се увозе из ЕУ. До сада је раст прихода од царина углавном пратио раст увоза. Међутим, у првом кварталу 2023. године забиљежена је велика дискрепанца, будући да је стопа раста увоза само 4%⁴⁷, што је 22,4 п.п. мање од раста прихода од царина. Један од разлога може бити бржи раст увоза роба које су под режимом царина, но, подаци о паду увоза из трећих земаља то не потврђују⁴⁸. Други разлог може бити наплата старих дугова по основу царина из претходне године⁴⁹.

Графикон 3. 5. Трендови у наплати прихода од царина

Извор: Управа за индиректно опорезивање БиХ, приказ ОМА

ПДВ

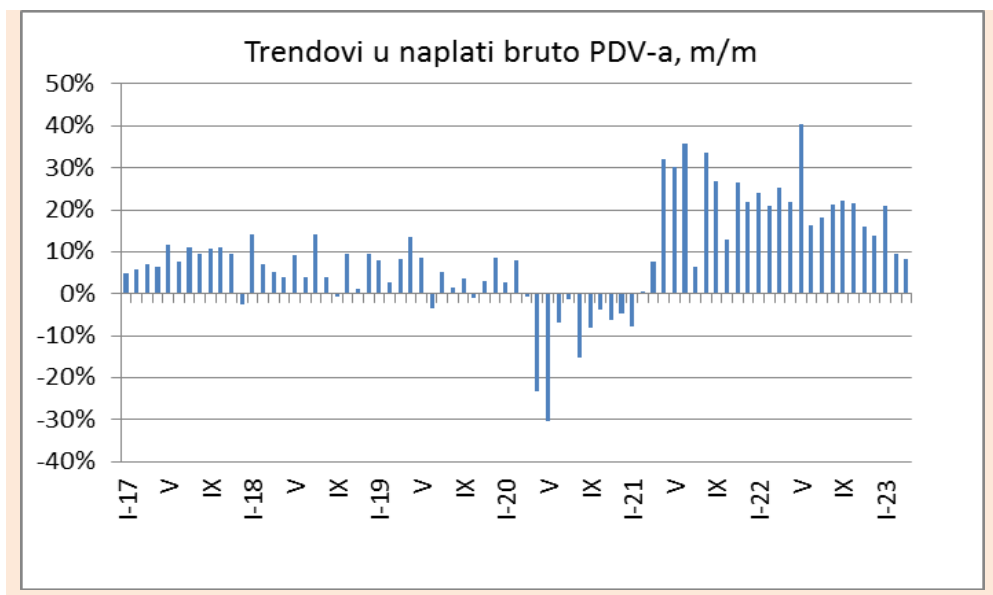
У марту 2023. је остварена висока стопа раста бруто наплате ПДВ-а од 8,3%, чиме је настављен тренд позитивног раста бруто наплате који траје од априла 2021. године у континуитету (Графикон 3.6.). Ипак, може се уочити да је у фебруару забиљежена најнижа стопа раста бруто наплате ПДВ-а у посљедњих 20 мјесеци.

Графикон 3.6. Трендови у наплати бруто ПДВ-а, м/м

⁴⁷ Извор: Управа за индиректно опорезивање

⁴⁸ Према доступним подацима Агенције за статистику БиХ о увозу роба за прва два мјесеца 2023. увоз роба из ЕУ је повећан за 13,8%, док је увоз роба из трећих земаља, који је у цијелости под режимом царина, мањи за 5,6%.

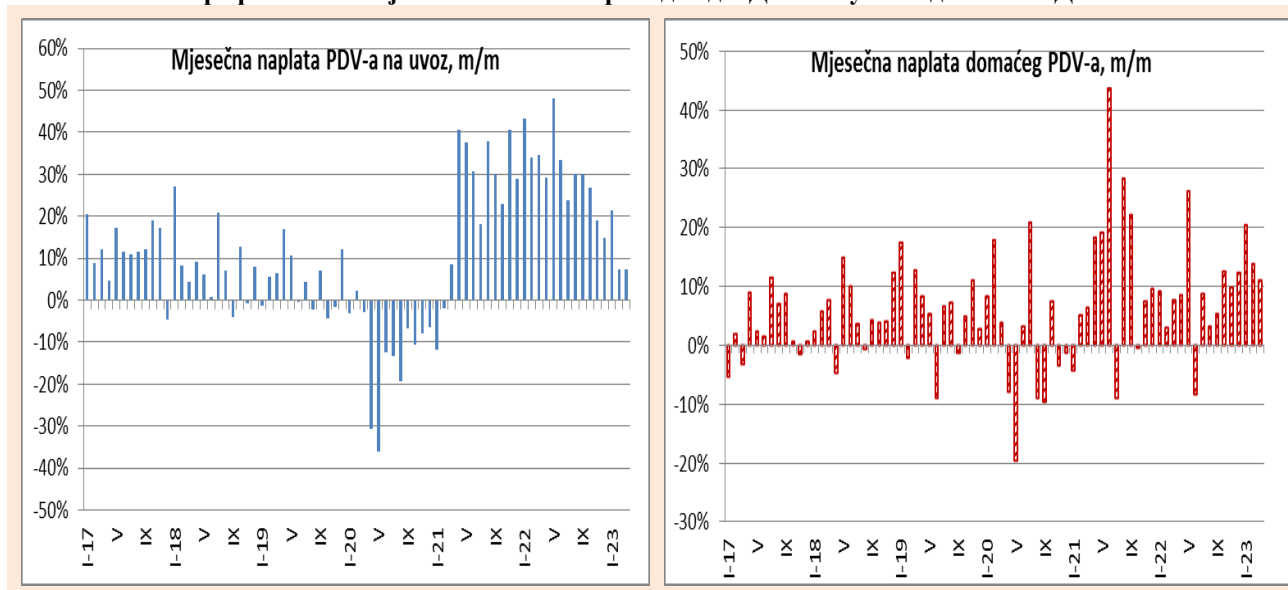
⁴⁹ Стари дугови по основу царина износе 3,5% годишње наплате царина у 2022., односно 16,9% наплате прихода од царина у првом кварталу 2022. Извор: Извјештај о раду УИО за 2022.

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Анализа структуре бруто ПДВ-а у првом кварталу 2023. године указује на закључак да је нижи раст бруто наплате ПДВ-а од очекиваног посљедица значајно нижих стопа раста ПДВ-а на увоз у фебруару и марту, што представља најниже мјесечне стопе раста ПДВ-а на увоз у посљедње двије године (Графикон 3.7. лијево). С друге стране, наплата домаћег ПДВ-а биљежи неубичајене стопе раста још од четвртог квартала 2022. године (Графикон 3.7. десно).

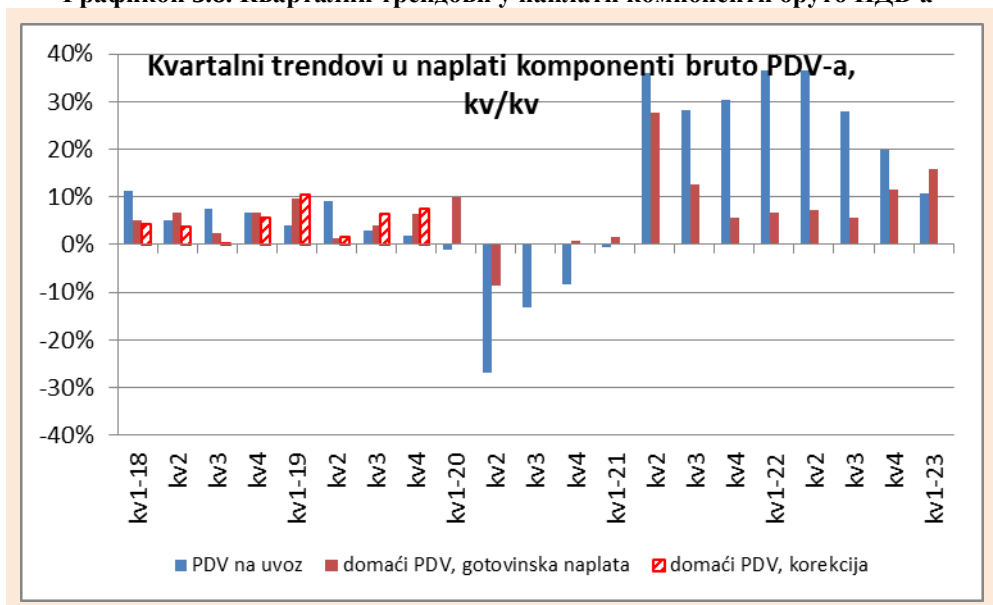
Графикон 3.7. Мјесечна наплата прихода од ПДВ-а на увоз и домаћег ПДВ-а

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

У првом кварталу 2022. године наплата ПДВ-а на увоз је забиљежила раст од 10,7%, што је најнижи квартални раст у посљедњих осам квартала. С друге стране, стопа раста домаћег ПДВ-а износила је 15,8%, што представља највишу стопу раста од другог квартала 2021. године (Графикон 3.8).

Графикон 3.8. Квартални трендови у наплати компоненти бруто ПДВ-а

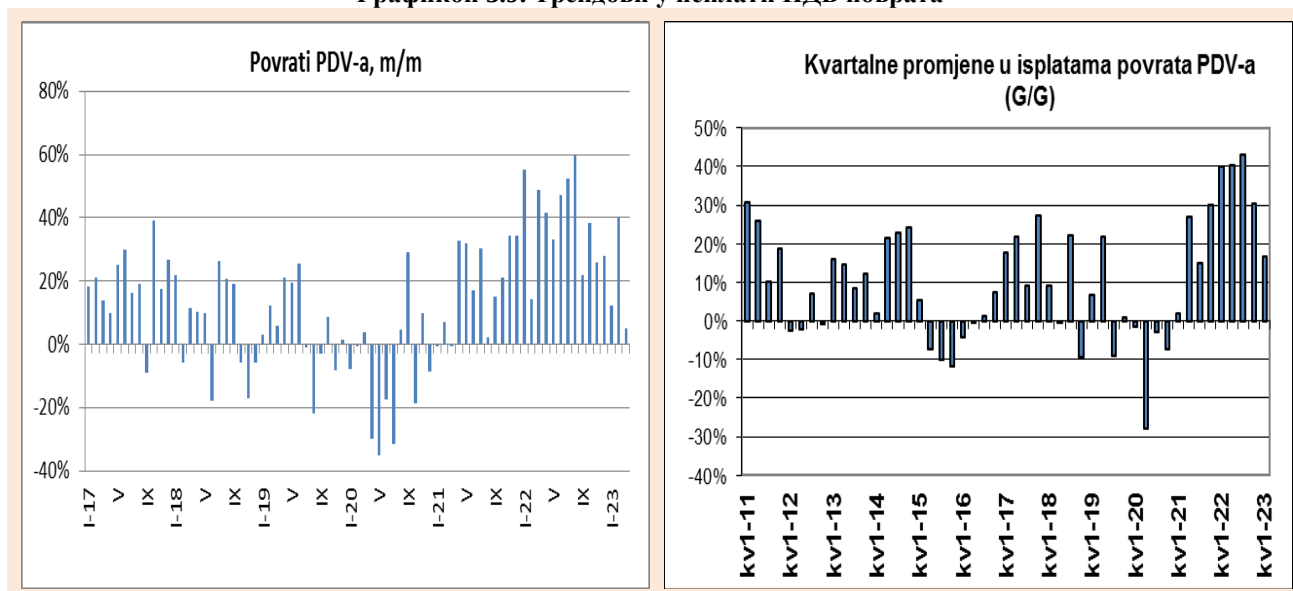

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Напомена: „Домаћи ПДВ – корекција“ подразумева исправку износа домаћег ПДВ-а у складу са правилима обрачунског рачуноводства. УИО приликом извјештавања користи нето готовински концепт, а због значајне компензације обавеза за акцизе на нафтне деривате и обавеза за путарину потраживањима по основу ПДВ-а (порески кредит) током 2018. године дошло је до значајних одступања код износа домаћег ПДВ-а у односу на приказан у извјештају УИО.

Преглед кварталних трендова наплате компоненти бруто ПДВ-а показује дивергентне трендове у структури бруто ПДВ-а, опадајући тренд код ПДВ-а на увоз, што је и очекивано, с обзиром на успоравање увоза након стабилизације свјетских берзи, док је код наплате домаћег ПДВ-а евидентан растући тренд, што може бити посљедица раста потрошње грађана, али и успоравања исплата поврата ПДВ-а увозницима. Будући да је првом кварталу 2023. године евидентирано 25,6 мил. КМ неусклађених прихода, а имајући у виду да се већи дио неусклађених прихода редовито односи на уплате ПДВ-а, при коначном усклађивању прихода може се очекивати и нешто виша стопа раста домаћег ПДВ-а у марту 2022, а тиме и повећање стопе раста у првом кварталу 2022. године.

Графикон 3.9. Трендови у исплати ПДВ поврата

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

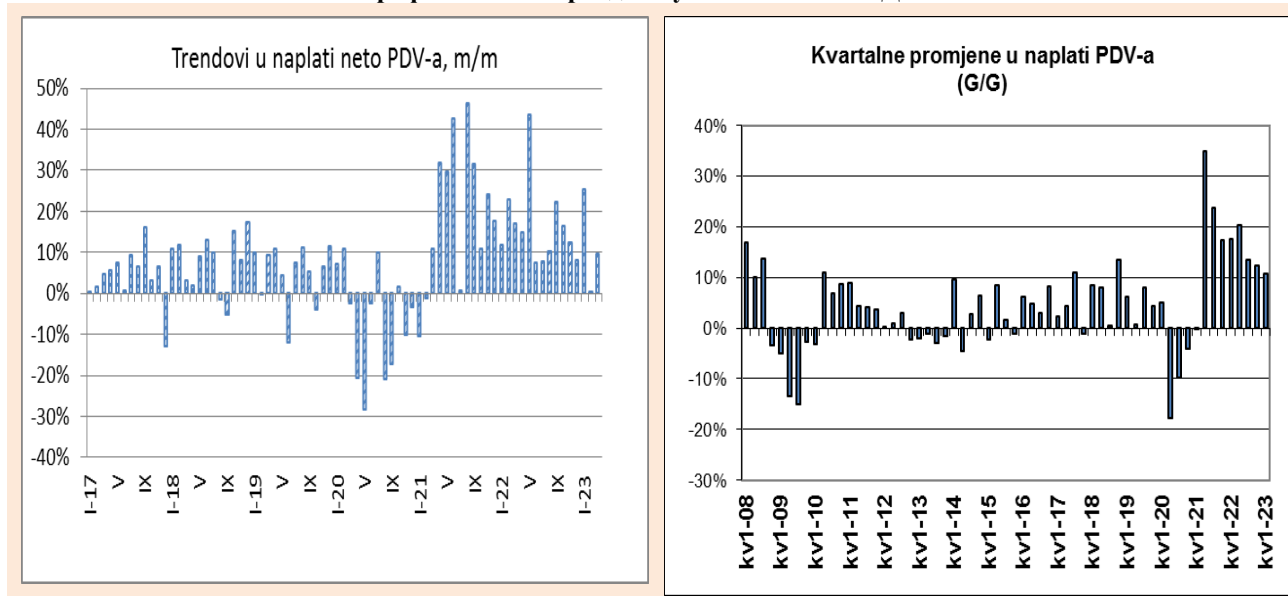
Примјетно је снажно успоравање исплата поврата ПДВ-а, које траје од септембра 2022. године. У марту 2023. поврати су били већи за свега 5,1% него у истом мјесецу 2022. године (Графикон 3.9, лијево). Квартални преглед кретања исплата поврата указује на снажно успоравање у првом кварталу 2023. године, када је забиљежена стопа раста од 16,8% (Графикон 3.9., десно).

У првом кварталу 2023. обвезницима је враћено 67,1 мил КМ поврата ПДВ-а више него у истом периоду 2022. године, док су исплате поврата међународним пројектима биле веће за 13,5 мил КМ. Удио кумулатива поврата ПДВ-а у кумулативу бруто ПДВ у првом кварталу 2023. износи 31%, што је за 1,1 п.п. изнад удјела у истом периоду 2022. године. Висок удио поврата у бруто наплати ПДВ-а у првом кварталу последица је временске неусклађености текуће бруто наплате ПДВ-а и исплата поврата које се односе на претходне пореске периоде када су биле више стопе увоза и извоза.⁵⁰

У марту 2023. године је остварен раст нето ПДВ-а од 9,7% (Графикон 3.10. лијево), док је на нивоу првог квартала 2022. забиљежен раст од 10,7% (Графикон 3.10. десно). Након усклађивања неусклађених прихода могу се очекивати и знатно више мјесечне и кумулативне стопе раста нето ПДВ-а у првом кварталу 2022. године јер се већи дио неусклађених прихода редовно односи на уплате ПДВ-а.

⁵⁰ У складу са одредбама Закона о ПДВ-у поврати претежним извозницима се исплаћују у року од 30 дана од подношења ПДВ пријаве за мјесец у којем је настао извоз, а осталим извозницима и увозницима поврати се исплаћују у року од 60 дана од подношења ПДВ пријаве за мјесец у којем је извршен увоз/извоз.

Графикон 3.10. Трендови у наплати нето ПДВ-а

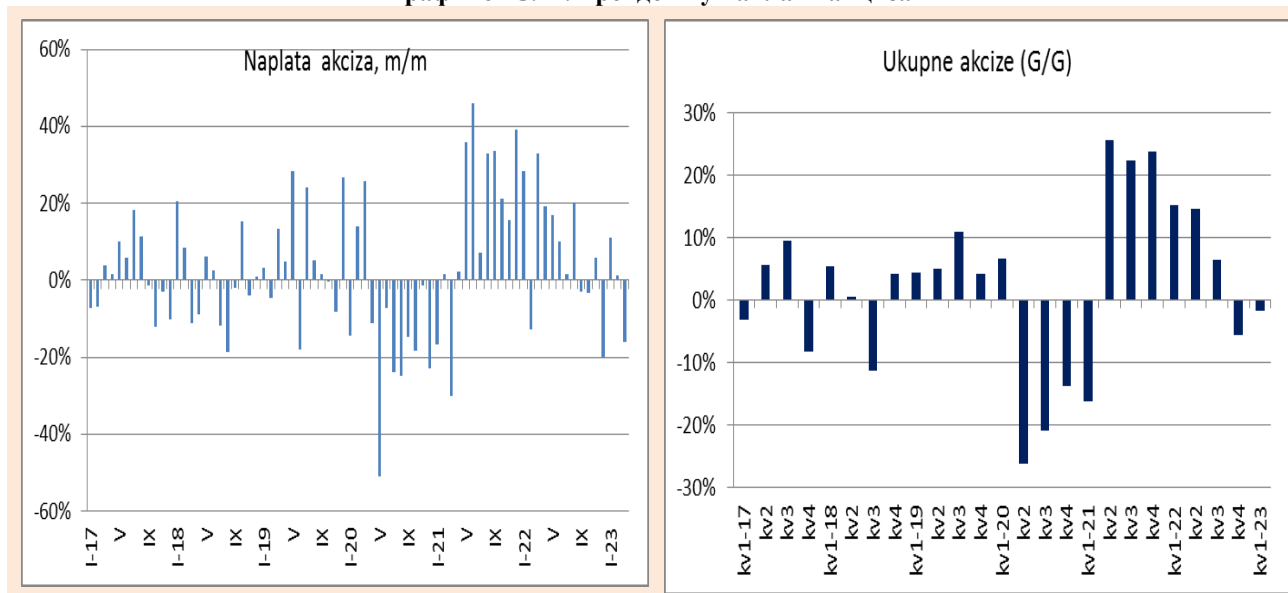

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Акцизе

Наплата акциза у првом кварталу 2023. године је снажно осцилирала. У јануару је забиљежен снажни раст наплате од 11,1%, у фебруару минималан раст од 1,1%, док је у марту забиљежен пад од чак 15,1% (Графикон 3.11., лијево).

Графикон 3.11. Трендови у наплати акциза

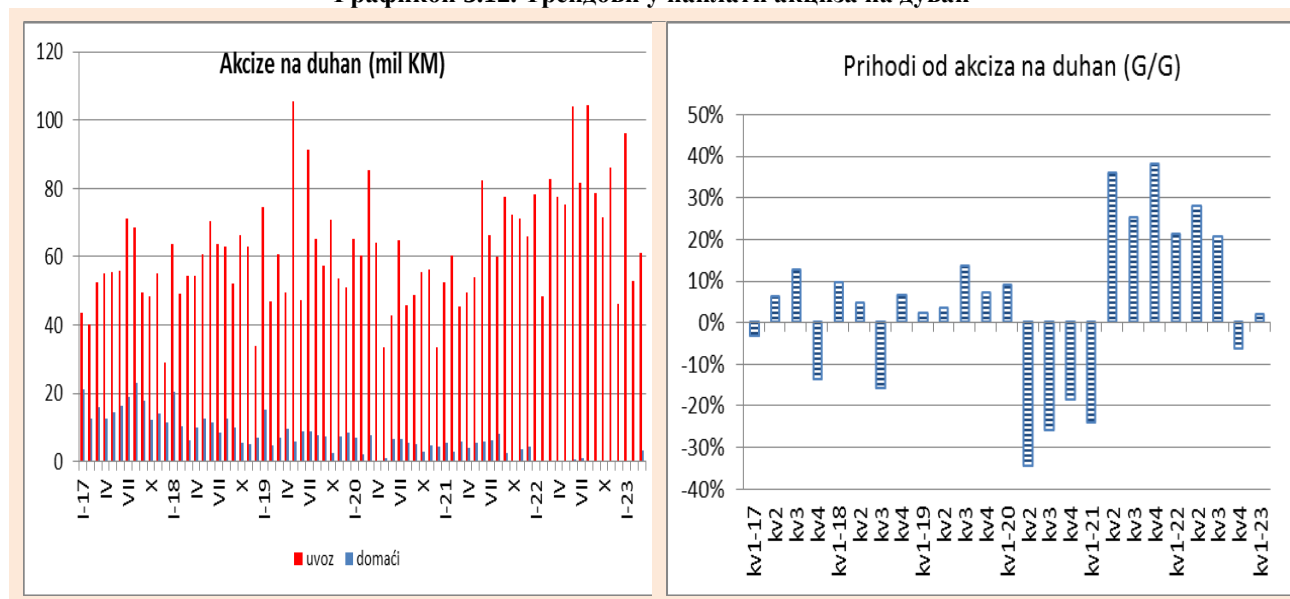

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Због лоше наплате акциза у марту 2023., у првом кварталу 2023. године је забиљежен пад од 1,9%, чиме је настављен негативан тренд раста из четвртог квартала 2022. године (Графикон 3.11. десно).

У структури прихода од акциза доминирају акцизе на дуванске прерађевине и акцизе на деривате нафте. Имајући у виду стабилан негативни тренд у наплати акциза на деривате нафте осцилације у наплати укупних прихода од акциза у првом кварталу 2023. године су посљедица осцилација у наплати акциза на дуванске прерађевине. Наплата акциза на дуван у јануару у апсолутном износу је била јако висока, а у фебруару и марту јако ниска (Графикон 3.12., лијево). Међутим, због осцилација у основици из 2022. године стопе раста осликавају другачије трендове. Тако је у јануару и фебруару 2023. остварен раст од 22,9% и 8,7% респективно, док је у марту забиљежен велики пад од 22,2% у односу на референтне мјесеце 2022. године. Лоша наплата акциза на дуванске прерађевине у марту анулирала је раст из прва два мјесеца тако да је на нивоу квартала остварен пад прихода од акциза на дуван од 1,8% (Графикон 3.12. десно).

Графикон 3.12. Трендови у наплати акциза на дуван

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Будући да је у првом кварталу 2022. године у цијелости угашена домаћа дуванска индустрија, након четири године рапидног смањења производње, наплата акциза на дуванске прерађевине се односи само на увезене цигарете и остале дуванске прерађевине⁵¹. Након нестанка великог домаћег произвођача огромну већину тржишта дуванских прерађевина у БиХ *de facto* држе само двије иностране дуванске компаније⁵². Промјеном режима плаћања акцизе на дуванске прерађевине се однедавно плаћају при увозу. Тиме је скраћен временски размак између уплате акциза и пласмана цигарета на који се уплата односи⁵³. Утицај промјене режима уплате акциза је један од разлога за снажне осцилације у наплати акциза у посљедња четири мјесеца. Преласком на нови начин плаћања акциза настао је вакуум у наплати акциза, чија је дужина и, посљедично, утицај на наплату прихода од акциза, зависила од интервала између преузимања маркица и увоза цигарета⁵⁴. Ради се о једнократном ефекту, који је позитиван за готовински ток дуванских компанија, но, за државу представља губитак прихода од акциза. У очекивању ступања на снагу измјена

⁵¹ Наведено се одразило и на аналитику прихода од акциза у којој од сада постоје само акцизе на увезене дуванске прерађевине (вид. Графикон II.12, лијево, „домаћи“). Потребно је напоменути да је у марту 2023. наплаћено 3,1 мил. КМ по основу разлике износа *ad valorem* акцизе на залихе дуванских прерађевина затечених у моменту посљедњег повећања малопродајних цијена 1. 3. 2023., односно 13. 3. 2023.

⁵² Према подацима за 2022. двије иностране дуванске компаније држе 85% тржишта цигарета у БиХ.

⁵³ До измјена Закона о акцизима акцизе су се плаћале у моменту преузимања маркица, што је производио негативне ефекте не готовински ток дуванских компанија будући да је било потребно уплатити значајна финансијска средства за акцизе много времена прије њихове продаје.

⁵⁴ Између те двије крајње активности потребно је извести акцизне маркице у земље гдје се дуванске прерађевине производе, произвести цигарете и превести их у БиХ. Зависно од произвођача до сада је било потребно најмање мјесец дана да се увезу цигарете са акцизним маркицама на које је плаћена акциза.

Закона о акцизама⁵⁵ дистрибутери су залихе цигарета у малопродаји свели на минимум, јер плаћање акциза по старом моделу захтијева *ex ante* ангажирање великих финансијских средстава⁵⁶. Све је то резултирало мањом наплатом акциза у децембру 2022. године. Иако се очекивало да ће ступањем на снагу свих спроведених прописа дуванске компаније током јануара 2023. године прећи на нови режим плаћања, то се није десило због прилагођавања царинским процедурама у вези плаћања акциза код увоза (прибављање банковних гаранција и др). Имајући то у виду, разумљиво је да се разликовао темпо преузимања нових процедура и преласка на нови режим плаћања, што је у коначници имало за посљедицу да се ефекат губитка прихода испољио *de facto* у два мјесеца (фебруару и марту). Други разлог за скромнију наплату акциза на дуванске прерађевине од очекиване у првом кварталу је смањен долазак нерезидената у БиХ због лоше зимске сезоне. Коначно, не треба занемарити ни ефекте повећања малопродајних цијена већине брендова цигарета у марту 2023. године⁵⁷, позитивне на наплату прихода у јануару, након најаве повећања а прије стварног повећања цијена, с обзиром да су тада уплате вршене *ex ante* по старом ценовнику приликом преузимања маркица, те негативне на наплату акциза у марту након повећања цијена због пада потрошње.

Негативни трендови у наплати акциза на деривате нафте из 2022. настављени су и у 2023. години. Потребно је имати у виду и основицу за поређење у првом кварталу 2022. године. Стабилне цијене енергената на свјетском тржишту у прва два мјесеца 2022. године имале су за посљедицу стабилну потрошњу деривата нафте у БиХ, која је расла у складу са очекиваним пројекцијама, што је, у коначници, довело до раста наплате специфичних пореза (акциза и путарине на деривате нафте) у том периоду 2022. године. Скок цијена нафте након избијања рата је довео до пада потрошње деривата нафте у БиХ, који је настављен и у 2023. години, што за посљедицу има пад прихода од акциза и путарине у поређењу са вишом основицом из периода прије избијања рата. Наплата прихода од акциза на деривате нафте у јануару је била мања за 10,2%, у фебруару за 8,4%, а у марту за 7,8% у односу на референтне мјесеце 2022. године. У апсолутном износу у прва два мјесеца 2023. године наплаћен је најмањи износ акциза на деривате нафте у посљедње двије године (Графикон 3.13., лијево). Осим основице, важан разлог је што се малопродајне цијене деривата нафте у БиХ споро прилагођавају наниже у односу на осцилације цијена на свјетском тржишту, не само да не прате темпо смањења, већ је и смањење ниже него што би се могло очекивати, што дјелује рестриктивно на потрошњу деривата. Трећи фактор ниже потрошње деривата нафте је лоша зимска сезона и смањен долазак нерезидената у БиХ.

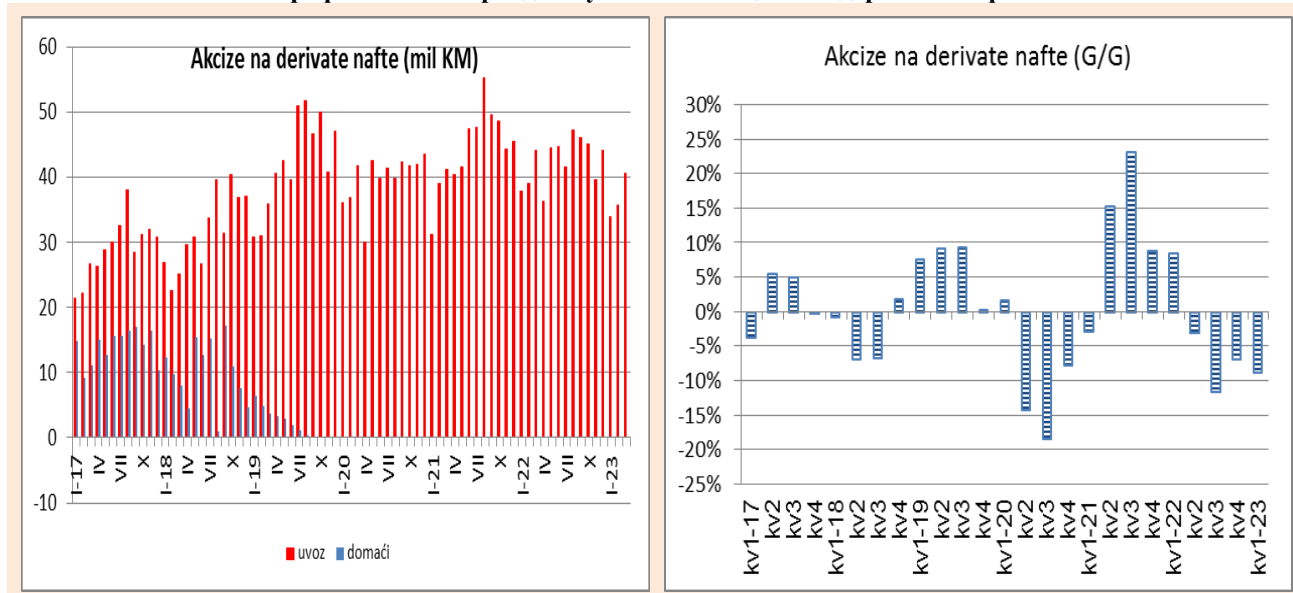
Наплата акциза на деривате нафте је у негативној зони раста већ четири квартала узастопно, при чему је у првом кварталу 2023. године забиљежен пад наплате од 8,7% (Графикон 3.13., приказ десно).

⁵⁵ За спровођење измјена Закона о акцизама било је потребно измијенити неколико правилника у сложеној процедури која подразумијева јавне консултације, усвајање од стране УО УИО и објаву у Службеном гласнику БиХ.

⁵⁶ Просјечна мјесечна уплата акциза на дуванске прерађевине у 2022. износила је 78 мил. КМ.

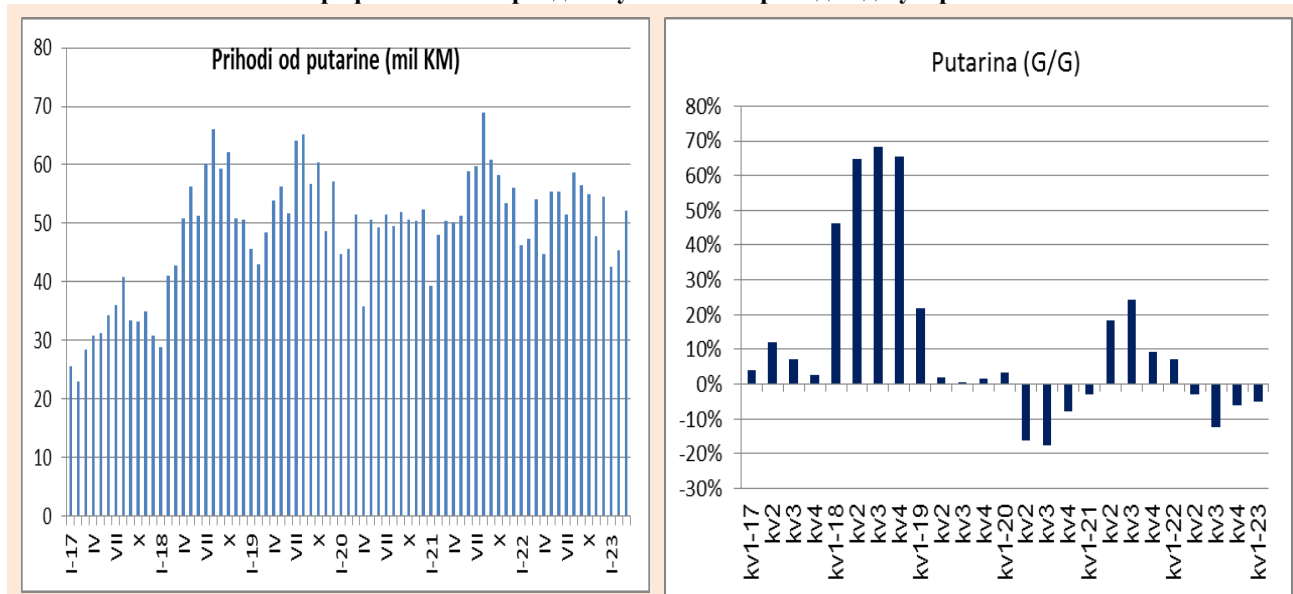
⁵⁷ С обзиром на просјечну пондерисану цијену цигарета повећање цијена цигарета је износило у просјеку 2,7%, односно 3,4% у односу на просјечну пондерисану цијену цигарета у децембру 2022.

Графикон 3.13. Трендови у наплати акциза на деривате нафте

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Графикон 3.14. Трендови у наплати прихода од путарине

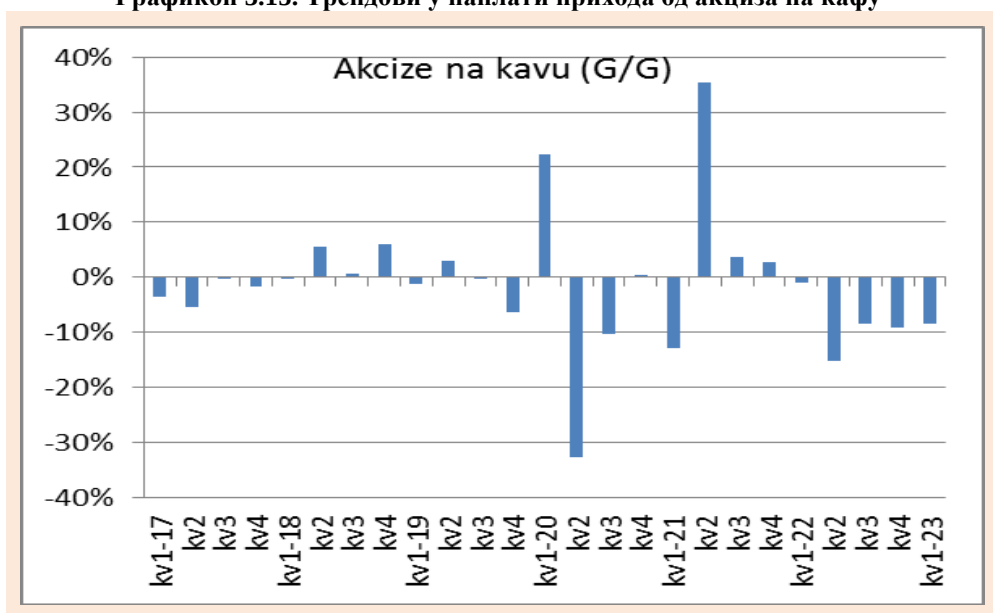

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Наплата прихода од путарине прати наплату акциза на деривате нафте, са одређеним разликама које потичу од различитих основица на које се обрачунава и плаћа путарина, односно акцизе на деривате нафте. Ефекат основице и негативна кретања потрошње деривата су се одразили и на наплату прихода од путарине, поготово у прва два мјесеца 2023. године (Графикон 3.14., лијево). У првом кварталу 2023. бруто прихода од путарине је наплаћено 5,1% мање него у истом кварталу 2022., чиме је настављен тренд негативног раста из 2022. године (Графикон 3.14., десно).

Негативни трендови у наплати прихода од акциза на каву из 2022. настављени су и у првом кварталу 2023. године, када је забиљежен пад прихода од акциза на каву од 8,5% (Графикон 3.15.).

Графикон 3.15. Трендови у наплати прихода од акциза на кафу

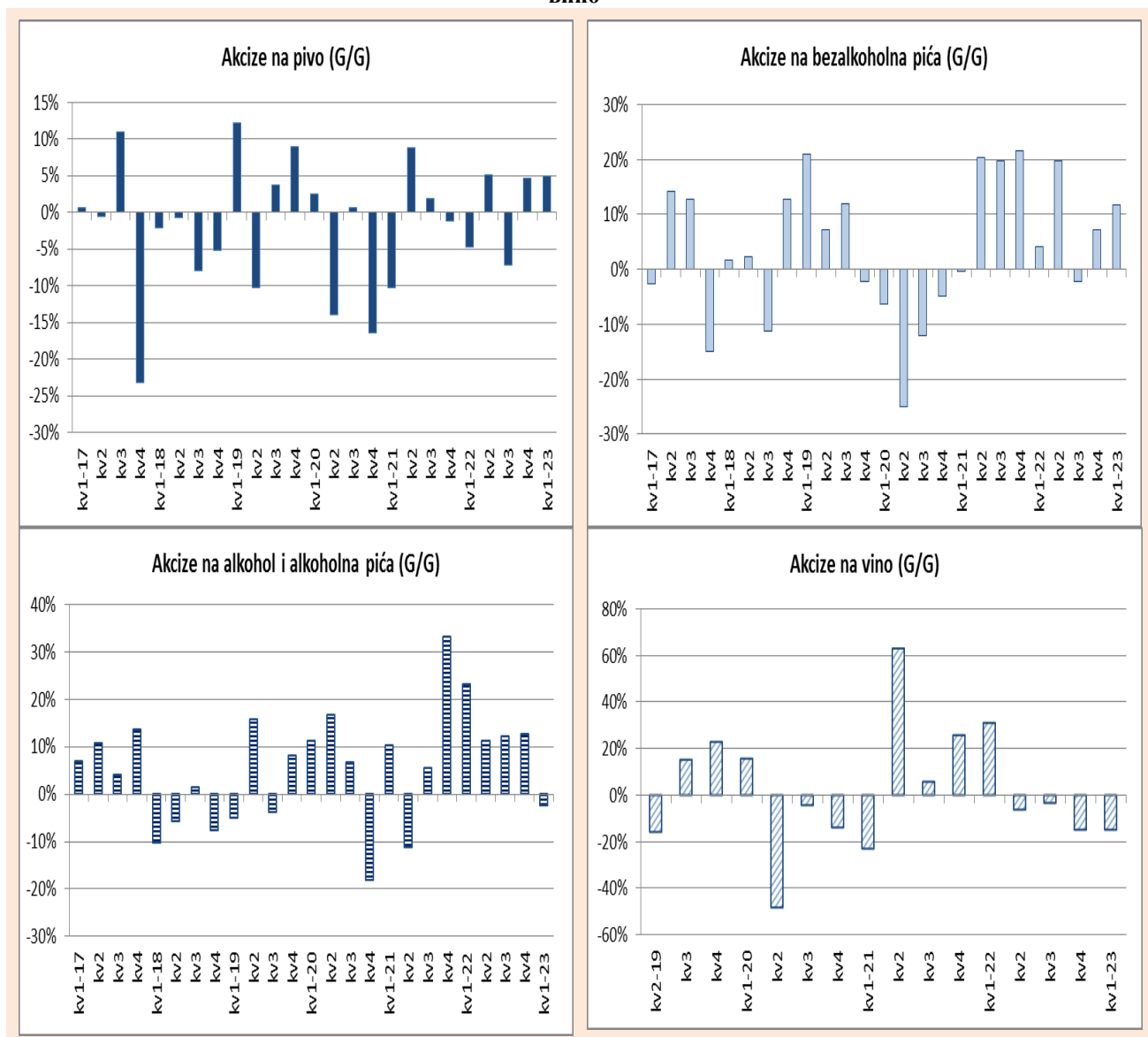

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

У првом кварталу 2023. године погоршани су трендови у наплати од акциза на алкохол и алкохолна пића, те је након шест узастопних квартала са позитивном растом остварен пад прихода од 2,3% (Графикон 3.16). Негативни трендови су настављени и у наплати акциза на вино. С друге стране, са стопом раста од 11,7% настављени су позитивни трендови у наплати акциза на безалкохолна пића.

Након снажних осцилација, од четвртог квартала 2022. наплата акциза на пиво је стабилна, што је настављено са стопом раста од 5,1% и у првом кварталу 2023. године. Међутим, позитиван раст је остварен захваљујући расту прихода од акциза на увозна пива од 13,5%, што је, због већег пондера у структури потрошње пива, било довољно да се у цијелости неутрализује пад прихода од акциза на домаћа пива од 19,5%.

Графикон 3.16. Трендови у наплати акциза на пиво, безалкохолна пића, алкохол и алкохолна пића и вино

Извор: Управа за индиректно опрезивање БиХ, приказ ОМА

Пројекције прихода од индиректних пореза за период 2023-2026. године (основни сценарио)

Пројекције прихода за период 2023-2026. година доступне су у Табели 3.3. Како би се обезбиједила упоредивост пројектираних и наплаћених прихода од индиректних пореза, пројекције прихода од индиректних пореза приказане су на готовинској основи у складу са извјештајима УИО о наплати по врстама прихода.

У Табели 3.4. су приказане пројекције прихода у % БДП-а.

Табела 3.3. Основни сценарио пројекција прихода од индиректних пореза (2023-2026), април 2023. г.

Врста прихода (нето)	у мил. КМ						Пројектована стопа раста			
	Извршење	Пројекција					2023	2024	2025	2026
		2022	2023	2024	2025					
ПДВ	5.121,5	5.382,1	5.578,6	5.789,7	5.992,6		5,1%	3,7%	3,8%	3,5%
Акцизе	1.580,0	1.623,2	1.743,3	1.791,1	1.861,1		2,7%	7,4%	2,7%	3,9%
Царине	431,9	470,3	503,7	539,9	585,8		8,9%	7,1%	7,2%	8,5%
Путарина	627,2	639,7	657,0	676,7	699,0		2,0%	2,7%	3,0%	3,3%
Остало	66,1	36,3	36,3	36,3	36,3		-45,1%	0,0%	0,0%	0,0%
УКУПНО	7.826,7	8.151,6	8.518,9	8.833,7	9.174,9		4,2%	4,5%	3,7%	3,9%
Намјенска путарина *)	-392,0	-399,8	-410,6	-422,9	-436,9		2,0%	2,7%	3,0%	3,3%
СРЕДСТВА ЗА РАСПОДЈЕЛУ	7.434,8	7.751,8	8.108,2	8.410,8	8.738,0		4,3%	4,6%	3,7%	3,9%

Напомена:

*) Намјенска путарина је до 1.2.2018. износила 0,10 КМ/литар деривата нафте, намијењена у цијелости за изградњу аутопутева, а од 1.2.2018. 0,25 КМ/литар деривата нафте, за изградњу ауто-путева (0,20 КМ/литри) и изградњу и реконструкцију осталих путева (0,05 КМ/литри).

Категорија „Остало“ укључује остале приходе који се прикупљају на ЈР УИО (приходи од терминала, закупнина и сл.), те неусклађене приходе (приходи који остану неусклађени након коначног усклађивања наплате прихода са пријавама и декларацијама у ИТ систему УИО)

Табела 3.4. Основни сценарио пројекција прихода од индиректних пореза у % БДП-а, април 2023. г.

Врста прихода (нето)	у % БДП-а				
	Извршење	Пројекција			
	2022	2023	2024	2025	2026
ПДВ	11,5%	11,3%	11,2%	11,0%	10,8%
Акцизе	3,5%	3,4%	3,5%	3,4%	3,3%
Царине	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,1%
Путарина	1,4%	1,3%	1,3%	1,3%	1,3%
Остало	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
УКУПНО	17,6%	17,2%	17,1%	16,8%	16,5%
Намјенска путарина	-0,9%	-0,8%	-0,8%	-0,8%	-0,8%
СРЕДСТВА ЗА РАСПОДЈЕЛУ	16,7%	16,3%	16,2%	16,0%	15,7%

Извор података за БДП: БХАС, расходни приступ, фебруар 2023 и Пројекције ДЕП-а, март 2023

Пројекције за 2023. годину

Приликом израде пројекција прихода за 2023. годину не може се ослонити на сезонске схеме наплате прихода из 2020. и 2021. године, с обзиром да су оне изашле из ранијих оквира због ефеката вируса корона.⁵⁸ Упркос поремећајима на глобалном плану, турбуленцијама на тржишту нафтних деривата и снажном расту цијена, у 2022. се распон мјесечних стопа раста нето прихода од индиректних пореза смањео у односу на претходне двије године (Графикон 3.17., лијево), а мјесечна динамика прихода у 2022. години се поприлично вратила на пре-*COVID-19* сезонску схему⁵⁹ (Графикон 3.17., десно). То посебно важи за приходе од ПДВ-а, акцизе на алкохол, пиво и безалкохолна пића, док акцизе на деривате нафте и путарина, очекивано, и у 2022. години поприлично одступају од старе сезонске схеме. Приходи од акциза на дуван и каву никад нису ни имали изражену сезонску компоненту.⁶⁰

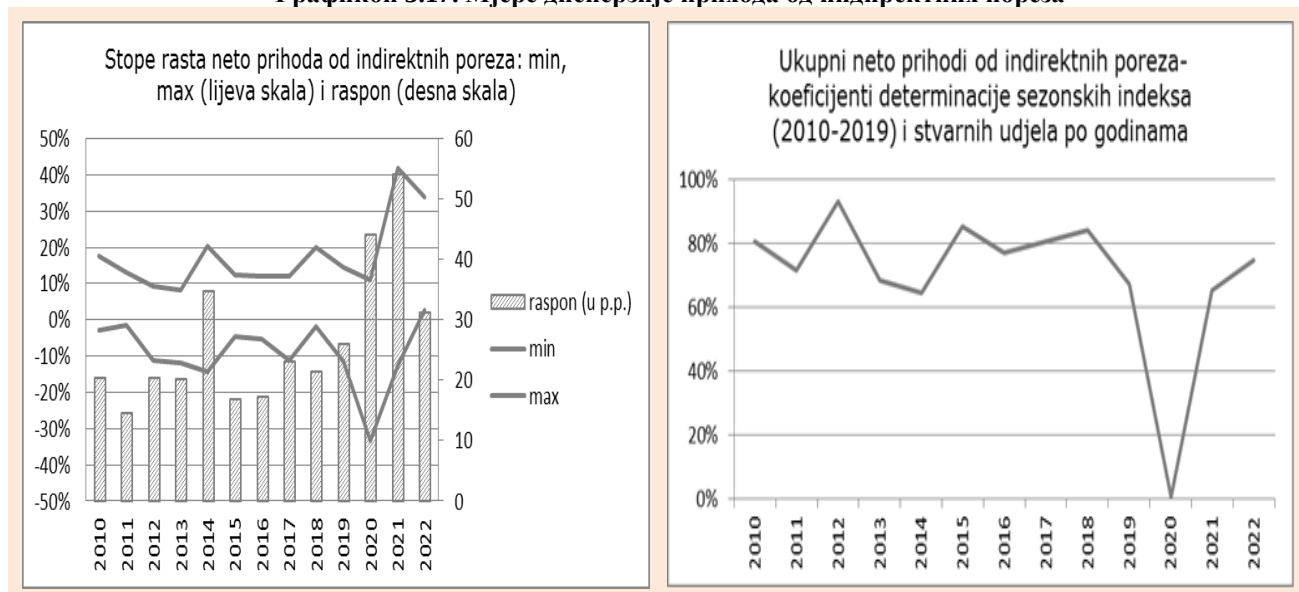
У прва три мјесеца 2023. године остварена је стопа раста нето прихода од индиректних пореза од 6,8% у односу на исти период 2022. године. Према пројекцијама ДЕП-а, очекује се номинални раст БДП-а од 6,4% у 2023. години. Имајући у виду да стопа раста прихода у првом кварталу 2023. године дијелом произилази из специфичности у статистичкој основици за поређење (види поднаслов Наплата у периоду јануар – март 2023. године), те узимајући у обзир огромне непознанице у погледу дешавања у Украјини, **пројектована стопа раста прихода од индиректних пореза за 2023. годину је нешто нижа од тромјесечне стопе раста и износи 4,2%.**

⁵⁸ Мјесечна динамика прихода у 2020. години је потпуно одударала од тзв. пре-*COVID-19* сезонске схеме. Распон мјесечних стопа раста нето прихода (разлика између максималне и минималне вриједности) износио је 44,2 п.п. Иако се неким дијелом вратила на стари шаблон, наплата нето прихода од индиректних пореза у 2021. години такође поприлично одудара од старе сезонске схеме. У 2021. је распон мјесечних стопа раста нето прихода од индиректних пореза био још виши него у 2020. години и износио је високих 54,1 п.п. што је резултат: (1) поремећаја сезонске схеме у базној 2020. години, и (2) карактеристика сезонске схеме у 2021. години

⁵⁹ Након калкулације сезонских индекса за период 2010-2019, постављени су регресиони модели и израчунати коефицијенти детерминације сезонских индекса и стварних удјела мјесечних износа појединих врста прихода у одговарајућем периоду, како би се приказало колико добро се сезонски индекси „уклапају“ у стварне удјеле у поменутом периоду.

⁶⁰ Више о мјесечним флуктуацијама појединих врста прихода од индиректних пореза и јачини сезонске компоненте у билтенима Одјељења бр. 174/175 и 209/210 (www.oma.yino.gov.ba)

Графикон 3.17. Мјере дисперзије прихода од индиректних пореза

Извор: Израчун ОМА-е на основу података УИО

Напомена: Укупни нето мјесечни приходи у израчуна не укључују неусклађене приходе на ЈР УИО

ПДВ

Након пада нето прихода од ПДВ-а у 2020. години од 6,8%, који је био посљедица пандемије вируса корона, у 2021. и 2022. години забиљежен је њихов снажан опоравак и високе стопа раста од 18,2% и 15,6%, респективно. Нето приходи од ПДВ-а у 2022. години били су за 1.099,1 мил КМ виши него у преткризној, 2019. години.

Пројектовани износ нето прихода од ПДВ-а у 2023. години износи 5.382,1 мил КМ, што је за 5,1% више од остварења у 2022. години. Пројекција је заснована на историјској сезонској схеми наплате појединих категорија ПДВ-а (која не укључује специфичности у 2020. и 2021. години), те кретањима и пројекцијама макроекономских показатеља.

Акцизе и путарина

Акцизе на деривате нафте и путарина

Цијена сирове нафте значајно је варирала у периоду од почетка 2019. до фебруара 2023. године, до када су доступни подаци Америчке управе за енергетске информације (*U. S. Energy Information Administration*). У Табели 3.5. су приказани су годишњи просјеци мјесечних цијена сирове нафте типа Брент (*Europe Brent Spot Price FOB*) у наведеном периоду, те њихове минималне и максималне вриједности. На основу Табеле 3.5. може се закључити да су цијене сирове нафте у јануару и фебруару 2023. године доста ниже од просјека за 2022. годину.

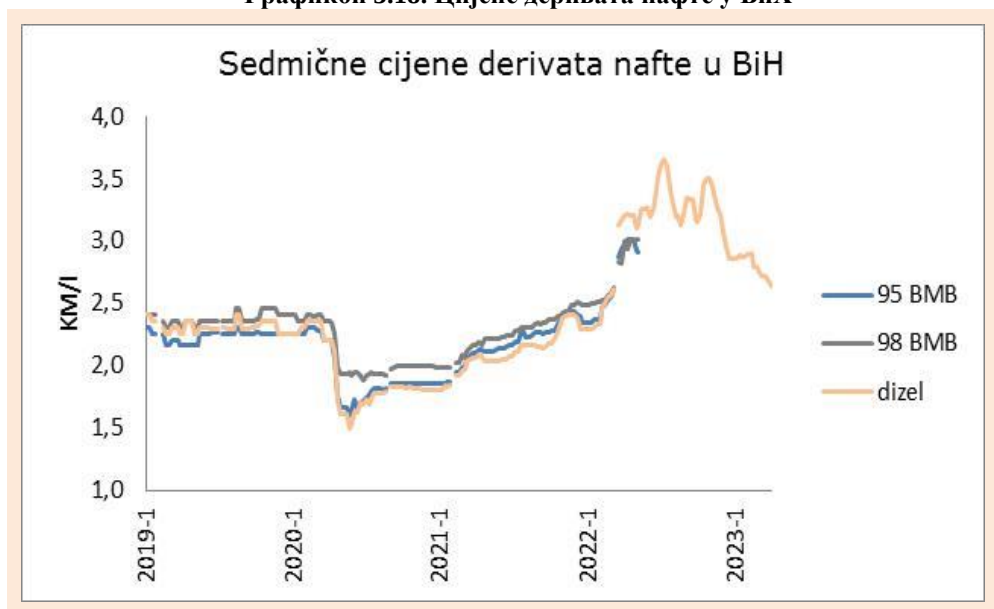
Табела 3.5. Мјесечне цијене сирове нафте (долари по барелу), период од I-2019 до II-2023.

	2019	2020	2021	2022	I-II 2023
просјек	64,4	41,8	70,7	100,8	82,5
Мин.	59,0	18,4	54,8	80,9	82,5
Макс.	71,3	63,7	83,5	122,7	82,6

Извор: V.S. Energy Information Administration

Фактори који утичу на формирање цијена деривата на тржишту БиХ су цијене сирове нафте, трговачке марже, висине пореских стопа и др. У Графикону 3.18. је представљено кретање цијена деривата нафте⁶¹ на тржишту БиХ у периоду од почетка 2019. године до 14. седмице 2023. године, по седмицама.⁶²

Графикон 3.18. Цијене деривата нафте у БиХ

Извор: Спољнотрговинска комора БиХ (приказ ОМА)

Након периода изразито стабилних цијена у 2019. години, цијене деривата нафте на тржишту БиХ снажно су пале у прољеће 2020. године, као последица пандемије вируса корона. У 21. седмици 2020. године цијена дизел горива износила је свега 1,5 КМ/л, док је цијена горива БМБ-95 износила 1,6 КМ/л. Од 22. седмице 2020. године (крај маја) цијене деривата биљеже стабилан тренд раста, који је задржан кроз читаву 2021. годину. На крају 2021. године цијене дизел горива и БМБ-95 износиле су 2,3 КМ/л, а цијене БМБ-98 2,5 КМ/л. Дешавања у Украјини утицала су на интензивирање тренда раста цијена у 2022. години, тако да су, према последњим доступним објављеним подацима за бензин, у 19. седмици 2022. године цијене горива БМБ-95 порасле за 24,2% у односу на 1. седмицу 2022. године, достижући ниво од високих 2,9 КМ/л. Просјечне цијене дизел горива достигле су свој максимум од 3,7 КМ/л у 28. седмици 2022. године. Након тога су снажно варирале, да би у последњој седмици 2022. године износиле 2,9 КМ/л. У досадашњем току 2023. године забиљежен је благи тренд пада цијена дизел горива. У 14. седмици 2023. године цијене дизел горива износиле су 2,6 КМ/л.

⁶¹ Након 19. седмице 2022. године приказани су само подаци за дизел гориво, јер је тада прекинуто извјештавање о цијенама за горива 95 БМБ и 98 БМБ на веб-страници Спољнотрговинске коморе БиХ са подацима *International Road Transport Union*. Доступни су једино подаци о најчешћим цијенама горива за поједине компаније у БиХ.

⁶² Коришћени су подаци *International Road Transport Union*-а, преузети са веб-странице Спољнотрговинске коморе БиХ (ВТК).

Укупна потрошња деривата нафте у 2022. години је опала за 2,9% у односу на 2021. годину. Пад потрошње дизел горива износио је 2,5%, бензина 5,6%, а осталих деривата (лож уље, керозин и течни нафтни плин) 2,9%. Одјељење је развило модел вишеструке регресије⁶³, са зависном варијаблом (у) „потрошња дизел горива и бензина (у мил. л)“, гдје су независне варијабле биле (1) висина БДП-а и (2) п.п. цијена на увозу са понд. акцизом и путарином (КМ/л). На основу регресионог модела, пројекције нето прихода од акциза на деривате нафте и путарине за 2022. годину из октобра 2022. године извршене са стопом прецизности од 99,8% и 100,1%, респективно, и то у условима изражених турбуленција цијена на тржишту деривата нафте.

Подаци за потрошњу деривата нафте по врстама за Q1 2023. г. нису били доступни у вријеме израде пројекција, али подаци о наплати прихода указују на пад потрошње у односу на исти квартал претходне године. У првом кварталу 2023. године забиљежене су негативне стопе раста акциза на деривате нафте и путарине, што је и очекивано, имајући у виду специфичности статистичке основице за поређење. Наиме, у првом кварталу 2022. године забиљежене су високе стопе раста акциза на деривате нафте и путарине, након чега су, са почетком ратних дешавања у Украјини и посљедицама на цијене деривата, остварене негативне стопе раста у наредна три квартала. Стога, 2022. година, као и претходне двије (због других специфичности), не могу представљати основицу за израду пројекција прихода. На основу старе сезонске схеме и пројекција кретања макроекономских показатеља за 2023. годину, пројектиране су стопе раста нето акциза на нафту и путарине од 1,4% и 2,0%, респективно.

Приходи од акциза на дуван

Полазиште за пројекције прихода од акциза на дуванске прерађевине за 2023. године јесу текући трендови на тржишту дуванских прерађевина, које карактеризују велике осцилације и изнимно лоша наплата у марту. За разлику од претходних година, наплата акциза на дуванске прерађевине у 2022. не може представљати поуздано полазиште за пројекције наплате у 2023. години из неколико разлога. Прво, наплата акциза на дуванске прерађевине у првом кварталу 2023. била је под снажним утјецајем промјене режима наплате, чији ће се негативни ефекти због својих великих размјера одразити на укупну наплату прихода од акциза у 2023. године. Друго, очигледно је да је висок раст наплате приходе од акциза на дуванске прерађевине у 2022. години од 15,4% био посљедица антиципиране потрошње нерезидената у зимској сезони 2023. године која се није реализовала у очекиваној мјери. Треће, повећање малопродајних цијена цигарета у марту имало је и позитивне (у јануару) и негативне (у марту) ефекте на наплату прихода, а пуни ефекти на потрошњу испољиће се тек у наредном периоду. Имајући у виду негативне ефекте промјене режима плаћања акциза у висини просјечне мјесечне наплате акциза, полазећи од макроекономских пројекција потрошње за 2023. и претпостављајући да ће укупно повећање просјечне пондерисане цијене цигарета у 2023., укључујући и повећање малопродајних цијена цигарета у првом кварталу 2023. године⁶⁴, износити максимално 2,7%, у 2023. години се може очекивати раст прихода од акциза на дуванске прерађевине од 3,7%.

Приходи од осталих категорија акциза

Приходи од осталих категорија акциза (алкохол и алкохолна пића, пиво, вино, безалкохолна пића и кава) немају значајно учешће у укупним приходима од акциза.⁶⁵ Пројектовани су у

⁶³ Више о регресионом моделу и потрошњи деривата нафте у 2022. години у ОМА Билтену бр. 213/214 (www.oma.yino.gov.ba)

⁶⁴ Према захтјевима за корекције цијена, који су достављени УИО, повећање малопродајних цијена цигарета је износило од 0,10 КМ до 0,20 КМ по паклици.

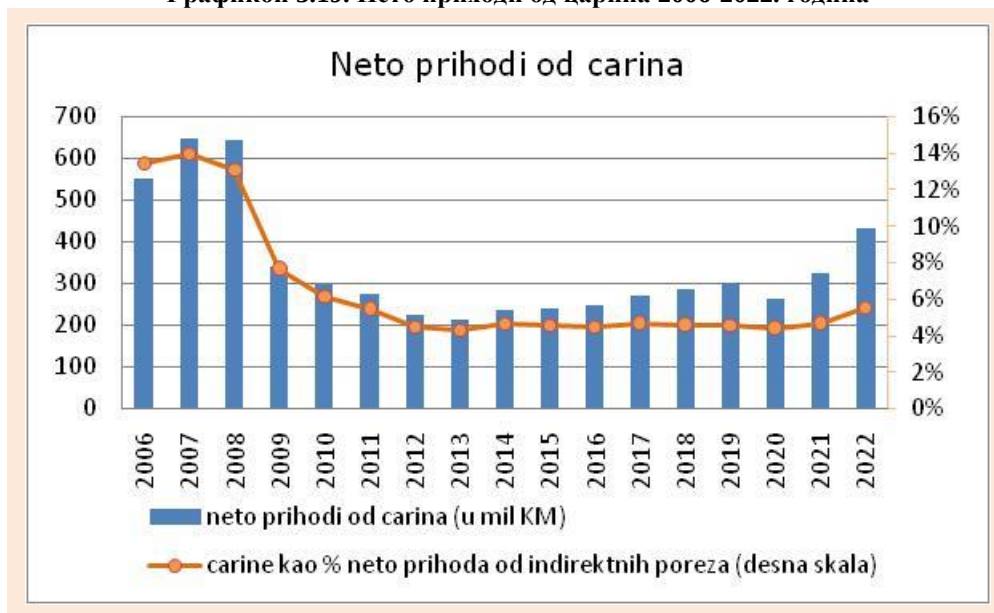
⁶⁵ Бруто приходи од свих побројаних врста акциза имали су учешће свега 9,2% у бруто приходима од акциза у 2022. години.

складу са текућим трендовима наплате, историјском сезонском схемом, те пројекцијама релевантних макроекономских показатеља.

Царине

Либерализација спољне трговине довела је до снажног пада прихода од царина, како у апсолутним износима, тако и у показатељима учешћа у укупним нето приходима од индиректних пореза. Са 650,4 мил. КМ у 2007. години, нето приходи од царина пали су на свега 211 мил. КМ у 2013. години. Од 2014. године забиљежен је шестогодишњи тренд благог раста ових прихода, досежући ниво од 300,6 мил. КМ у 2019. години. У 2020. години, са пандемијом коронавируса, нето приходи од царина су поново пали на 262,2 мил. КМ, док су у 2021. и 2022.г. забиљежили снажан опоравак, те су у 2022. години износили 431,9 мил. КМ, што је највиши износ након почетка примјене Споразума о стабилизацији и придруживању са ЕУ у 2008. години. Ако се посматра учешће у укупним нето приходима од индиректних пореза, примјетан је снажан пад у периоду од 2007. до 2013. године са 14,0% на 4,3%. Након тог периода (2014-2021) је ово учешће релативно стабилно, и креће се у распону од 4,4% до 4,7%, да би у 2022. години порасло на 5,5% (Графикон 3.19).

Графикон 3.19. Нето приходи од царина 2006-2022. година

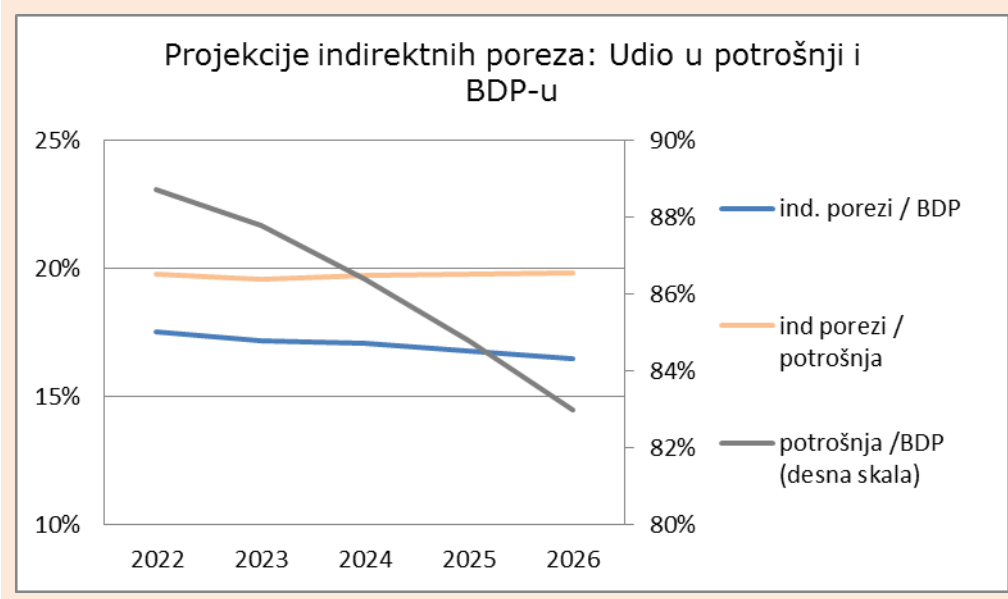
Извор: Преглед ОМА на основу података УИО и пројекције ОМА за 2022. год.

Према подацима Управе за индиректно опорезивање БиХ у првом кварталу 2023. године остварена је стопа раста увоза од 4% у односу на исти квартал претходне године. Имајући у виду трендове наплате прихода од царина, кретање увоза и пројекције ДЕП-а, за 2023. годину се пројектира нето наплата царина у износу од 470,3 мил КМ, што је за 8,9% више од наплате у претходној години.

Пројекције за период 2024-2026. година

Пројектоване стопе раста нето прихода од индиректних пореза за 2024., 2025. и 2026. годину износе 4,5%, 3,7% и 3,9%, респективно. Пројекција прихода у наведеном периоду заснована је на пројектираним релевантним макроекономским показатељима, историјској сезонској схеми наплате и пројекцијама појединих категорија прихода за 2023. годину.

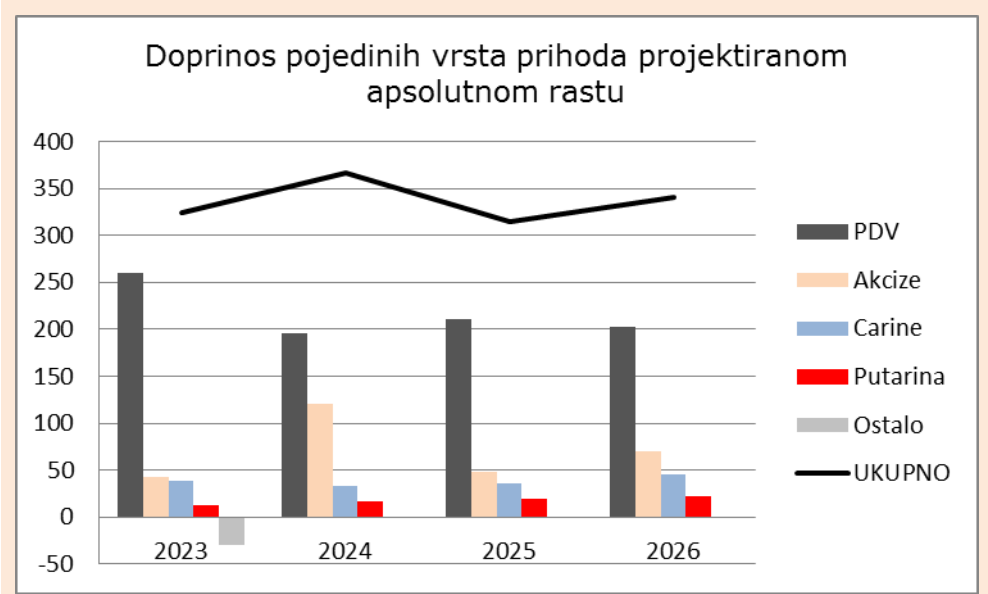
Графикон 3.20. Пројектовани удио индиректних пореза у БДП-у и укупној потрошњи

Извор: Преглед ОМА на основу пројекција прихода индиректних пореза (ОМА, април 2023) и пројекција макроекономских показатеља (ДЕП, март 2023)

За разлику од пројектираног пада индиректних пореза у БДП-а у периоду 2023-2026. година (вид. Табела 3.4), пројектовани удио прихода од индиректних пореза (ОМА) у потрошњи (ДЕП) у наведеном периоду благо расте од 19,6% у 2023. до 19,9% у 2026. години. Пад пројектованог удјела индиректних пореза у БДП-у у периоду 2023-2026. година кумулативни је резултат благог раста индиректних пореза у потрошњи, те пада удјела потрошње у БДП-у (Графикон 3.20.).

Графикон 3.21. Допринос појединих врста прихода пројектованом апсолутном расту

Извор: Преглед ОМА на основу пројекција прихода од индиректних пореза (ОМА, октобар, 2022)

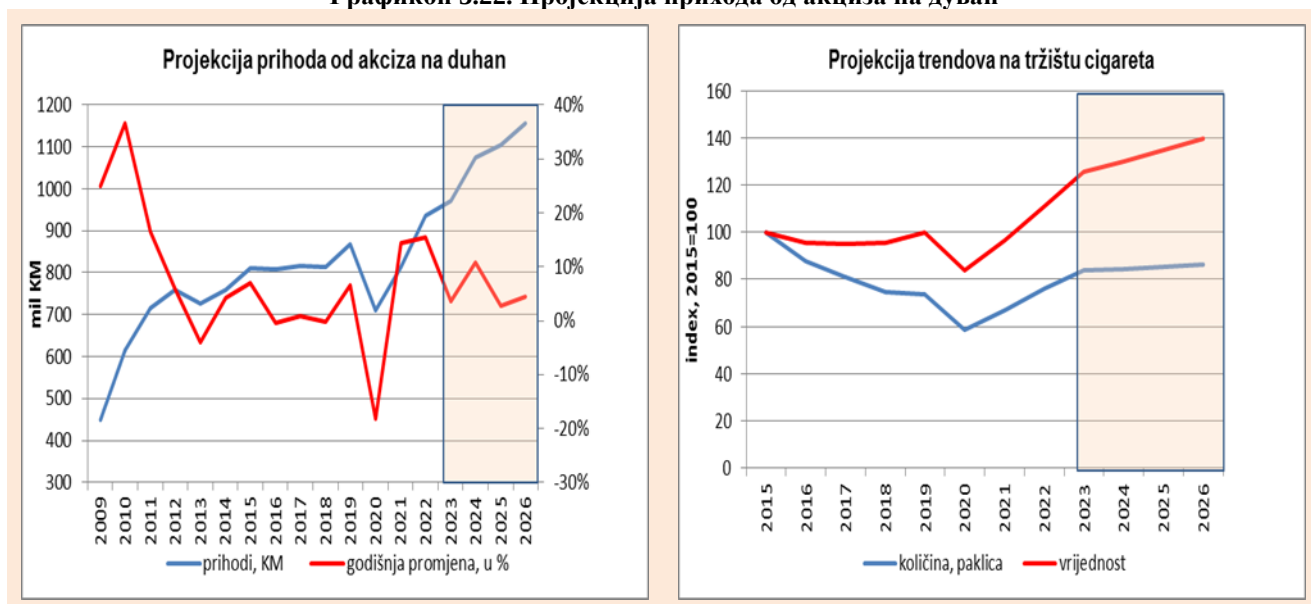
Највећи генератор годишњег апсолутног раста прихода од индиректних пореза у наведеном периоду је ПДВ, с обзиром на његово значајно учешће у приходима, те планираним стабилним

стопама раста. У 2024. години су акцизе такође значајан генератор апсолутног раста, због снажног пројектованог апсолутног раста акциза на дуван (вид. објашњење у наставку у дијелу „Приходи од акциза на дуван“).

Приходи од акциза на дуван

За разлику од 2023. године у којој ће бити присутан микс двије схеме плаћања акциза, са једнократним негативним ефектом на наплату акциза, од 2024. године успоставиће се нова схема плаћања акциза која ће бити неутрална на наплату прихода од акциза. Важан фактор остварења пројекција наплате акциза јесте непромијењена акцизна политика и континуирана борба против црног тржишта цигарета и дувана у БиХ. У наредне три године очекује се стабилизација политичке ситуације у свијету и стабилизација робних берзи и цијена на свјетском тржишту, опоравак и раст економије, дохотка и потрошње у складу са макроекономским пројекцијама. Раст тржишта би требао пратити макроекономске пројекције потрошње, што би уз минималан раст просјечне пондерисане цијене цигарета требало довести до даљег раста вриједности промета цигарета и опорезованих количина цигарета. Под наведеним претпоставкама у 2024, 2025. и 2026. години може се очекивати раст прихода од акциза на дуванске прерађевине од 10,7%, 2,8% и 4,5% (Графикон 3.22., приказ лијево). Виша стопа раста прихода од акциза у 2024. години је посљедица ниже основице из 2023. године због једнократног губитка прихода приликом преласка на нови режим плаћања акциза.

Графикон 3.22. Пројекција прихода од акциза на дуван

Извор: Преглед ОМА на основу пројекција прихода од индиректних пореза (ОМА, октобар, 2022)

Разлике у односу на претходне пројекције прихода од индиректних пореза

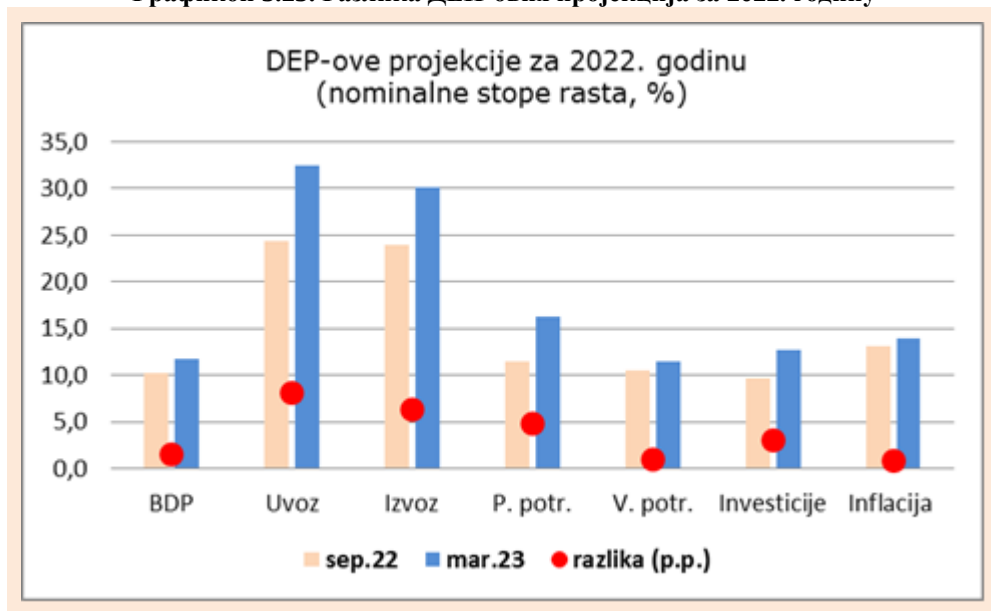
Пројекције прихода од индиректних пореза уско су везане за ДЕП-ове пројекције БДП-а и његових компоненти. Свако одступање извршења параметара из националних рачуна од њихових пројектираних вриједности представља ризик за пројекције прихода.

ДЕП, ревизија пројекција макроекономских показатеља за БиХ

Ревизија пројекција макроекономских показатеља за 2022. годину

На основу Графикана 3.23. се могу упоредити ДЕП-ове последње (март 2023.) и претходне пројекције (септембар 2022.) стопа раста БДП-а за 2022. годину и његових компоненти. Номинална стопа раста БДП-а ревидирана је за +1,5 п.п., са 10,2% на 11,7%. Највише су ревидиране стопе раста увоза и извоза (+8,1 п.п. и +6,3 п.п.). Процијењена стопа раста приватне потрошње ревидирана је за +4,8 п.п., а владине за +1,0 п.п.

Графикон 3.23. Разлика ДЕП-ових пројекција за 2022. годину

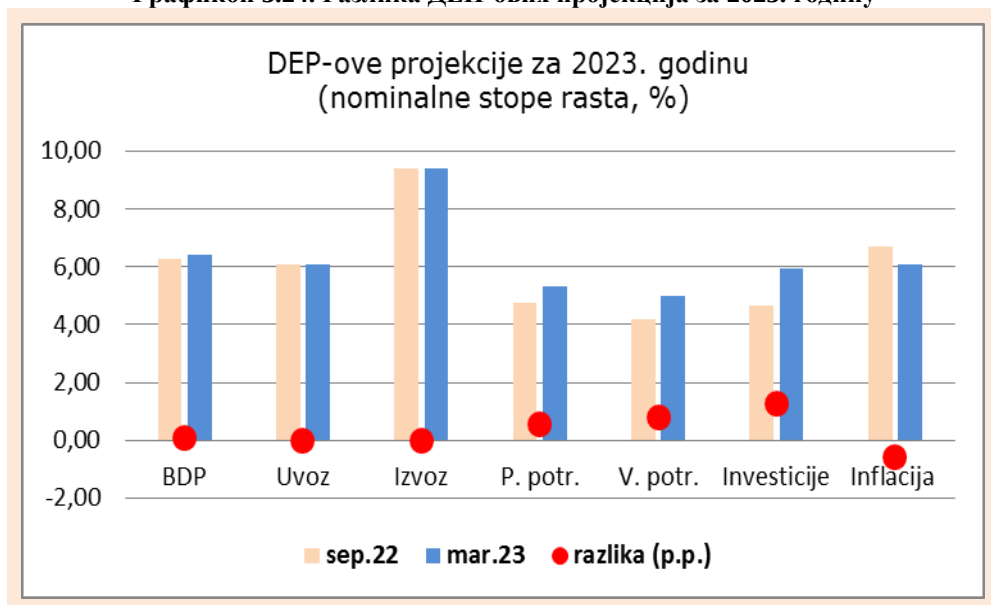

Извор: Преглед ОМА на основу пројекција ДЕП-а

Ревизија пројекција макроекономских показатеља за 2023. годину

Нема значајних корекција у пројектираним стопама раста БДП-а и његових компоненти за 2023. годину у последњим (март 2023) у односу на претходне ДЕП-ове пројекције (септембар 2022). Пројектирана номинална стопа раста БДП-а ревидирана је за свега +0,1 п.п. Пројектоване номиналне стопе раста увоза и извоза нису мијењане. Пројекције раста приватне потрошње ревидиране су за +0,6 п.п., а владине за +0,8 п.п. Највише је ревидирана пројектована стопа раста инвестиција, за +1,3 п.п (Графикон 3.24).

Графикон 3.24. Разлика ДЕП-ових пројекција за 2023. годину

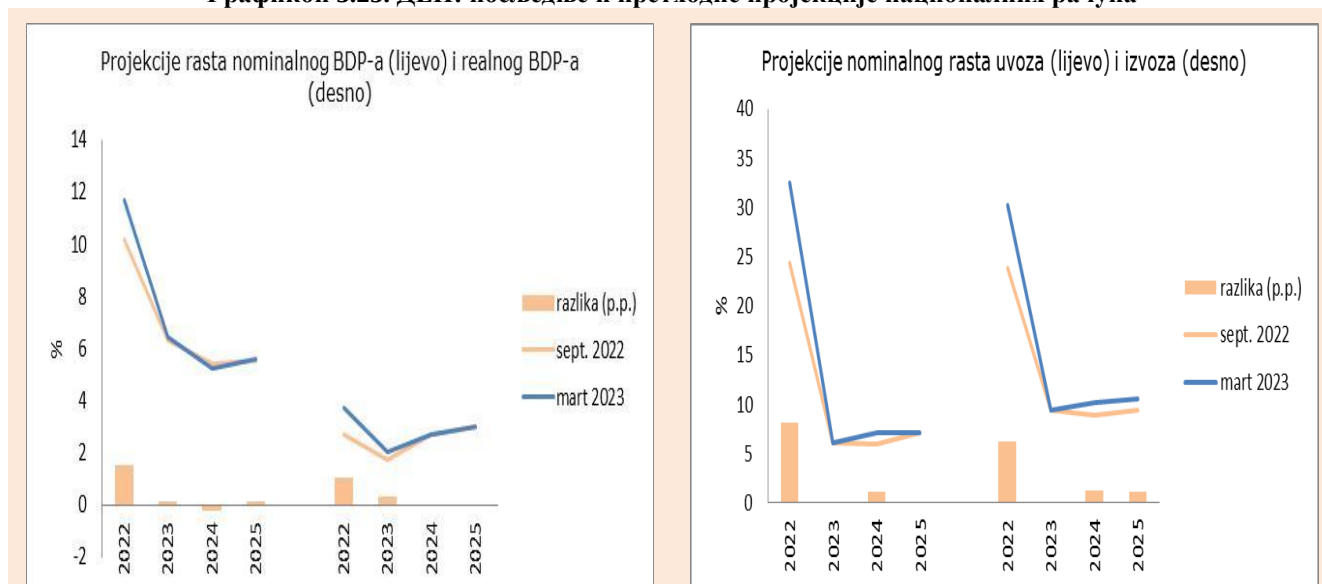

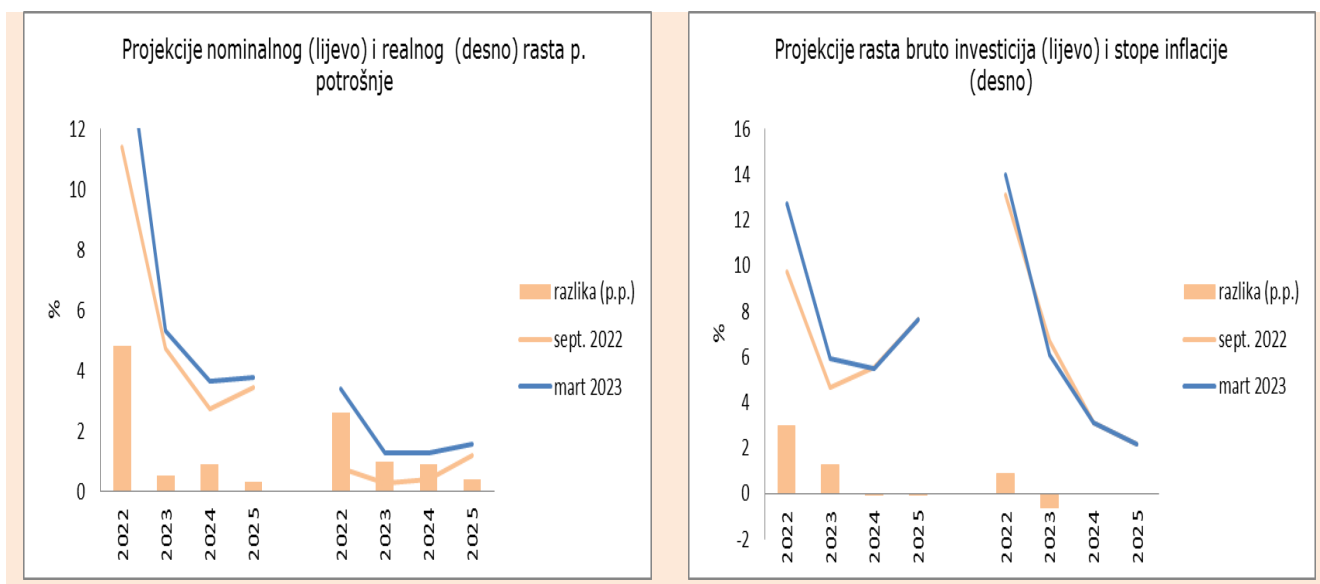
Извор: Преглед ОМА на основу пројекција ДЕП-а

Ревизија пројекција макроекономских показатеља за период 2024-2025. година

У Графикону 3.25. приказане су мартовске пројекције БДП-а и компоненти за период 2022-2025. година у односу на претходне пројекције ДЕП-а (септембар 2022), из којих се може видјети да корекције за 2024. и 2025. годину нису значајне. У односу на претходне, пројекције номиналног раста БДП-а ревидиране су за -0,2 п.п., +0,1 п.п. за 2024. и 2025. годину, респективно, док пројекције реалног раста БДП-а за наведене године нису мијењане. Графикон 3.25. такође приказује ревизију појединих компоненти БДП-а и стопе инфлације.

Графикон 3.25. ДЕП: последње и претходне пројекције националних рачуна

Извор: Презентација ОМА-е на основу пројекција ДЕП-а из марта 2023. и септембра 2022.

ОМА, ревизија пројекција прихода од индиректних пореза

Разлике извршења прихода у 2022. години у односу на пројекције из октобра 2022. године

Према ревидираним пројекцијама прихода⁶⁶, које је Одјељење припремило половином октобра 2022. године, пројектована је наплата индиректних пореза у 2022. у износу од 7.828,1 мил. КМ. С обзиром да је наплата индиректних пореза износила 7.826,7 мил. КМ, може се закључити да су **пројекције извршене 99,98%**.

Ако посматрамо приходе по врстама, нето наплата ПДВ-а у 2022. години је извршена 100,68% у односу на октобарске пројекције, акцизе на деривате нафте 99,82%, акцизе на дуван 93,95%, акцизе на алкохол и пиво 99,95%, акцизе на безалкохолна пића 103,49%, акцизе на кафу 100,07%, царине 102,05%, те путарина 100,11%. Може се закључити да се извршење свих прихода у 2022. години у односу на пројекције креће на нивоу од око 100%. Треба напоменути да су изразито високе стопе прецизности пројекција остварене у условима изражених неизвјесности на глобалном плану, те снажних турбуленција цијена на тржишту деривата нафте и цијена уопште.

Нешто веће извршење прихода од ПДВ-а и царина од пројекција објашњава се вишим остварењем ових прихода због снажнијег раста увоза у 2022. години од пројектованог (вид. дио Ревизија пројекција макроекономских показатеља за 2022. годину).

Стопа раста прихода од акциза на дуван у 2022. години од 15,4% испод је октобарских пројекција. Разлог за дискрепанцу између пројектованих и наплаћених прихода од акциза на дуван је снажно успоравање у четвртом кварталу 2023. године, како раста вриједности тржишта цигарета, тако и опорезованих количина, највјероватније као корекција због смањене потражње нерезидената у односу на очекивању. У односу на трећи квартал, вриједност тржишта и количине опорезованих цигарета су биле мање и до 27%. Највећи пад је остварен у децембру 2022. године, када у другој половини мјесеца, у очекивању промјене режима плаћања акциза, уплата акциза на дуванске прерађевине на ЈР УИО скоро да и није било. Треба имати у виду да

⁶⁶ Пројекције су доступне у билтену Одјељења бр. 209/210 (www.oma.uino.gov.ba)

стари режим антиципативног плаћања акцизе при преузимању акцизних маркица захтијева дуже вријеме да се спозна да ли постоји адекватна потражња за количинама цигарета за које су преузете маркице и које су након одређеног времена увезене и пласиране на тржиште. Стога, корекције пословних планова дуванске индустрије, у смислу производње и пласмана цигарета, нису неуобичајене у четвртом кварталу, али имају рефлексије на наплату акциза.

Разлике пројекција прихода за период 2023-2025. година у односу на пројекције из октобра 2022. године

Разлике пројекција прихода за период 2023-2025. година у односу на пројекције из октобра 2022. године представљене су у Табели 3.6. У односу на пројекције из октобра 2022. године, пројекције прихода за 2023., 2024. и 2025. годину ревидиране су за +97,6 мил КМ, +169,8 мил. КМ и +207,8 мил. КМ, респективно.

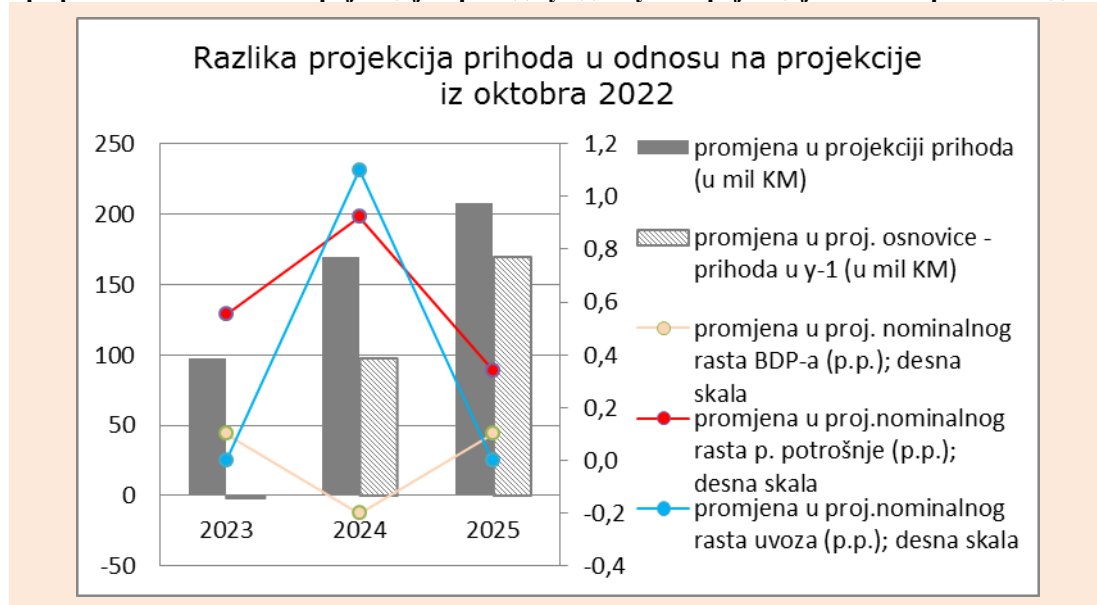
Табела 3.6. Разлике пројекција прихода за период 2023-2025. година у односу на пројекције из октобра 2022.

Врста прихода (нето)	2023	2024	2025
ПДВ	52,8	103,8	126,5
Акцизе	18,8	33,5	46,7
Царине	21,2	27,7	29,6
Путарина	2,6	2,6	2,7
Остало	2,2	2,2	2,2
УКУПНО	97,6	169,8	207,8

Извор: Преглед ОМА на основу пројекција прихода од индиректних пореза

Ревизија је кумулативни резултат корекција у основици (пројекција прихода за претходну годину: $y-1$) и ревизија стопа раста макроекономских показатеља за текућу годину (Графикон 3.26).

Графикон 3.26. Разлике пројекција прихода у односу на пројекције из октобра 2022.године

Извор: Презентација ОМА-е на основу пројекција прихода (ОМА) и пројекција макроекономских показатеља (ДЕП)

Ризици

Имајући у виду огромне непознанице у тренутку израде пројекција о даљем одвијању ситуације на међународном плану везано за дешавања у Украјини, те коришћене претпоставке (ДЕП, макроекономске пројекције), **истичемо да постоје значајни ризици за остварење пројекција прихода од индиректних пореза, при чему преовладавају ризици лошијег исхода.** С обзиром на основне поставке пројекција индиректних пореза и укупне економске услове у БиХ и у свијету, остварење пројектираног нивоа прихода од индиректних пореза у периоду 2023-2026. година је подложно сљедећим ризицима: (1) свим ризицима за остварење пројектованих макроекономских показатеља (ДЕП) и (2) ризицима који се односе на саму наплату прихода од индиректних пореза и борбу против сиве економије.

Пројекције прихода од индиректних пореза су уско везане за пројекције макроекономских показатеља ДЕП-а. Сви ризици које ДЕП помиње у својим пројекцијама по аутоматизму представљају и ризике за пројекције прихода од индиректних пореза, пошто свако одступање реализације ДЕП-ових параметара од њихових пројектованих вриједности неизбјежно доводи и до одступања реализованих од пројектованих прихода од индиректних пореза. У ДЕП-овим пројекцијама из марта 2023. године наводе да се ризици за њихове пројекције могу класификовати у двије групе, и то на спољашње и унутрашње. У истом документу наводи се сљедеће: „...У вријеме припреме овог извјештаја чини се да су спољни ризици доста израженији и представљају већи ризик за реализацију пројекција економског раста из основног сценарија у односу на унутрашње. Наиме, након стабилизације епидемиолошких прилика које су везане за COVID-19, почетком 2022. године дошло је до ескалације сукоба Украјине и Русије што ће несумњиво имати негативне економске посљедице по глобалну економију и самим тим и Босну и Херцеговину. Даљња ескалација украјинске кризе, као и јачање инфлаторних притисака, како на глобалном нивоу, тако у Босни и Херцеговини засигурно би имали негативан утицај на потрошњу, инвестиције, спољнотрговинску размјену, а самим тим и на пројекције економског раста у основном сценарију.“⁶⁷

У ризике који могу угрозити извршење пројекција наплате прихода од индиректних пореза у сфери политике и администраирања индиректним порезима можемо убројати сљедеће:

- Слабљење борбе против црног тржишта дуванских прерађевина након окончања хармонизације пореског оптерећења цигарета у БиХ са стандардима ЕУ;
- Слабљење борбе против ПДВ превара, поготово у сфери поврата, који, у ситуацији пада запослености и неликвидности обвезника постају атрактивни за преваре;
- Предлагане измјене политике индиректног опорезивања као што су: диференциране стопе ПДВ-а, привремено укидање акциза на деривате. Наведене измјене легислативе могле би довести до значајног пада прихода од индиректних пореза.

Посљедње пројекције међународних институција

Пројекције Европске комисије (ЕК)

На основу Табеле 3.7. можемо видјети пројекције реалног раста БДП-а и инфлације за период од 2022. до 2024. године из посљедњих пројекција ЕК.⁶⁸ За 2022. годину је процијењено да је у ЕУ остварен реални раст БДП-а од 3,5%, док се за 2023. и 2024. годину пројектују стопе раста

⁶⁷ ДЕП, Макроекономске пројекције 2024-2026, март 2023.

⁶⁸ European Economic Forecast, Winter 2023, Institutional paper 194, February 2023

од 0,9% и 1,5%, респективно. Што се тиче стопе инфлације у ЕУ, процјењује се да ће пасти са 9,2% у 2022. години на 6,4% у 2023. те на 2,8% у 2024. години.

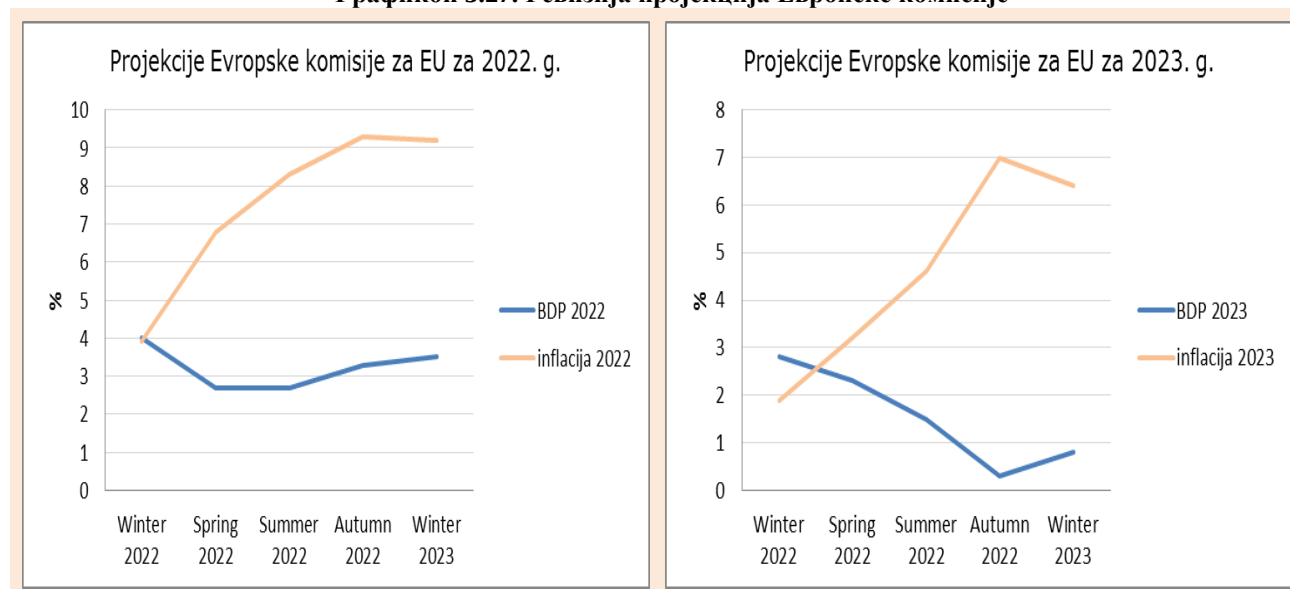
Табела 3.7. Зимске пројекције ЕК, фебруар 2023.

Пројекција	Реални раст БДП-а				Инфлација		
	2022	2023	2024		2022	2023	2024
ЕА	3,5	0,9	1,5		8,4	5,6	2,5
ЕУ	3,5	0,8	1,6		9,2	6,4	2,8

Извор: European Economic Forecast, Winter 2023

Графиконом 3.27. је приказана ревизија пројекција БДП-а и инфлације за 2022. (лијево) и 2023. годину (десно) у односу на претходна четири издања пројекција ЕК.

Графикон 3.27. Ревизија пројекција Европске комисије

Извор: Презентација ОМА-е на основу пројекција Европске комисије

Пројекције Међународног монетарног фонда (ММФ)

Последње пројекције ММФ-а датирају из јануара 2023. године.⁶⁹ Према наведеном извору, предвиђа се да ће глобални раст пасти са процијењених 3,4% у 2022. години на 2,9% у 2023. години, а затим порасти на 3,1% у 2024. Прогноза за 2023. годину је 0,2 процентна поена виша од ММФ-ових предвиђања из октобра 2022. године (Табела 3.8.).

Осим пројекција за свјетску економију, у Табели 3.8. представљене су ММФ-ове пројекције за Еурозону.

Табела 3.8. Пројекције реалног раста БДП-а, ММФ, јануар 2023.

		Процјен	Пројекција		Разлика у односу на WEO из октобра 2022.	
		а	2023	2024	2023	2024
World Output	2021	2022	2,9	3,1	0,2	-0,1
	6,2	3,4				

⁶⁹ IMF, World Economic Outlook Update, January 2023.

Euro Area	5,3	3,5	0,7	1,6	0,2	-0,2
-----------	-----	-----	-----	-----	-----	------

Извор: ИМФ, World Economic Outlook Update, Јануар 2023.

Пројекције Европске централне банке (ЕЦБ)

У пројекцијама ЕЦБ из марта 2023. године наводи се да би годишњи просјечни реални раст БДП-а у Еурозони требао успорити с 3,6% колико је износио у 2022. на 1,0% у 2023., а затим се повећати на 1,6% у 2024. и у 2025. години.

Табела 3.9. Пројекције ЕЦБ раста БДП-а и инфлације за Евразону

	2021	2022	2023	2024	2025
Реални БДП	5,3	3,6	1,0	1,6	1,6
Инфлација мјерена ХИПЦ-ом	2,6	8,4	5,3	2,9	2,1

Извор: Пројекције ЕЦБ из марта 2023. године

У извјештају се наводи да су ризици за пројекције високи јер је исти завршен прије недавне појаве напетости на финансијским тржиштима и јер су се повећали ризици повезани с даљим погоршањем општих услова кредитирања и слабљењем повјерења. Остали фактори ризика повезани су с макроекономским утјецајем монетарне и фискалне политике у Евразони, глобалном монетарном политиком, те цијенама енергената. Неизвјесност у пројекцијама је у документу ЕЦБ приказана симетричним лепезастим графиконима (енг. *fan charts*). Документ садржи и сценариј у којем се процјењују посљедице могућег снажнијег раста кинеске економије, те низ анализа осјетљивости на основу алтернативних кретања цијена енергената.

ПРИХОДИ ОД ИНДИРЕКТНИХ ПОРЕЗА У КОРИСТ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ

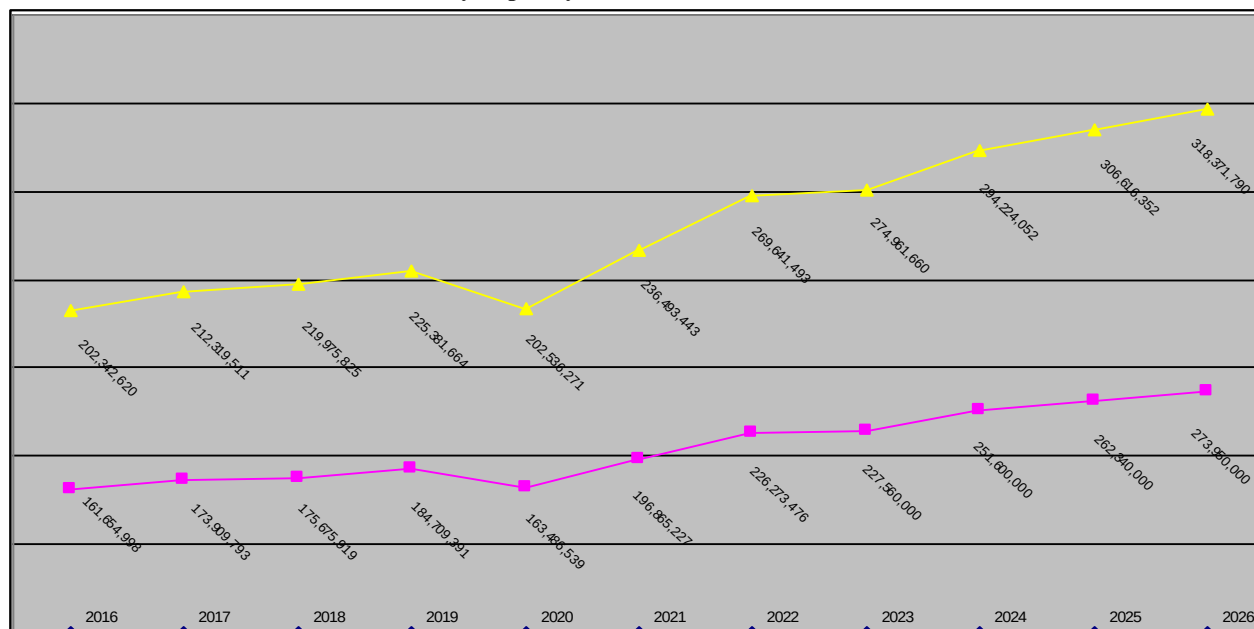
Карактеристика прихода од **индиректних пореза (715500 – индиректни порез, путарина и остали приходи дозначени од УИО у БиХ)** је да њима управља Управа за индиректно опорезивање БиХ (администрира, контролише, убире, евидентира и дистрибуира корисницима), и да припадајући дио након одбијања резерви и средстава за потребе финансирања државних институција, дневно трансферише на Јединствени рачун Брчко дистрикта БиХ, што јасно указује на немогућност директног утицаја Брчко дистрикта БиХ на планске вриједности ових прихода.

Учешће индиректних пореза у укупним приходима Брчко дистрикта БиХ у у 2016. години 79,89%, у 2017. години 81,91%, у 2018. години 79,86%, у 2019. години 81,96%, у 2020. години 80,72%, у 2021. години 83,24%, у 2022. години 83,92 % а у 2023. години планирано је учешће индиректних пореза у укупним приходима Брчко дистрикта БиХ од 82,76%. Процјењује се да ће учешће индиректних пореза у укупним приходима Брчко дистрикта БиХ у 2024. години износити 85,51%, у 2025. години 85,56%, док ће у 2026. години износити 86,05%

У 2024. години се очекује раст прихода од индиректних пореза од 10,56% у односу на планиране приходе од индиректних пореза у 2023. години, док се у 2025. и 2026. години очекује раст прихода од индиректних пореза за 4,27%, односно 4,43% у односу на план претходне године.

Јаснији увид у кретање индиректних пореза у укупно оствареним приходима Брчко дистрикта БиХ у периоду од 2016. до 2022. године, плану 2023. године, као и процјени у укупним приходима у периоду 2024-2026. година, даје Графикон 3.28.

Графикон 3.28.: Учешће индиректних пореза у укупним приходима Брчко дистрикта БиХ у периоду 2016 – 2026. године

ПРИХОДИ ОД ДИРЕКТНИХ ПОРЕЗА У КОРИСТ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ

Поред прихода са Јединственог рачуна УИО, Брчко дистрикт БиХ такође прикупља низ других пореза укључујући порезе на добит појединаца, порез на добит предузећа, порезе на плате, порез на имовину, порез на промет посебних услуга, порез на употребу добара или на одобрење за кориштење добара или за извођење активности.

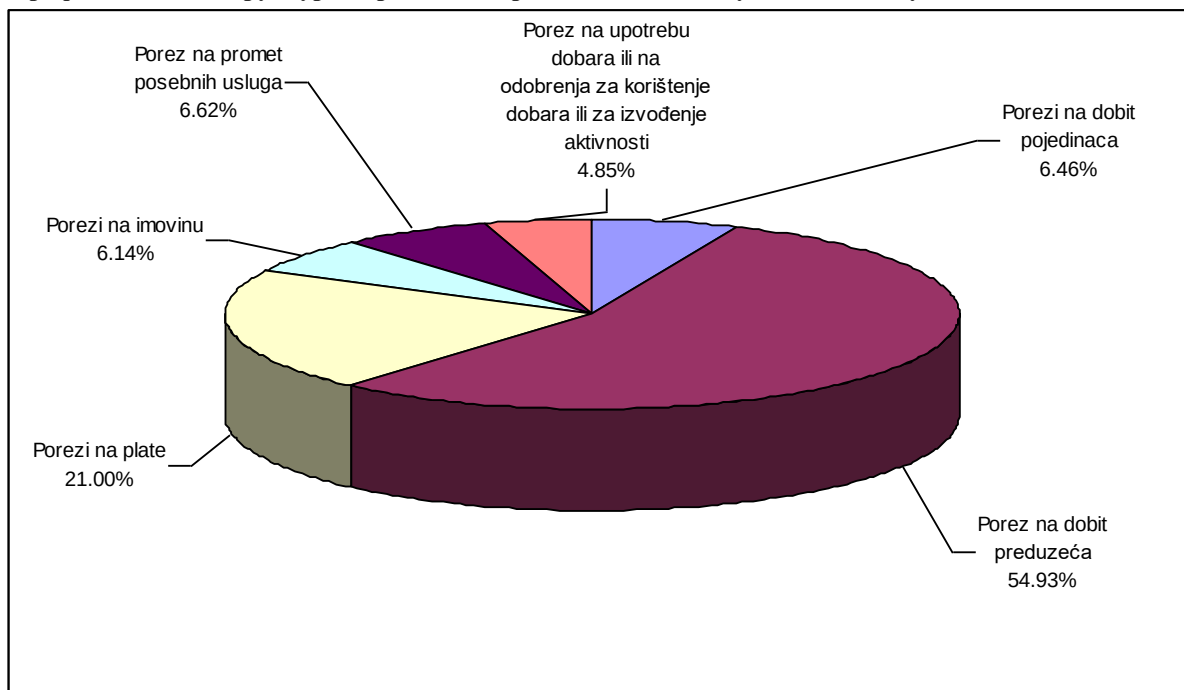
Учешће директних пореза у укупним приходима Брчко дистрикта БиХ за 2024. годину планирано је у висини од 10,52%, у 2025. години 10,58 %, а у 2026. години 10,19%.

Приходи од директних пореза у 2024., 2025. и 2026. години су планирани у нижем износу у односу на приходе планиране у 2023. години и то за 3.650.000 КМ у 2024. години односно за 2.150.000 КМ у 2025 и 2026. години. Смањење планираних прихода се односи на приходе од Пореза на плату, приходе од Пореза на имовину и прихода од Пореза на промет посебних услуга.

Табела 3.10: Пројекција директних пореза за период 2024-2026. године

Директни порези		2023	2024	2025	2026
711100	Порези на добит појединаца	1,800,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000
711200	Порез на добит предузећа	15,300,000	17,000,000	18,000,000	18,000,000
713100	Порези на плате	11,000,000	6,500,000	7,000,000	7,000,000
714100	Порези на имовину	2,500,000	1,900,000	1,900,000	1,900,000
715200	Порез на промет посебних услуга	2,800,000	2,050,000	2,050,000	2,050,000
715300	Прези на употребу добара или на одобрења за кориштење добара или за извођење активности	1,200,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000
УКУПНО		34,600,000	30,950,000	32,450,000	32,450,000

Графикон 3.29.: Структура директних пореза за 2024. годину и њихово % учешће

Порез на добит појединаца – 711100 у 2024. години планиран је у висини од 2.000.000 КМ, што је 200.000 КМ више у односу на план за 2023. годину односно за 229.324 КМ мање у односу на остварења ове врсте прихода у 2022. години .

Порез на добит појединаца чини 6,46% од планираних директних пореза у 2024. години.

Порез на добит предузећа - 711200 у 2024. години је планиран у износу од 17.000.000 КМ. што је приближно оставрењу ове врсте прихода у 2022. години. Пореска управа је ову врсту прихода у 2024. години планирала у износу вишем за 1.700.000 КМ у односу на план за 2023. годину.

Ови приходи чине 54,93% од укупних директних пореза планираних у 2024. години.

Порези на плате – 713100 су у 2024. години планирани у висини од 6.500.000 КМ што је за 4.500.000 мање у односу на план за 2023. годину. У 2025. и 2026. години планирани су у висини од 7.000.000 КМ, што је 4.000.000 КМ мање у односу на план за 2023. годину.

На смањење ове врсте прихода је утицало повећање личног одбитка са 500 КМ на 1.200 КМ.

Порез на плате чини 21,00 % од укупних директних пореза планираних за 2024. годину.

Порез на имовину – 714100 је у 2024. години, као и у 2025. и 2026. години планиран у износу од 1.900.000 КМ, што је приближно остварењу ове врсте прихода за 2022. годину.

Порез на имовину чини 6,14% од планираних директних пореза за 2024. годину.

Порез на промет посебних услуга – 715200, који обухвата порезе од приређивања игара на срећу и забавних игара и порезе на добитке од игара на срећу у 2024. години је планиран у висини од 2.050.000 КМ, што је за 750.000 КМ мање у односу на план 2023. године.

Ова врста прихода је планирана на основу примјене Закона о измјени и допуни Закона о играма на срећу.

Порез на промет посебних услуга чини 6,62% од укупних директних пореза у 2024. години.

Порез на употребу добара или на одобрење за кориштење добара или за извођење активности - 715300 у 2024. години, као и у 2025. и 2026. години је планиран у висини од 1.500.000 КМ, што је за 300.000 КМ више у односу на план ове врсте прихода у 2023. години.

Ова врста прихода чини 4,85% од планираних директних пореза у 2024. години.

НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ

Приходе Брчко дистрикта БиХ, поред индиректних и директних пореза, чине и непорески приходи.

Непорески приходи који се прикупљају на нивоу Брчко дистрикта БиХ укључују следеће приходе:

- приходи од финансијске и нефинансијске имовине;
- остали приходи од имовине;
- приходи од приватизације станова и пословних простора;
- административне таксе;
- судске таксе и судске накнаде;
- комуналне таксе;
- остале буџетске накнаде и таксе;
- посебне накнаде и таксе;
- приходи од пружања јавних услуга;
- новчане казне и
- остали непорески приходи.

У 2024. години непорески приходи су планирани у висини од **11.664.752 КМ**, што је за **1.126.408 КМ** мање него у плану за 2023. годину или за 8,81%. Учешће непореских прихода у укупним приходима Брчко дистрикта БиХ у 2024. години је 3,96%. У 2025. години се планирају непорески приходи у висини од **11.818.052 КМ** или за 1,31% више у односу на план за 2024. годину, а у 2026. години у висини од **11.873.490 КМ**, односно за 0,47% више у односу на план 2025. године.

Табела 3.11.: Структура непореских прихода за период 2023-2026. године

Непорески приходи		Године			
		2023	2024	2025	2026
721100	Приход од финансијске и нефинансијске имовине	1,098,735	978,540	978,540	978,540
721200	Остали приходи од имовине	3,052,184	1,329,212	1,318,542	1,230,500
721600	Приходи од приватизације станова и пословних простора	170,000	55,000	55,000	55,000
722100	Административне таксе	897,890	786,750	848,800	903,850
722200	Судске таксе и судске накнаде	1,325,550	1,346,250	1,416,670	1,507,100
722300	Комуналне таксе	400,070	400,100	400,100	400,100
722400	Остале буџетске накнаде и таксе	1,040,600	1,070,400	1,100,900	1,115,900
722500	Посебне накнаде и таксе	1,750,900	1,980,300	1,978,300	1,979,300
722600	Приходи од пружања јавних услуга	1,177,231	1,262,200	1,262,200	1,262,200
722700	Непланиране уплате - приходи	63,000	53,000	53,000	53,000
723100	Новчане казне	1,815,000	2,403,000	2,406,000	2,388,000
	УКУПНО:	12,791,160	11,664,752	11,818,052	11,873,490

Посматрајући укупно планиране непореске приходе у 2024. години у односу на планиране непореске приходе у 2023. години, видљив је пад од 1,12 мил. КМ.

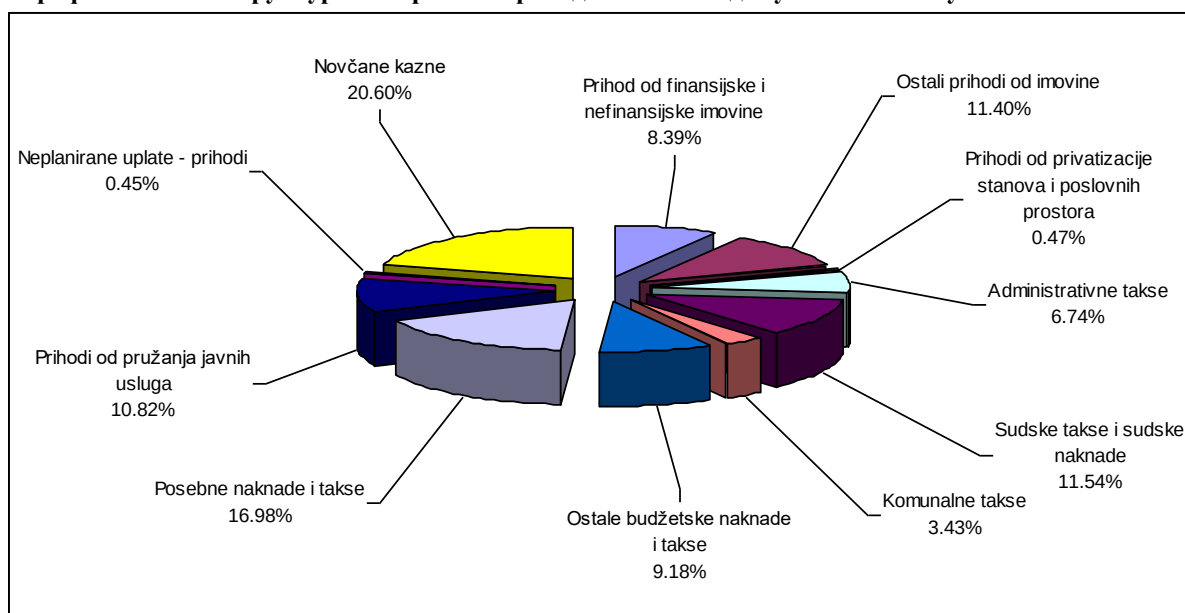
До смањења планираних непореских прихода у 2024. години је дошло на:

- осталим приходима од имовине за 1,72 мил. КМ;
- приходима од финансијске и нефинансијске имовине за 0,12 мил. КМ;
- приходима од приватизације станова и пословних простора за 0,12 мил. КМ;
- приходима по основу административних такси за 0,11 мил. КМ;

До повећања планираних непореских прихода у 2023. години је дошло на:

- приходима од новчаних казни за 0,59 мил. КМ
- приходима по основу посебних накнада и такси за 0,23 мил. КМ
- приходима од пружања јавних услуга за 0,08 мил. КМ;
- приходима од осталих буџетских накнада и такси за 0,03 мил. КМ;
- приходима од судских такси и судских накнада за 0,02 мил. КМ;

Графикон 3.30.: Структура непореских прихода за 2024. годину и њихово % учешће

Приходи од финансијске и нефинансијске имовине – 721100 у 2024. години су планирани у висини од 978.540 КМ, што је за 120.195 мање у односу на план за 2023. годину. Учешће ових прихода у укупним непореским приходима за 2024. годину је 8,39%.

Већина ових прихода у укупном износу од 975.000 КМ планира се наплатити путем Канцеларије за управљање јавном имовином (приходи од изнајмљивања пословних простора 750.000КМ, приходи од коришћења градског грађевинског земљишта 100.000 КМ, приходи од коришћења јавних површина за летне баште 100.000 КМ, приходи од давања права на експлоатацију природних ресурса 5.000 КМ и приходи од изнајмљивања остале материјалне имовине 20.000 КМ).

Учешће прихода других одјељења у овој групи прихода је незнатно и износи свега 3.540 КМ. Ова врста прихода је и у 2025. и 2026. години планирана на истом нивоу.

Остали приходи од имовине – 721200 за 2024. годину су планирани у висини од 1.329.212 КМ и у мањем су износу у односу на план за 2023. годину за 1.722.972 КМ. У 2025. и 2026. години ова врста прихода је планирана у износима од 1.318.542 КМ и 1.230.500 КМ.

У 2024. години најзначајније учешће у овој групи прихода има Канцеларија за управљање јавном имовином у износу од 965.000 КМ. У овај износ планираних средстава спада прије свега Приход од продаје земљишта у власништву Дистрикта који је у 2024. години планиран у износу 600.000 КМ, што је 467.120 КМ мање у односу на остварење у 2022. години. Процјена ове врсте прихода је урађена на основу поднесених захтјева за куповином која би се требала остварити у 2024. години. Остали приходи од изнајмљивања пољопривредног земљишта су у 2024. години планирани у износу од 300.000 КМ. Приликом процјене ове врсте прихода полазило се од Уговора којима су дата пољопривредна земљишта у закуп као и на основу плана прихода за 2023. годину. Затим, Приходи од давања у закуп пијаца су у 2024. години планирани у износу од 60.000 КМ што је за 13.115 КМ више у односу на остварење ове врсте прихода у 2022. години, јер се очекује пораст броја склопљених уговора.

Канцеларија за управљање јавном имовином је такође планирала приходе од продаје покретне имовине у износу од 5.000 КМ.

Значајан удио у Осталим приходима од имовине имају и приходи од камата на депозите у банци који су планирани у износу од 350.000 КМ у 2024. години, односно 300.000 КМ и 250.000 КМ у 2025. односно 2026. години. Приходи од камата потичу од активности Дирекције за финансије, који се односе на инвестирање – орочавање расположивих новчаних средстава са Јединственог рачуна Трезора Брчко дистрикта БиХ, а која за одређени временски период нису потребна за извршење (плаћања) планираних буџетских обавеза, а све у складу са Законом о Трезору Брчко дистрикта БиХ и Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ. Износ расположивих новчаних средстава за који се спроводи поступак инвестирања – орочавања у пословним банкама на основу објављеног Јавног позива, потиче највећим дијелом из нереализованог капиталног буџета текуће, као и капиталног буџета претходних година. Уз претпоставку да се износ расположивих средстава из године у годину смањује услед реализације капиталних пројеката који су планирани у капиталним буџетима, из године у годину се смањује и износ расположивих новчаних средстава за који се може провести поступак орочавања. Из тих разлога, као и чињенице да пословне банке нуде значајно ниже каматне стопе на орочена средства, планирани износи прихода од камата на орочене депозите на годишњим нивоима имају тенденцију опадања.

Одјељење за просторно планирање и имовинскоправне послове у 2024, 2025 и 2026. години планира приходе од продаје права грађења у поступку легализације бесправно изграђених грађевина у износу од 5.500 КМ.

Учешће у овој групи прихода имају и Остали приходи од финансијске и нематеријалне имовине које планира Одјељење за здравство и остале услуге, а по основу ратних потраживања од Регистра хартија од вриједности у Федерацији БиХ у износу од 8.712 КМ у 2024. и 38.042 КМ у 2025. години.

Остали приходи од имовине чине 11,40% од укупних непореских прихода у 2024. години.

Приходи од приватизације станова и пословних простора – 721600 у 2023., 2024. и 2025. години су планирани у износу од по 55.000 КМ. Сви приходи из ове групе се остварују путем Канцеларије за управљање јавном имовином и планирани су у мањем износу у односу на план 2023. године (за 115.000 КМ).

Приходи од приватизације станова (фонд становања и фонд одржавања) су планирани на основу остварених прихода за 2022. годину, док су приходи од продаје пословних простора планирани на основу иницијатива за продају пословних простора.

У 2024. години Приходи од приватизације станова и пословних простора у непореским приходима учествују са 0,47%.

Административне таксе – 722100 у 2024. години су планиране у износу од 786.750 КМ. Најзначајније учешће у плану за 2024. годину у овој групи прихода имају приходи које остварује Дирекција за финансије Брчко дистрикта БиХ у чијој је надлежности штампање, пуштање у оптицај и дистрибуција таксених марака. Дирекција за финансије планира приходе по овом основу у износу од 400.500 КМ у 2024. години, а 440.550 КМ и 484.600 КМ. у 2025. и 2026. години.

Одјељење за јавни регистар је у овој групи прихода планирало приходе износу од 293.000 КМ у 2024., 314.000 КМ у 2025. и 324.000 КМ у 2026. години.

Одјељење за јавну безбједност је у овој групи планирало приходе у износу од по 63.000 КМ у све три године. Одјељење за просторно планирање и имовинскоправне послове у истом периоду планира приходе у износу од 2.200 КМ. Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду планира приходе у износу од по 3.500 КМ, Одјељење за привредни развој, спорт и културу у износу од по 11.300 КМ, Полиција Брчко дистрикта БиХ у овој групи планира приходе у износу од 7.560 КМ, затим Одјељење за јавне послове у износу од 1.140 КМ, Одјељење за образовање у износу од 1.100 КМ и остала одјељења у износу од 3.450 КМ.

Административне таксе чине 6,74% од укупних непореских прихода у 2024. години, у 2025. години 7,18%, док у 2026. години чини 7,61%.

Судске таксе и судске накнаде – 722200 су у 2024. години планиране у износу од 1.346.250 КМ, што је за 20.700 КМ више у односу на план за 2023. годину. У 2025. и 2026. години судске таксе и судске накнаде су планиране у висини од 1.416.670 КМ, односно 1.507.100 КМ. Ову врсту прихода прикупља Правосуђе Дистрикта и то у највећој мјери Основни суд, гдје се приликом планирања судских такси и судских накнада полазило од извршења ове врсте прихода у 2022. години.

У наредном трогодишњем периоду се очекује повећање броја запримљених и окончаних предмета у којима ће Брчко дистрикт БиХ имати статус тужиоца или тражиоца извршења, што би требало резултирати незнатним повећањем нивоа остварених прихода које остварује Правобранилаштво Дистрикта по основу накнада за трошкове поступка.

У наредном периоду се не очекује усвајање Закона или израда појединих законских прописа који би могли значајније утицати на расположивост прихода Правосудне комисије, Основног суда и Правобранилаштва.

У овој групи прихода се планирају и приходи од евидентирања уписа чињеница, промјене података и издавање извода из Регистра тестамената и других насљедно-правних послова а по основу одредби из Закона о насљеђивању Брчко дистрикта БиХ.

Судске таксе и судске накнаде чине 11,54%, 11,99% и 12,69% од укупно планираних непореских прихода у 2024, 2025. и 2026. години.

Комуналне таксе – 722300 су у 2024. години планиране у висини од 400.100,00 КМ. Већину прихода из ове групе (400.000 КМ) чине комуналне таксе за истицање фирми, које утврђује и наплаћује Пореска управа Брчко дистрикта БиХ.

Приход по основу комуналних такси за истицање фирми за наредни трогодишњи период је планиран у нивоу плана за 2023. годину.

Одјељење за просторно планирање и имовинскоправне послове је у овој групи прихода планирало незнатан износ од 100 КМ у 2024, 2025. и 2026. години.

Комуналне таксе чине 3,43% непореских прихода у 2024. години.

Остале буџетске накнаде и таксе - 722400 у 2024. години планиране су у висини од 1.070.400 КМ, у 2025. години у висини од 1.100.900 КМ и у 2026. години у висини од 1.115.900 КМ.

Учешће у плану за 2024. годину у овој групи прихода имају приходи које остварује:

- Одјељење за јавни регистар 829.000 КМ
- Одјељење за јавну безбједност 128.500 КМ
- Канцеларија за управљање јавном имовином 15.000 КМ
- Полиција Дистрикта 96.400 КМ
- Одјељење за просторно планирање и имовинскоправне послове 1.500 КМ

Остале буџетске накнаде и таксе чине 9,18% укупних непореских прихода.

Посебне накнаде и таксе – 722500 су планиране у 2024. години у износу од 1.980.300 КМ, што представља 16,98% од укупно планираних непореских прихода.

Већину прихода из ове групе чине приходи који се остварују по основу активности Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду у износу од 884.000 КМ, а односе се на накнаде за кориштење општекорисних функција шума (450.000 КМ), накнаде за извршене ветеринарско – санитарне прегледе у земљи (330.000 КМ), посебне водопривредне накнаде за извађени материјал из водотока (100.000 КМ) и накнаде за обављање привредног и рекреативно спортског риболова (4.000 КМ).

Овој групи прихода припада и нова врста прихода по основу накнаде за обновљиве изворе енергије (ОИЕ), дозначена од снабдјевача електричном енергијом у износу од 250.000 КМ, а који по основу Закона о енергетској ефикасности и обновљивим изворима енергије планира Одјељење за комуналне послове.

Значајно учешће у овој групи прихода имају приходи који се остварују путем Одјељења за јавни регистар – Пододјељење за лична документа и износе 370.000 КМ (Посебна водопривредна накнада за регистрацију моторних возила) и путем Дирекције за финансије у износу од 217.400 КМ.

Овој групи прихода припада и приход од накнаде за полагање испита за рад у органима управе (120.000 КМ), а коју остварују Секретаријат Владе Брчко дистрикта БиХ (100.000 КМ) и Педагошка институција (20.000 КМ). Сљедећи у овој групи прихода су приходи које планира Одјељење за образовање у износу од 52.000 КМ и то по основу накнаде за полагање ванредних испита у средњим школама: (Економској, Техничкој и Пољопривредној), те накнада за обрасце које издају органи и институције Дистрикта 2.100 КМ.

Комисија за хартије од вриједности је планирала у овој групи приходе у износу од 25.000 КМ који се односе на приходе од обрачунате накнаде за услуге регистра емитената и накнаде за услуге централног регистра Комисије за хартије од вриједности.

Одјељење за привредни развој, спорт и културу планира по основу боравишних такси наплатити 18.000 КМ. Одјељење за јавну сигурност планира остварити приходе у износу од 18.000 КМ по основу накнада за полагање стручног испита за професионалног и индустријског ватрогасца и руководиоца акције гашења пожара у професионалном и индустријском ватрогарству. Учешће Полиције у плану ове групе прихода за 2024. годину је 6.500 КМ и то по основу накнаде за полагање испита о оспособљености за правилно руковање, одржавање и ношење оружја, док Одјељење за јавне послове планира у 2024. години остварити приходе у висини од 5.300 КМ по основу накнада за обрасце које издају капетаније, те накнада за баждарење и прегледе чамаца. Одјељење за здравство и остале услуге планира у 2024. години приходе по основу накнада за полагање стручног испита здравствених радника и здравствених сарадника у износу од 12.000 КМ.

Приходи од пружања јавних услуга – 722600 у 2024. години су планирани у износу од 1.262.200 КМ.

Први по величини су приходи које остварује Одјељење за образовање у износу од 820.000 КМ, а обухватају приходе од полагања возачких испита (200.000 КМ) и приходе од кориштења услуга обданишта (620.000 КМ). Одјељење за здравство и остале услуге планира наплатити по основу услуга јавног здравства (микробиолошка и физичко хемијска анализа воде, микробиолошка анализа хране, узимање брисева на хигијенску исправност и друге услуге) износ од 140.000 КМ, као и по основу издавања увјерења о пословној способности износ од 600 КМ.

Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду планира наплатити 202.500 КМ прихода по основу продаје дрвета од физичких лица као и од средстава за просту и проширену репродукцију приватних и шума у власништву Брчко дистрикта БиХ, по основу прихода за полагање риболовачког испита и услуга лабораторијског испитивања плодности земљишта.

Стручна служба Скупштине Брчко дистрикта планира наплатити 22.500 КМ по основу претплате на Службени гласник Брчко дистрикта БиХ и оглашавања у Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ. Одјељење за јавне послове је планирало 31.200 КМ, а по основу издавања лиценци за превоз лица и ствари и извршених техничких прегледа возила.

Одјељење за привредни развој, спорт и културу планира остварити приходе у висини 24.100 КМ по основу библиотекарске чланарине и улазница за позоришне представе.

Канцеларија за управљање јавном имовином, а по основу станарине, планира наплатити приходе у висини од 20.000 КМ.

Одјељење за просторно планирање и имовинскоправне послове планира приходе од издавања путних сагласности у износу од 100 КМ.

Правосуђе - Основни суд, Одјељење за стручне и административне послове и Канцеларија градоначелника планирају наплатити приходе по основу услуга фотокопирања у износу од 1.200 КМ.

Приходи од пружања јавних услуга у 2024. години учествују са 10,82% у укупно планираним непореским приходима.

Непланиране уплате - приходи – 722700 у 2024. години планиране су у износу од 53.000 КМ и представљају примљене намјенске донације непланиране у буџету, које се остварују путем Одјељења за расељена лица, избјеглице и стамбена питања, а на име стамбеног збрињавања Рома у висини од 50.000 КМ и остале непланиране уплате, које се остварују путем Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду у износу од 3.000 КМ.

Непланиране уплате у укупним непореским приходима за 2024. годину чине 0,45% од укупних непореских прихода.

Новчане казне – 723100 у 2024. години планиране су у износу од 2.403.000 КМ и чине 20,60% укупних непореских прихода. Већину прихода од новчаних казни чине приходи које планира остварити Полиција Брчко дистрикта БиХ својом активношћу, а који се односе на приходе од новчаних казни за прекршаје које су евидентирани у регистру новчаних казни и трошкове прекршајног поступка. У 2024, 2025. и 2026. години Полиција Дистрикта планира ову врсту прихода у износу од 1.650.000 КМ што је за 450.000 КМ више у односу на план за 2023. годину.

Други по величини из ове групе прихода у 2024. години су приходи које планира Основни суд у износу од 565.000 КМ, што је за 135.000 КМ више у односу на план за 2023. годину.

Приходи Основног суда у овој групи обухватају приходе од новчаних казни за прекршаје, кривична дјела и трошкове поступка.

У 2024. години Канцеларија градоначелника – Инспекторат планира наплатити новчане казне у износу од 50.000 КМ, Дирекција за финансије планира износ од 131.000 КМ, а Комисија за одлучивање о сукобу интереса износ од 7.000 КМ.

ТЕКУЋЕ ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ

Укупно планиране донације и трансфери у 2024, 2025. и 2026. години износе 9.300 КМ, 8.300 КМ и 98.300 КМ.

Одјељење за јавне послове планира донацију од мјесних заједница (програм суфинансирања пројеката) у износу од 9.000 КМ у 2024. Години, а у 2025. и 2026. години у износу од по 8.000 КМ.

Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду планира донацију из иностранства у износу од по 300 КМ у свим годинама, док Скупштина Брчко дистрикта у 2026. години планира трансфер од заједничких институција у износу од 90.000 КМ.

УКУПНО РАСПОЛОЖИВИ ПРИХОДИ ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ

Очекивани укупни приходи на располагању Брчко дистрикта БиХ износе **294.224.052 КМ** у 2024. години, што у поређењу са планом 2023. године у износу од **274.961.660 КМ** представља повећање у висини **19.262.392 КМ** или 7,01%. Планирани укупни приходи у 2025. години износе **306.616.352 КМ**, што представља увећање у односу на 2024. годину за 4,21%, док се у 2026. години планирају приходи у износу од **318.371.790 КМ**, што је за 3,83% више у односу на план 2025. године.

Табела 3.12: Пројекција укупних прихода и финансирања буџета Брчко дистрикта БиХ у периоду 2024-2026. године

Врста прихода	Извршење 2022	План 2023	Пројена		
			2024	2025	2026
I Порески приходи	257,061,518	262,160,000	282,550,000	294,790,000	306,400,000
Приходи од индиректног опорезивања	226,273,476	227,560,000	251,600,000	262,340,000	273,950,000
Приходи од директног опорезивања	30,788,042	34,600,000	30,950,000	32,450,000	32,450,000
II Непорески приходи	12,355,876	12,791,160	11,664,752	11,818,052	11,873,490
III Текуће донације и трансфери	224,099	10,500	9,300	8,300	98,300
УКУПНО ПРИХОДИ (I+II+III)	269,641,493	274,961,660	294,224,052	306,616,352	318,371,790
IV ФИНАНСИРАЊЕ	47,816,932	7,392,101	6,870,000	6,570,000	6,320,000
УКУПНО ПРИХОДИ И ФИНАНСИРАЊЕ (I+II+III+IV)	317,458,425	282,353,761	301,094,052	313,186,352	324,691,790

Табеларни преглед синтетичке пројекције прихода буџета Брчко дистрикта БиХ за период 2024-2026. година дат је у Табели 3.14. овог документа.

ОЦЕНА РИЗИКА

Највећи ризик планирања прихода буџета Брчко дистрикта БиХ је планирање наплате индиректних пореза којом управља Управа за индиректно опорезивање БиХ. Наведени ризик произилази из значајне заступљености индиректних пореза у укупним приходима Брчко дистрикта БиХ (у 2024. години 85,51%).

У табели 3.13. се види процентуално учешће појединих врста прихода у укупно оствареним приходима Брчко дистрикта БиХ од 2016. до 2022. године, плану за 2023. годину, као и у пројекцији за наредни трогодишњи период (2024-2026).

Табела 3.13: Структура процентуалног учешћа прихода Брчко дистрикта БиХ у периоду 2016-2026. године

Година	Директни порези	Индиректни порези	Непорески приходи	Текуће донације и трансфери	Укупно %
2016	13.30	79.89	6.75	0.06	100.00
2017	12.42	81.91	5.67	0.00	100.00
2018	12.81	79.86	7.16	0.17	100.00
2019	12.90	81.96	4.86	0.28	100.00
2020	13.23	80.72	6.05	0.00	100.00
2021	11.56	83.24	4.96	0.24	100.00
2022	11.42	83.92	4.58	0.08	100.00
2023	12.58	82.76	4.65	0.01	100.00
2024	10.52	85.51	3.96	0.01	100.00
2025	10.58	85.56	3.85	0.01	100.00
2026	10.19	86.05	3.73	0.03	100.00

Јасно је видљив континуирани пораст учешћа индиректних пореза у укупним приходима Брчко дистрикта БиХ, као ризик планирања и остваривања планираних прихода у корист Дистрикта.

ФИНАНСИРАЊЕ

У Документу оквирног буџета Брчко дистрикта БиХ 2024-2026. године“, планирано је финансирање у износу од 6.870.000 КМ у 2024. години, док се у 2025. години планира финансирање у износу од 6.570.000 КМ, а у 2026. години у износу од 6.320.000 КМ.

Планирано финансирање се односи на финансирање из средстава позајмљивања јавним предузећима (примљене отплате од позајмљивања ЈП „Путеви“ Брчко).

Табела 3.14.: ПРИХОДИ БУЏЕТА БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ (синтетика)

КОД	ВРСТА ПРИХОДА	ОСТВАРЕЊЕ ПРИХОДА 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ I-III 2023	ПРОЦЈЕНА ПРИХОДА		
					2024	2025	2026
I 710000	ПРИХОДИ ОД ПОРЕЗА (1+2)	257,061,517.78	262,160,000.00	62,061,095.49	282,550,000.00	294,790,000.00	306,400,000.00
711100	Порези на добит појединаца	2,229,324.15	1,800,000.00	1,138,941.30	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00
711200	Порез на добит предузећа	16,936,643.08	15,300,000.00	5,922,447.32	17,000,000.00	18,000,000.00	18,000,000.00
713100	Порези на плате	7,786,220.09	11,000,000.00	977,626.78	6,500,000.00	7,000,000.00	7,000,000.00
714100	Порез на имовину	1,821,513.80	2,500,000.00	253,923.56	1,900,000.00	1,900,000.00	1,900,000.00
715100	Порез на продају добара и услуга	11,192.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
715200	Порез на промет посебних услуга	779,948.68	2,800,000.00	260,117.23	2,050,000.00	2,050,000.00	2,050,000.00
715300	Порез на употребу добара или на одобрења за кориштење добара или за извођење активности	1,223,200.00	1,200,000.00	726,896.40	1,500,000.00	1,500,000.00	1,500,000.00
715400	Посебан порез - акцизе	0.00	0.00	1,250.00	0.00	0.00	0.00
1	УКУПНО ДИРЕКТНИ ПОРЕЗИ	30,788,041.80	34,600,000.00	9,281,202.59	30,950,000.00	32,450,000.00	32,450,000.00
715500	Индијектни порез, путарина и остали приходи дозначени од УИО у БиХ	226,273,475.98	227,560,000.00	52,779,892.90	251,600,000.00	262,340,000.00	273,950,000.00
2	УКУПНО ИНДИРЕКТНИ ПОРЕЗИ	226,273,475.98	227,560,000.00	52,779,892.90	251,600,000.00	262,340,000.00	273,950,000.00
II 720000	НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ	12,355,875.76	12,791,160.00	4,847,502.09	11,664,752.00	11,818,052.00	11,873,490.00
721100	Приходи од финансијске и нефинансијске имовине	955,318.39	1,098,735.00	234,677.84	978,540.00	978,540.00	978,540.00
721200	Остали приходи од имовине	2,213,281.28	3,052,184.00	1,742,725.20	1,329,212.00	1,318,542.00	1,230,500.00
721600	Приходи од приватизације станова и пословних простора	33,165.85	170,000.00	7,239.89	55,000.00	55,000.00	55,000.00
722100	Административне таксе	841,238.54	897,890.00	198,361.58	786,750.00	848,800.00	903,850.00
722200	Судске таксе и судске накнаде	1,382,988.51	1,325,550.00	326,637.49	1,346,250.00	1,416,670.00	1,507,100.00
722300	Комуналне таксе	392,361.22	400,070.00	31,915.82	400,100.00	400,100.00	400,100.00
722400	Остале буџетске накнаде и таксе	1,185,608.83	1,040,600.00	271,658.74	1,070,400.00	1,100,900.00	1,115,900.00
722500	Посебне накнаде и таксе	1,782,569.46	1,750,900.00	836,866.44	1,980,300.00	1,978,300.00	1,979,300.00
722600	Приходи од пружања јавних услуга	1,416,213.08	1,177,231.00	395,587.20	1,262,200.00	1,262,200.00	1,262,200.00
722700	Непланиране уплате-приходи	138,947.03	63,000.00	292,535.56	53,000.00	53,000.00	53,000.00
723100	Новчане казне	2,014,183.57	1,815,000.00	509,296.33	2,403,000.00	2,406,000.00	2,388,000.00
	УКУПНО ПОРЕСКИ И НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ (I + II)	269,417,393.54	274,951,160.00	66,908,597.58	294,214,752.00	306,608,052.00	318,273,490.00
III 730000	ТЕКУЋЕ ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	224,099.35	10,500.00	17,613.56	9,300.00	8,300.00	98,300.00
731100	Донације из иностранства	27,133.98	500.00	0.00	300.00	300.00	300.00
732100	Домаће донације	100,670.17	10,000.00	17,613.56	9,000.00	8,000.00	8,000.00
732200	Домаћи трансфери	96,295.20	0.00	0.00	0.00	0.00	90,000.00
	УКУПНО ПОРЕСКИ ПРИХОДИ, НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ, ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ (I + II + III)	269,641,492.89	274,961,660.00	66,926,211.14	294,224,052.00	306,616,352.00	318,371,790.00
IV	ФИНАНСИРАЊЕ	47,816,931.73	7,392,100.99	0.00	6,870,000.00	6,570,000.00	6,320,000.00
814200	Примици од иностраног задуживања	2,752,605.80	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
813300	Примљене отплате од позајмљивања јавним предузећима	6,336,252.65	6,420,000.00	0.00	6,870,000.00	6,570,000.00	6,320,000.00
591111	Вишак прихода над расходима из ранијих година	38,728,073.28	972,100.99	0.00	0.00	0.00	0.00
	СВЕУКУПНО ПРИХОДИ И ФИНАНСИРАЊЕ (I+II+III)+IV	317,458,424.62	282,353,760.99	66,926,211.14	301,094,052.00	313,186,352.00	324,691,790.00

Финансијски планови ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства (по извору финансирања)

У Брчко дистрикту Босне и Херцеговине постоје: Фонд здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ, Завод за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, Развојно-гарантни фонд Брчко дистрикта БиХ, Завод за планирање, пројектовање и развој Брчко дистрикта БиХ, Радио-новинска и издавачка установа „Радио Брчко“ Брчко дистрикт БиХ и Туристичка организација Брчко дистрикта БиХ.

Фонд здравственог осигурања је у 2022. години остварио властите приходе у износу од 36.565.837 КМ, док им је план за 2023. годину 36.259.069 КМ, што је за 0,84% мање у односу на извршење 2022. године. У 2024. години процјењују се властити приходи у износу од 37.400.000 КМ, што је за 3,15% више у односу на план 2023. године. У 2025. и 2026. години процјењују се властити приходи у истом износу као у 2024. години.

Табела 3.15. Финансијски план прихода Фонда здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ за период 2024–2026. године

Врста прихода	Извршење 2022	План 2023	Финансијски план		
			2024	2025	2026
Властити приходи	36,565,837	36,259,069	37,400,000	37,400,000	37,400,000
Приходи из буџета	10,680,956	13,563,931	13,420,000	13,420,000	13,420,000
Приходи из кредитних средстава	0	0	0	0	0
Донације	0	0	0	0	0
УКУПНО:	47,246,793	49,823,000	50,820,000	50,820,000	50,820,000

Завод за запошљавање је у 2022. години остварио властите приходе у износу од 3.427.757 КМ, док им је план за 2023. годину 4.152.000 КМ, односно 21,13% више у односу на извршење из 2022. године. У 2024. години процјењују се властити приходи у износу од 5.038.420 КМ, што је за 21,35% више у односу на план 2023. године. У 2025. години процјењују се властити приходи у износу 4.999.420 КМ што је за 0,77 мање у односу на план 2024. године, а у 2026. години процјењују се властити приходи у износу од 5.109.420 КМ, односно за 2,20% више у односу на план 2025. године.

Табела 3.16 Финансијски план прихода Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ за период 2024–2026. године

Врста прихода	Извршење 2022	План 2023	Финансијски план		
			2024	2025	2026
Властити приходи	3,427,757	4,152,000	5,038,420	4,999,420	5,109,420
Приходи из буџета	1,639,000	1,500,000	1,500,000	1,000,000	1,000,000
Приходи из кредитних средстава	0	0	0	0	0

Донације	6,000	12,000	12,000	12,000	12,000
УКУПНО:	5,072,757	5,664,000	6,550,420	6,011,420	6,121,420

Развојно-гарантни фонд у 2022. години није остварио властите приходе. Такође, властите приходе није планирао ни у 2023. години, као ни у наредном трогодишњем периоду.

Табела 3.17. Финансијски план прихода Развојно-гарантног фонда Брчко дистрикта БиХ за период 2024–2026. године

Врста прихода	Извршење 2022	План 2023	Финансијски план		
			2024	2025	2026
Властити приходи	0	0	0	0	0
Приходи из буџета	3,061,008	2,705,000	3,030,000	3,420,000	4,100,000
Приходи из кредитних средстава	0	0	0	0	0
Донације	0	0	0	0	0
УКУПНО:	3,061,008	2,705,000	3,030,000	3,420,000	4,100,000

Завод за планирање, пројектовање и развој Брчко дистрикта БиХ у 2022. години није остварио властите приходе. Такође, властите приходе није планирао ни у 2023. години, као ни у наредном трогодишњем периоду.

Табела 3.18. Финансијски план прихода Завода за планирање, пројектовање и развој Брчко дистрикта БиХ за период 2024–2026. године

Врста прихода	Извршење 2022	План 2023	Финансијски план		
			2024	2025	2026
Властити приходи	0	0	0	0	0
Приходи из буџета	1,771,638	3,150,000	3,977,336	4,259,936	4,460,336
Приходи из кредитних средстава	0	0	0	0	0
Донације	0	0	0	0	0
УКУПНО:	1,771,638	3,150,000	3,977,336	4,259,936	4,460,336

Радио-новинска и издавачка установа „Радио Брчко“ Брчко дистрикт БиХ је у 2022. години остварио властите приходе у износу од 79.220 КМ. План властитих прихода у 2023. години, као и у периоду 2024–2026. године износи 69.250 КМ.

Табела 3.19. Финансијски план прихода Радио-новинска и издавачка установа „Радио Брчко“ Брчко дистрикт БиХ за период 2024–2026. године

Врста прихода	Извршење 2022	План 2023	Финансијски план		
			2024	2025	2026
Властити приходи	79,220	69,250	69,250	69,250	69,250
Приходи из буџета	960,700	1,157,670	1,279,650	1,279,650	1,279,650
Приходи из кредитних средстава	0	0	0	0	0
Донације	0	0	0	0	0
УКУПНО:	1,039,920	1,226,920	1,348,900	1,348,900	1,348,900

Туристичка организација Брчко дистрикта БиХ је формирана у 2023. години, у којој није планирала властите приходе, као ни у наредном трогодишњем периоду.

Табела 3.20. Финансијски план прихода Туристичке организације Брчко дистрикт БиХ за период 2024–2026. године

Врста прихода	Извршење 2022	План 2023	Финансијски план		
			2024	2025	2026
Властити приходи	0	0	0	0	0
Приходи из буџета	0	371,302	483,818	493,818	523,818
Приходи из кредитних средстава	0	0	0	0	0
Донације	0	0	0	0	0
УКУПНО:	0	371,302	483,818	493,818	523,818

Ванбуџетски фондови и ванбуџетски корисници који су обвезници примјене буџетског рачуноводства су у 2022. години остварили властите приходе у износу од 40.072.814 КМ. План властитих прихода ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства за 2023. годину износи 40.480.319 КМ, што је у односу на извршење 2022. године за 1,02% више.

У 2024. години ванбуџетски фондови и ванбуџетски корисници који су обвезници примјене буџетског рачуноводства планирају укупне властите приходе у износу од 42.507.670 КМ, што је за 5,01% више у односу на план 2023. године.

У 2025. години план властитих прихода ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства износи 42.468.670 КМ или 0,09% мање у односу на план претходне године.

У 2026. години планирани су властити приходи у износу од 42.578.670 КМ или за 0,26% више у односу на план 2025. године.

Табела 3.21. Прогноза прихода ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства 2024-2026. (консолидовано)

Властити приходи	Извршење 2022	План 2023	Финансијски план		
			2024	2025	2026
Фонд здравственог осигурања	36,565,837	36,259,069	37,400,000	37,400,000	37,400,000
Завод за запошљавање	3,427,757	4,152,000	5,038,420	4,999,420	5,109,420
Развојно-гарантни фонд	0	0	0	0	0
Завод за планирање, пројектовање и развој	0	0	0	0	0
Радио-новинска и издавачка установа "Радио Брчко"	79,220	69,250	69,250	69,250	69,250
Туристичка организација	0	0	0	0	0
УКУПНО:	40,072,814	40,480,319	42,507,670	42,468,670	42,578,670

Консолидовани јавни приходи буџета и финансијских планова ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства

Консолидовани преглед чине:

1. Приходи Буџета Брчко дистрикта БиХ:

- порески приходи,
- непорески приходи и
- текуће донације и трансфери.

2. Приходи ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства:

- приходи Фонда здравственог осигурања,
- приходи Завода за запошљавање,
- приходи Развојно-гарантног фонда,
- приходи Завода за планирање, пројектовање и развој,
- приходи Радио-новинске и издавачке установе „Радио Брчко“ и
- приходи Туристичке организације.

Табела 3.22. Консолидовани преглед плана јавних прихода буџета и финансијских планова ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника обвезника примјене буџетског рачуноводства

Врста прихода	Извршење 2022	План 2023	Финансијски план		
			2024	2025	2026
I Порески приходи	257,061,517.78	262,160,000.00	282,550,000.00	294,790,000.00	306,400,000.00

Приходи од индиректног опорезивања	226,273,475.98	227,560,000.00	251,600,000.00	262,340,000.00	273,950,000.00
Приходи од директног опорезивања	30,788,041.80	34,600,000.00	30,950,000.00	32,450,000.00	32,450,000.00
II Непорески приходи	12,355,875.76	12,791,160.00	11,664,752.00	11,818,052.00	11,873,490.00
III Текуће донације и трансфери	224,099.35	10,500.00	9,300.00	8,300.00	98,300.00
IV Ванбуџетски фондови	40,072,814.00	40,480,319.00	42,507,670.00	42,468,670.00	42,578,670.00
Фонд здравственог осигурања	36,565,837.00	36,259,069.00	37,400,000.00	37,400,000.00	37,400,000.00
Завод за запошљавање	3,427,757.00	4,152,000.00	5,038,420.00	4,999,420.00	5,109,420.00
Развојно-гарантни фонд	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Завод за планирање, пројектовање и развој	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Радио - новинска и издавачка установа „Радио Брчко“	79,220.00	69,250.00	69,250.00	69,250.00	69,250.00
Туристичка организација	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
V УКУПНО ЈАВНИ ПРИХОДИ (I+II+III+IV)	309,714,306.89	315,441,979.00	336,731,722.00	349,085,022.00	360,950,460.00
VI ФИНАНСИРАЊЕ	47,816,931.73	7,392,100.99	6,870,000.00	6,570,000.00	6,320,000.00
VII УКУПНО ЈАВНИ ПРИХОДИ И ФИНАНСИРАЊЕ (V+VI)	357,531,238.62	322,834,079.99	343,601,722.00	355,655,022.00	367,270,460.00

ПОГЛАВЉЕ 4: ПРОБЛЕМАТИКА ПОТРОШЊЕ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

У овом поглављу су сажета најважнија питања из области управљања средствима јавног сектора која утичу на буџет Брчко дистрикта БиХ, као и анализа и препоруке по питању структуре годишњег буџета, у вези с потрошњом на бруто плате и доприносе, накнаде трошкова запослених, расходе за материјал, робе, ситан инвентар и услуге, текуће и капиталне

трансфере, донације и субвенције, капитални буџет, отплату дуга, судске пресуде и рјешења, судска и вансудска поравнања, као и планираних средстава резерве.

Бруто плате и доприноси

Укупна очекивана потрошња за бруто плате и доприносе буџетских корисника у 2024. години износи 107.335.964 КМ, што представља 35,65% од укупно планиране потрошње у 2024. години, а што је за 10.812.791 КМ више у односу на планирана средства за 2023. годину.

Бруто плате запослених у 2024. години планиране су на нивоу пуне попуњености позиција (попуњеност на 12 мјесеци) одобрених буџетима ранијих година, односно за укупно 3.108 запослених.

Захтјеви буџетских корисника су достављени на основу Инструкције I, којом је дефинисано да се средства за бруто плате и доприносе планирају на нивоу броја извршилаца, односно позиција и платних разреда одобрених буџетом Брчко дистрикта БиХ за 2023. годину, на нивоу попуњености позиција на 12 мјесеци.

Горње границе расхода за бруто плате и доприносе за 2024., 2025. и 2026. годину су утврђене на начин да су захтјеви буџетских корисника за наведени период умањени за средства која су тражена на име планирања нових позиција, односно промјена платних разреда код Одјељења за стручне и административне послове, Одјељења за здравство и остале услуге, Одјељења за комуналне послове и Комисије за хартије од вриједности, те су након тога захтјеви увећани за планираних 5% у 2023. години, односно за још 5% у 2024. години.

Средства планирана за бруто плате и доприносе у 2025. години износе 107.593.353 КМ што представља 34,35% од укупно планиране потрошње у 2025. години, а у 2026. години износе 107.855.828 КМ што представља 33,22% од укупно планиране потрошње у 2026. години.

Процентуално учешће буџетских корисника у укупним средствима за бруто плате и доприносе за 2024. годину је приказано у Графикону 4.1., а број запослених у периоду 2022–2026. године у Табели 4.1.

Sector	Percentage
Obrazovanje	36.17%
Policija	12.14%
Brčko distrikta BiH	9.94%
Pravosuđe	9.94%
Kanc. gradonačelnika	5.66%
Javna sigurnost	5.53%
Direkcija za finansije	5.10%
Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	4.38%
Javni poslovi	4.38%
Stručni i administrativni poslovi	3.26%
Privredni razvoj, sport i kultura	3.26%
Komunalni poslovi	3.26%
Kancelarija za reviziju	3.26%
Kanc. za upravljanje javnom imovinom	3.26%
Komisija za papire od vrijednosti	3.26%
Kanc. Koordinatora pri Vijeću ministara BiH	3.26%
Evropske integracije i međunarodna saradnja	3.26%
Kanc. za prevenciju korupcije i koordinacije aktivnosti na suzbijanju korupcije	3.26%
Komisija za odlučivanje o sukobu interesa	3.26%
Skupština Brčko distrikta BiH	3.26%
Prostorno planiranje	3.26%
Raseljena lica, izbjeglice i imovinsko pravni poslovi	3.26%
Stambena pitanja	3.26%
Komunali	3.26%
Prostorno planiranje	3.26%
Raseljena lica, izbjeglice i imovinsko pravni poslovi	3.26%
Stambena pitanja	3.26%
Komunali	3.26%

Орг. Код	Буџетски корисник	Број запослених са 31.12. 2022. *	Планирани број запослених са 31.12. 2023.	Пројицирани број запослених		
				2024	2025	2026
10	Скупштина Брчко дистрикта БиХ	71	73	72	72	72
11	Канцеларија градоначелника	139	144	144	144	144
12	Правосуђе Брчко дистрикта БиХ	239	256	260	260	260
13	Полиција Дистрикта	319	333	333	333	333
14	Одјељење за јавну безбједност	150	205	205	205	205
15	Одјељење за стручне и административне послове	48	54	54	54	54
16	Дирекција за финансије	142	156	156	156	156
17	Одјељење за привредни развој, спорт и културу	39	44	43	43	43
18	Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду	78	83	83	83	83
19	Одјељење за здравство и остале услуге	89	108	108	108	108
20	Одјељење за образовање	975	1182	1182	1182	1182
21	Одјељење за просторно планирање имовинскоправне послове	43	59	59	59	59
22	Одјељење за расељена лица, избјеглице и стамбена питања	30	32	32	32	32
23	Одјељење за комуналне послове	20	22	22	22	22

24	Одјељење за јавне послове	43	48	48	48	48
25	Одјељење за јавни регистар	178	179	179	179	179
26	Комисија за хартије од вриједности	6	6	6	6	6
27	Канцеларија за управљање јавном имовином	53	58	58	58	58
28	Канцеларија координатора Брчко дистрикта БиХ при Савјету министара Босне и Херцеговине	5	5	5	5	5
30	Канцеларија за ревизију	15	17	17	17	17
31	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	18	22	22	22	22
32	Канцеларија за превенцију корупције и координацију активности на сузбијању корупције	10	10	10	10	10
33	Комисија за одлучивање о сукобу интереса	10	10	10	10	10
	УКУПНО	2,720	3,106	3,108	3,108	3,108

* Извор: Одјељење за стручне и административне послове - Пододјељење за људске ресурсе, Одјељење за образовање - Пододјељење за људске ресурсе и запошљавање, Правосудна комисија, Полиција Дистрикта, Скупштина Брчко дистрикта БиХ, Комисија за хартије од вриједности, Канцеларија за ревизију, Канцеларија за превенцију корупције и координацију активности на сузбијању корупције и Комисија за одлучивање о сукобу интереса

Накнаде трошкова запослених

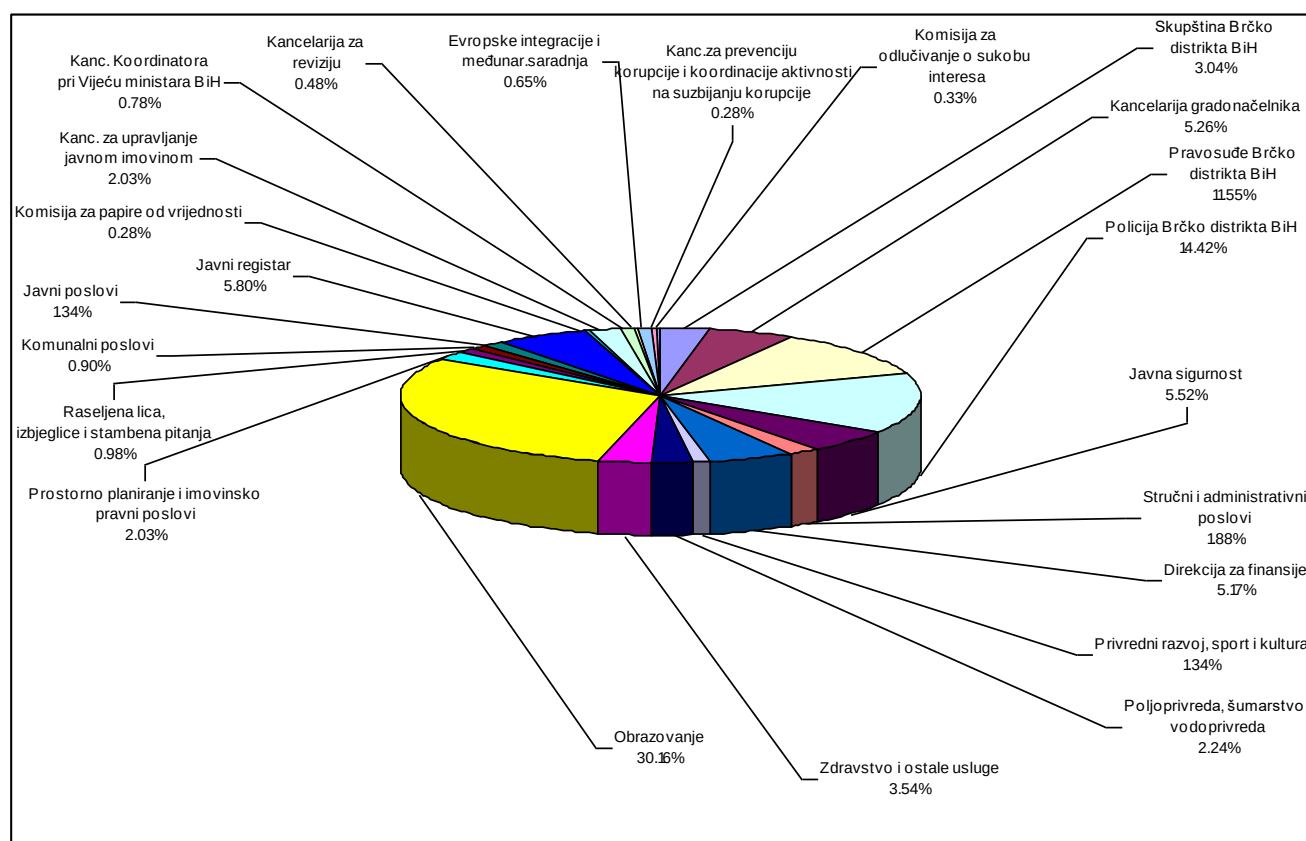
Накнаде трошкова запослених у 2024. години су планиране у износу од 8.387.598 КМ што чини 2,79% од укупно планираног буџета. У 2024-2026. години су планиране накнаде на име отпремнине због одласка у пензију и прекобројности, накнаде за привремене и повремене послове, накнаде за помоћ у случају смрти и теже инвалидности, накнаде за одвојени живот, накнаде за топли оброк током рада и остале законом утврђене накнаде из радног односа.

Укупно планиране накнаде трошкова запослених у 2025., односно 2026. години износе 8.387.173 КМ, односно 8.450.356 КМ, што чини 2,68%, односно 2,60% укупно планираног буџета.

Горње границе расхода за накнаде трошкова запослених су утврђене у висини захтјева буџетских корисника, умањене за износ тражених накнада за топли оброк током рада за нове позиције у Одјељењу за здравство и остале услуге, Одјељењу за комуналне послове и Комисији за хартије од вриједности.

Процентуално учешће буџетских корисника у укупним средствима за накнаде трошкова запослених у 2024. години је приказано у Графикону 4.2.

Графикон 4.2. Учешће буџетских корисника у укупним средствима за накнаде трошкова запослених у 2024. години

Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге

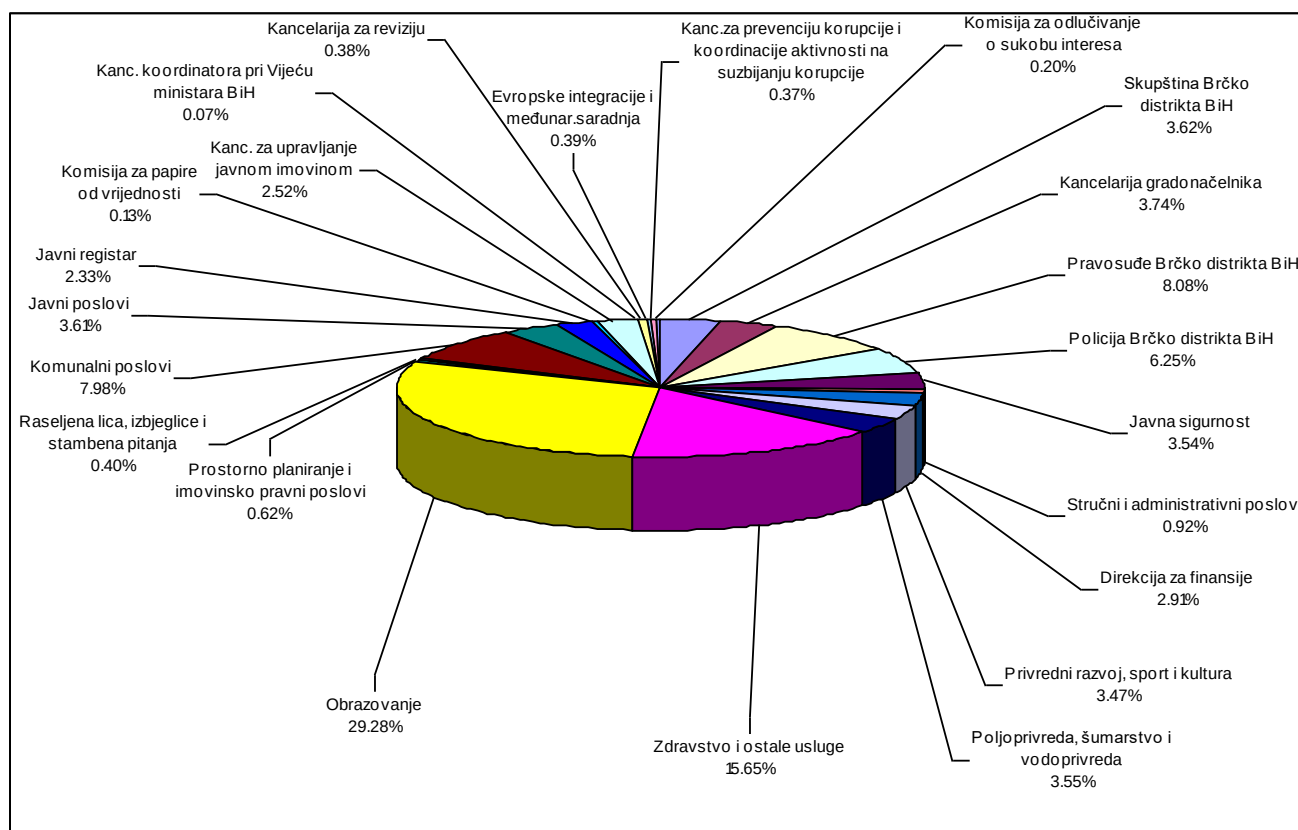
Процјењује се да ће буџетска потрошња за материјал, робе, ситан инвентар и услуге у 2024. години износити 34.418.171 КМ. Учешће расхода за материјал, робе, ситан инвентар и услуге у укупно планираном буџету за 2024. годину износи 11,43%, у 2025. години 10,93% и у 2026. години 13,12%.

Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге у 2024. години у односу на план 2023. године су мањи за 4.092.091 КМ или за 10,63%.

Горње границе расхода за материјал, робе, ситан инвентар и услуге су утвђене на основу Инструкције I, односно у висини извршења истих за 2022. годину.

Графикон 4.3. приказује процентуално учешће буџетских корисника у укупним средствима за расходе за материјал, робе, ситан инвентар и услуге у 2024. години.

Графикон 4.3. Учесће буџетских корисника у средствима за расходе за материјал, робе, ситан инвентар и услуге у 2024. години

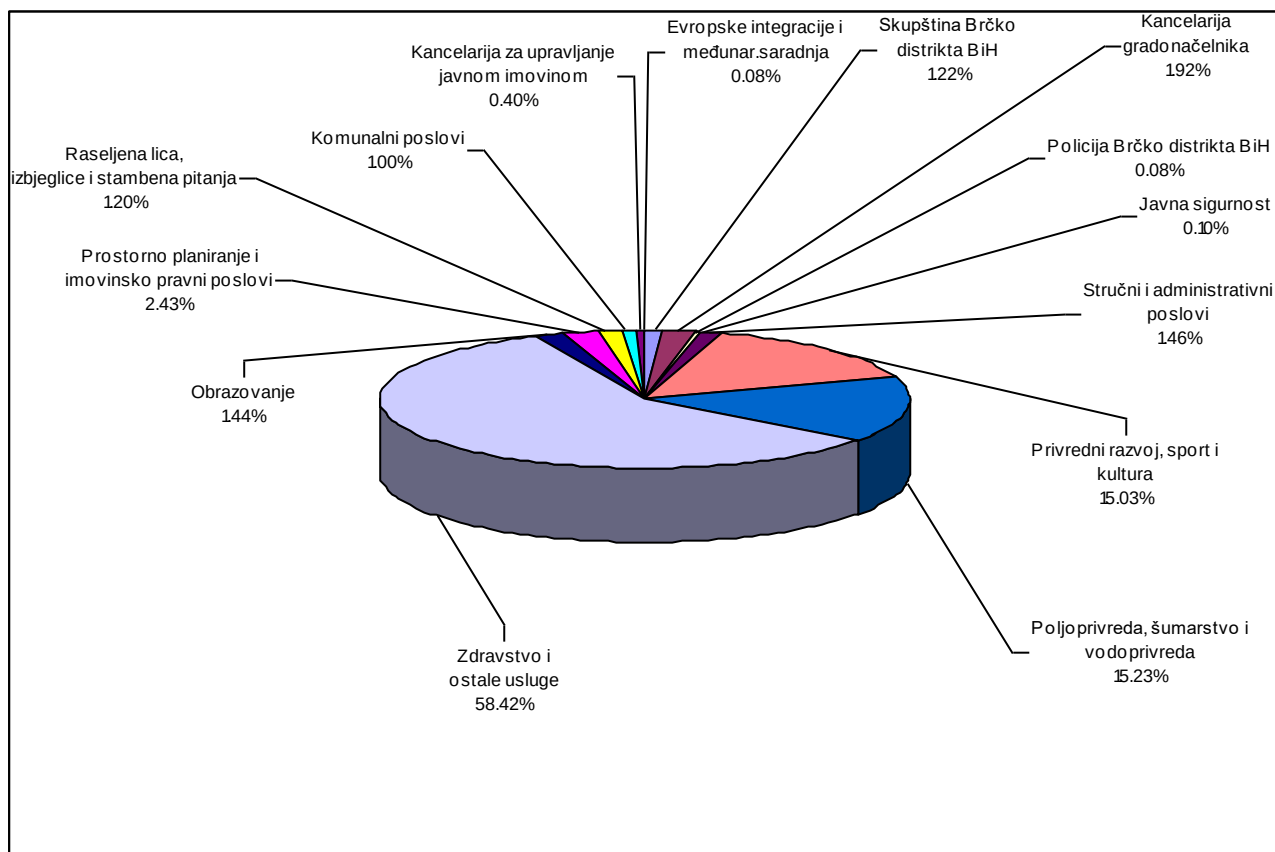
Текући и капитални трансфери, донације и субвенције

У 2024. години се планирају текући и капитални трансфери, донације и субвенције у износу од 98.899.685 КМ, што је за 14.275.480 КМ више у односу на план за 2023. годину. Процијењени текући и капитални трансфери, донације и субвенције у 2024. години чине 32,85% од укупно планираног буџета, а у 2025. и 2026. години чине 31,59%, односно 36,54% од укупно планираног буџета.

Текуће и капиталне трансфере, донације и субвенције чине: текући трансфери другим и истим нивоима власти, текуће донације појединцима, текуће донације непрофитним организацијама, субвенције јавним предузећима, субвенције приватним предузећима и предузетницима, капиталне донације појединцима, непрофитним организацијама, предузећима и јавним предузећима, те капитални трансфери другим нивоима власти, фондовима и јавним установама.

Процентуално учешће текућих и капиталних трансфера, донација и субвенција буџетских корисника у укупно планираним средствима за ове намјене у 2024. години је приказано у Графикону 4.4.

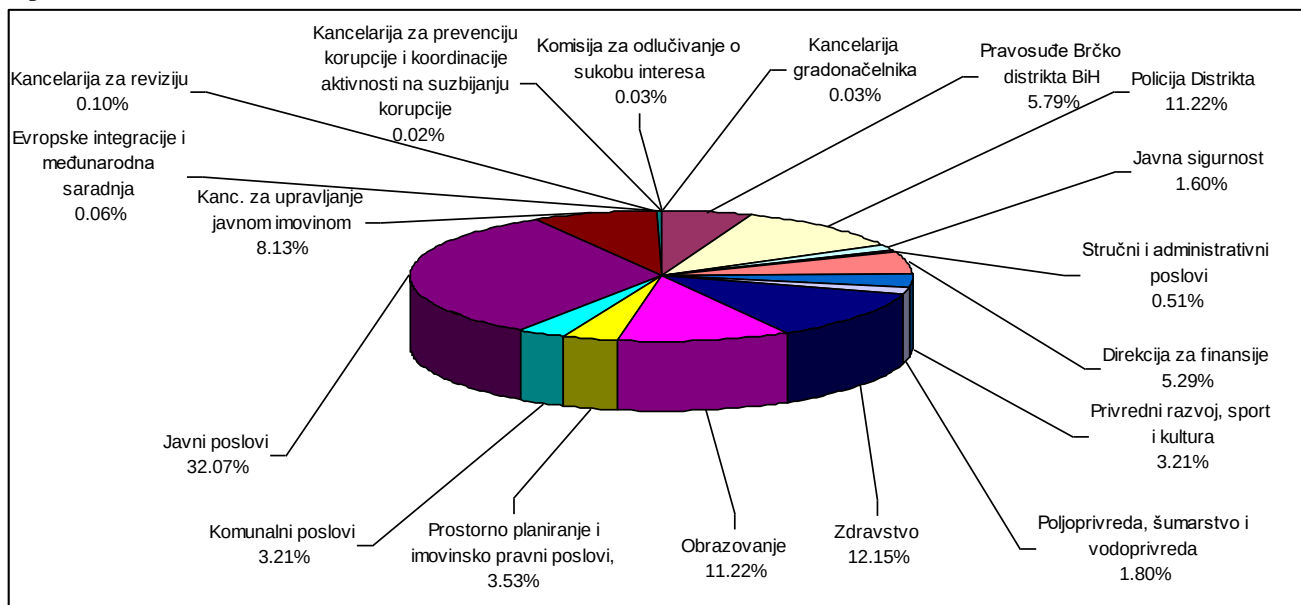
Графикон 4.4. Учесће буџетских корисника у средствима за текуће и капиталне трансфере, донације и субвенције у 2024. години

Издаци за набавку сталних средстава (капитални буџет)

Документом оквирног буџета у 2024. години планирана средства капиталног буџета износе 31.180.925 КМ, што чини 10,36% од укупно планираног буџета. У 2025. години планирана средства за капитални буџет износе 40.263.593 КМ, а у 2026. години износе 32.127.593 КМ, што чини 12,86%, односно 9,89% од укупно планираног буџета.

Графикон 4.5. Процентуално учешће средстава капиталног буџета у 2024. години по буџетским корисницима

Отплата дуга

Планирана средства за отплату дуга у 2024. години износе 15.070.692 КМ, у 2025. години 12.753.153 КМ и у 2026. години 10.310.480 КМ. Отплата дуга у 2024. години чини 5,01% од укупног буџета, док у 2025. години чини 4,07% и у 2026. години чини 3,18% од укупно планираног буџета. Средства за отплату дуга у 2024. години се односе на отплате анuitета по кредитима.

Детаљан преглед дуга Брчко дистрикта БиХ по годинама (2024, 2025. и 2026.) и кредитима је дат у Табели 4.2.

Табела 4.2.: Дуг по кредитима у периоду 2024-2026. године

Ред. бр.	Назив кредита	валута	2024			2025			2026			УКУПНО (2024-2026.)		
			главница	камата	ануитет	главница	камата	ануитет	главница	камата	ануитет	главница	камата	ануитет
1.	КРЕДИТ ЗА САНАЦИЈУ ВОДОВОДНОГ СИСТЕМА И СИСТЕМА ЗА САНИТАЦИЈУ Кредит од Свјетске банке за реконструкцију и обнову РС	USD	16,848.52	0.00	16,848.52	16,848.52	0.00	16,848.52	16,848.52	0.00	16,848.52	50,545.56	0.00	50,545.56
		BAM	33,697.04	0.00	33,697.04	33,697.04	0.00	33,697.04	33,697.04	0.00	33,697.04	101,091.12	0.00	101,091.12
2.	САНАЦИЈА ЈАВНОГ СТАМБЕНОГ ФОНДА ОПШТИНЕ БРЧКО Кредит од Свјетске банке за реконструкцију и обнову РС-а путем Инвестиционо-развојне банке РС	USD	58,573.00	7,567.00	66,140.00	59,602.00	6,538.00	66,140.00	60,645.00	5,495.00	66,140.00	178,820.00	19,600.00	198,420.00
		BAM	117,146.00	15,134.00	132,280.00	119,204.00	13,076.00	132,280.00	121,290.00	10,990.00	132,280.00	357,640.00	39,200.00	396,840.00
3.	ПРОЈЕКАТ СТАМБЕНЕ ОБНОВЕ СПОРАЗУМ О ЗАЈМУ - Кредит се отплаћује путем ОПЕЦ Фонда за међународни развој	USD	32,494.48	7,700.00	40,194.48	32,494.48	6,600.00	39,094.48	32,494.48	5,500.00	37,994.48	97,483.44	19,800.00	117,283.44
		BAM	64,988.96	15,400.00	80,388.96	64,988.96	13,200.00	78,188.96	64,988.96	11,000.00	75,988.96	194,966.88	39,600.00	234,566.88
4.	ВОРЛД БАНК ИДА _ПРОГРАМ ХИТНОГ ОПОРАВКА ОД ПОПЛАВА Кредит се отплаћује путем Ворлд Банк ИДА	СДР	209,361.88	98,819.44	308,181.32	209,361.88	90,507.78	299,869.66	209,361.88	82,196.12	291,558.00	628,085.64	271,523.34	899,608.98
		BAM	586,213.27	276,694.44	862,907.71	586,213.27	253,421.78	839,635.05	586,213.27	230,149.13	816,362.40	1,758,639.81	760,265.35	2,518,905.16
5.	МЕЂУНАРОДНИ МОНЕТАРНИ ФОНД Кредит се отплаћује путем ИМФ СБА РФИ	СДР	1,326,000.00	160,000.00	1,486,000.00	663,000.00	80,000.00	743,000.00	0.00	0.00	0.00	1,989,000.00	240,000.00	2,229,000.00
		BAM	3,712,800.00	448,000.00	4,160,800.00	1,856,400.00	224,000.00	2,080,400.00	0.00	0.00	0.00	5,569,200.00	672,000.00	6,241,200.00
6.	ОБНОВА СТАМБЕНОГ ФОНДА ИЗБЈЕГЛИХ И РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У БИХ (ЦЕБ - I транша) - Кредит се отплаћује путем ЦЕБ	EUR-o	12,000.00	858.00	12,858.00	12,000.00	514.80	12,514.80	12,000.00	171.60	12,171.60	36,000.00	1,544.40	37,544.40

	Развојне банке Савјета Европе													
		БАН	23,469.96	1,678.10	25,148.06	23,469.96	1,006.86	24,476.82	23,469.96	335.62	23,805.58	70,409.88	3,020.58	73,430.46
7	ТРОШКОВИ ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ БиХ Централна банка БиХ													
		EUR-o	0.00	511.30	511.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	511.30	511.30
		БАН	0.00	1,000.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	1,000.00
8	ОБНОВА СТАМБЕНОГ ФОНДА ИЗБЈЕГЛИХ И РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У БИХ (ЦЕБ - III транша) - Кредит се отплаћује путем ЦЕБ Развојне банке Савјета Европе													
		EUR-o	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		БАН	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9	ОБНОВА СТАМБЕНОГ ФОНДА ИЗБЈЕГЛИХ И РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У БИХ (ЦЕБ - IV транша) - Кредит се отплаћује путем ЦЕБ Развојне банке Савјета Европе													
		EUR-o	2,400.00	30.12	2,430.12	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,400.00	30.12	2,430.12
		БАН	4,693.99	58.91	4,752.90	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,693.99	58.91	4,752.90
10	ОБНОВА СТАМБЕНОГ ФОНДА ИЗБЈЕГЛИХ И РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У БИХ (ЦЕБ - V транша) - Кредит се отплаћује путем ЦЕБ Развојне банке Савјета Европе													
		EUR-o	12,975.00	343.84	13,318.84	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12,975.00	343.84	13,318.84
		БАН	25,376.89	672.49	26,049.38	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25,376.89	672.49	26,049.38
11	ПРОЈЕКАТ ЗАТВАРАЊА КОЛЕКТИВНИХ ЦЕНТАРА ЛД 1789 Кредити се отплаћују путем ЦЕБ Развојне банке Савјета Европе													
		EUR-o	0.00	31,525.42	31,525.42	0.00	31,525.42	31,525.42	0.00	31,525.42	31,525.42	0.00	94,576.26	94,576.26
		БАН	0.00	61,658.36	61,658.36	0.00	61,658.36	61,658.36	0.00	61,658.36	61,658.36	0.00	184,975.08	184,975.08
12	УГОВОР О ЗАЈМУ - Пројекат Обилазнице Брчко Кредит Европске банке за обнову и развој	EUR-o	3,158,979.46	353,103.70	3,512,083.16	3,158,979.46	195,944.48	3,354,923.94	3,158,979.46	71,866.78	3,230,846.24	9,476,938.38	620,914.96	10,097,853.34

		БАН	6,178,426.80	690,610.80	6,869,037.60	6,178,426.80	383,234.09	6,561,660.89	6,178,426.80	140,559.20	6,318,986.00	18,535,280.40	1,214,404.09	19,749,684.49
13	УГОВОР О ЗАЈМУ - Пројект Лука Брчко Кредит Европске банке за обнову и развој													
		EUR-o	1,091,777.90	343,301.66	1,435,079.56	1,178,188.12	322,430.82	1,500,618.94	1,178,188.12	274,648.74	1,452,836.86	3,448,154.14	940,381.22	4,388,535.36
		БАН	2,135,331.97	671,439.68	2,806,771.65	2,304,335.67	630,619.86	2,934,955.53	2,304,335.67	537,166.23	2,841,501.90	6,744,003.31	1,839,225.77	8,583,229.08
14	Европска унија Макрофинансијска помоћ РФА I транша													
		EUR-o	0.00	3,170.00	3,170.00	0.00	3,170.00	3,170.00	0.00	3,170.00	3,170.00	0.00	9,510.00	9,510.00
		БАН	0.00	6,200.00	6,200.00	0.00	6,200.00	6,200.00	0.00	6,200.00	6,200.00	0.00	18,600.00	18,600.00
А	УКУПАН СПОЉНИ ДУГ (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13+ 14)													
		USD	107,916.00	15,267.00	123,183.00	108,945.00	13,138.00	122,083.00	109,988.00	10,995.00	120,983.00	326,849.00	39,400.00	366,249.00
		EUR-o	4,278,132.36	732,844.04	5,010,976.40	4,349,167.58	553,585.52	4,902,753.10	4,349,167.58	381,382.54	4,730,550.12	12,976,467.52	1,667,812.10	14,644,279.62
		БАН	12,882,144.88	2,188,546.78	15,070,691.66	11,166,735.70	1,586,416.95	12,753,152.65	9,312,421.70	998,058.54	10,310,480.24	33,361,302.28	4,773,022.27	38,134,324.55
		СДР	1,535,361.88	258,819.44	1,794,181.32	872,361.88	170,507.78	1,042,869.66	209,361.88	82,196.12	291,558.00	2,617,085.64	511,523.34	3,128,608.98
15	КОМЕРЦИЈАЛНИ КРЕДИТ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИЗГРАДЊУ ФАБРИКЕ ВОДЕ ЗА ПИЋЕ Комерцијални кредит Нуро-Адре- Adria-Bank а.д. Бања Лука	БАН	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Б	УКУПАН УНУТРАШЊИ ДУГ (15)													
		БАН	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
СВЕУКУПНИ ДУГ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ПО ВАЛУТАМА ЗАДУЖЕЊА (од 1 до 15)		USD	107,916.00	15,267.00	123,183.00	108,945.00	13,138.00	122,083.00	109,988.00	10,995.00	120,983.00	326,849.00	39,400.00	366,249.00
		EUR-o	4,278,132.36	732,844.04	5,010,976.40	4,349,167.58	553,585.52	4,902,753.10	4,349,167.58	381,382.54	4,730,550.12	12,976,467.52	1,667,812.10	14,644,279.62
		СДР	1,535,361.88	258,819.44	1,794,181.32	872,361.88	170,507.78	1,042,869.66	209,361.88	82,196.12	291,558.00	2,617,085.64	511,523.34	3,128,608.98
СВЕУКУПНО ЗАДУЖЕЊЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ У ДОМАЋОЈ ВАЛУТИ		БАН	12,882,144.88	2,188,546.78	15,070,691.66	11,166,735.70	1,586,416.95	12,753,152.65	9,312,421.70	998,058.54	10,310,480.24	33,361,302.28	4,773,022.27	38,134,324.55

Судске пресуде и рјешења, судска и вансудска поравнања

Средства за судске пресуде и рјешења, судска и вансудска поравнања су у 2024. и 2025. години планирана у износу од 3.151.017 КМ, док су у 2026. години планирана у износу од 2.044.065 КМ. Учешће судских пресуда и рјешења судских и вансудских поравнања у укупно планираном буџету, у 2024. години износи 1,05 % у 2025. години 1,01% и у 2026. години 0,63%.

Средства резерве

Средства резерве у 2024. години су планирана у висини од 2.650.000 КМ, што је 0,88% од укупно планираног буџета.

Преглед захтјева буџетских корисника и утврђених горњих граница расхода за 2024-2026. годину приказан је у табели 4.3.

Табела 4.3. Преглед захтјева буџетских корисника и утврђених горњих граница расхода

10 - СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100	Бруто плате и доприноси послодавца	2,482,663.64	2,456,555.45	2,661,280.41	2,688,817	2,667,794	2,674,989	2,964,421	2,941,243	2,949,175
611200	Накнаде трошкова запослених	172,381.00	152,143.94	167,889.56	254,942	183,102	220,941	254,942	183,102	220,941
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	1,244,353.55	1,069,194.78	955,990.15	1,245,449	1,069,195	1,088,449	1,245,449	1,069,195	1,088,449
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	410,000.00	407,759.84	400,000.00	510,000	289,254	450,000	610,000	610,000	450,000
615000	Капитални трансфери и донације	2,682,000.00	2,682,000.00	600,000.00	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000
821000	Издаци за набавку сталних средстава	14,625.00	14,625.00	50,000.00	0	50,000	0	0	50,000	0
	Укупни расходи и издаци	7,006,023.19	6,782,279.01	4,835,160.12	5,299,208	4,859,345	5,034,379	5,674,812	5,453,540	5,308,565
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	72	71	73	72	72	72	72	72	72

11 - КАНЦЕЛАРИЈА ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100	Бруто плате и доприноси послодавца	5,175,311.17	4,838,362.01	5,564,515.68	5,511,477	5,567,273	5,623,500	6,076,403	6,137,918	6,199,909
611200	Накнаде трошкова запослених	349,840.00	265,813.23	492,946.00	441,375	431,549	491,652	441,375	431,549	491,652
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	1,510,575.00	1,286,550.54	1,450,465.00	1,286,552	1,286,552	1,286,552	1,286,551	1,286,551	1,286,552
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	1,531,364.00	1,507,975.00	1,454,194.00	1,454,194	1,454,194	1,454,194	1,894,114	1,894,114	1,454,194
615000	Капитални трансфери и донације	100,000.00	100,000.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	64,000.00	11,000.00	50,000.00	10,000	0	0	10,000	0	0
	Укупни расходи и издаци	8,731,090.17	8,009,700.78	9,012,121	8,703,598	8,739,568	8,855,898	9,708,443	9,750,132	9,432,307
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	143	139	144	144	144	144	144	144	144

12 - ПРАВОСУЂЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	9,654,819.83	8,581,473.57	9,412,482.69	9,673,161	9,757,527	9,854,735	10,664,660	10,757,674	10,864,845
611200	Накнаде трошкова запослених	820,400.00	623,710.25	946,860.00	968,960	968,960	968,960	968,960	968,960	968,960
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	2,621,690.00	2,512,531.39	2,670,365.00	2,780,531	2,780,531	2,780,531	2,780,531	2,780,531	2,780,531
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	420,000.00	86,606.24	1,440,000.00	1,805,000	1,435,000	435,000	1,805,000	1,435,000	435,000
	Укупни расходи и издаци	13,516,909.83	11,804,321.45	14,469,707.69	15,227,652	14,942,018	14,039,226	16,219,151	15,942,165	15,049,336
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	260	239	256	260	260	260	260	260	260

13 - ПОЛИЦИЈА ДИСТРИКТА

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	10,908,580.44	10,621,953.26	11,748,996.35	11,817,036	11,817,036	11,817,036	13,028,282	13,028,282	13,028,282
611200	Накнаде трошкова запослених	579,260.00	508,883.54	1,024,931.00	1,209,080	1,209,080	1,209,080	1,209,080	1,209,080	1,209,080
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	2,404,491.00	2,150,323.51	3,206,586.00	3,710,315	3,710,315	3,710,315	2,150,324	2,150,324	3,710,315
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	80,000.00	19,735.10	80,000.00	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	2,432,013.82	1,279,003.34	3,309,307.92	4,906,100	2,685,000	2,421,000	3,500,000	2,685,000	2,421,000

	Укупни расходи и издаци	16,404,345.26	14,579,898.75	19,369,821.27	21,722,531	19,501,431	19,237,431	19,967,686	19,152,686	20,448,677
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	333	319	333	333	333	333	333	333	333

14 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЈАВНУ БЕЗБЈЕДНОСТ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	4,440,298.22	3,889,784.47	5,060,921.26	5,386,736	5,386,736	5,386,736	5,938,876	5,938,876	5,938,876
611200	Накнаде трошкова запослених	298,560.00	189,023.03	463,250.00	463,250	463,250	463,250	463,250	463,250	463,250
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	1,984,475.00	1,219,921.18	1,729,044.00	1,280,047	1,280,047	1,280,047	1,219,922	1,219,922	1,280,047
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	500,000.00	86,902.00	100,000.00	300,000	300,000	300,000	100,000	100,000	300,000
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	540,000.00	285,572.83	775,000.00	2,290,000	780,000	775,000	500,000	780,000	775,000
	Укупни расходи и издаци	7,763,333.22	5,671,203.51	8,128,215.26	9,720,033	8,210,033	8,205,033	8,222,048	8,502,048	8,757,173
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	205	150	205	205	205	205	205	205	205

15 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА СТРУЧНЕ И АДМИНИСТРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	1,524,521.89	1,462,569.82	1,661,893.57	1,672,373	1,676,943	1,681,513	1,836,382	1,841,421	1,846,459
611200	Накнаде трошкова запослених	85,696.00	63,018.99	156,754.00	157,882	161,382	148,882	157,882	161,382	148,882
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	363,489.00	315,392.95	383,043.00	473,087	473,087	473,087	315,393	315,393	473,087
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	1,321,289.00	1,256,807.21	1,450,000.00	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,440,000	1,440,000	1,400,000
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	523,260.90	10,121.50	335,000.00	315,000	315,000	315,000	160,000	315,000	315,000
	Укупни расходи и издаци	3,818,256.79	3,107,910.47	3,986,690.57	4,018,342	4,026,412	4,018,482	3,909,657	4,073,196	4,183,428

	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	54	48	54	54	54	54	54	54	54
--	-----------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----

16 - ДИРЕКЦИЈА ЗА ФИНАНСИЈЕ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	4,382,908.14	4,193,286.94	4,950,509.72	4,965,354	4,980,243	4,995,176	5,474,303	5,490,718	5,507,182
611200	Накнаде трошкова запослених	329,297.00	230,600.02	438,219.00	433,866	444,411	433,842	433,866	444,411	433,842
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	1,197,091.00	1,001,613.64	1,008,372.00	1,050,113	1,050,113	1,050,113	1,001,614	1,001,614	1,050,113
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	383,840.30	13,497.68	2,760,000.00	2,150,000	0	0	1,650,000	0	0
	Отплата дуга	10,075,276.00	8,551,374.89	11,133,140.00	15,070,692	12,753,153	10,310,480	15,070,692	12,753,153	10,310,480
	Судске пресуде и вансудска поравнања	2,000,556.00	1,962,527.74	1,083,705.00	1,962,528	1,962,528	1,962,528	3,151,017	3,151,017	2,044,065
	Укупни расходи и издаци	18,368,968.44	15,952,900.91	21,373,945.72	25,632,553	21,190,448	18,752,139	26,781,492	22,840,913	19,345,682
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	156	142	156	156	156	156	156	156	156

17 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ, СПОРТ И КУЛТУРУ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	1,133,947.07	1,049,921.22	1,147,231.22	1,161,486	1,164,778	1,168,070	1,280,538	1,284,168	1,287,797
611200	Накнаде трошкова запослених	79,022.00	55,194.99	137,600.00	112,248	117,748	92,248	112,248	117,748	92,248
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	1,376,465.99	1,193,541.33	1,331,575.00	1,406,342	1,415,741	1,405,741	1,193,542	1,193,542	1,405,741
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	15,504,363.00	13,881,989.47	12,734,303.00	17,371,303	17,491,303	17,531,303	14,866,303	14,866,303	17,531,303
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	55,000.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	533,127.20	32,396.29	2,415,000.00	2,653,000	125,000	70,000	1,000,000	125,000	70,000

	Укупни расходи и издаци	18,626,925.26	16,213,043.30	17,820,709.22	22,704,379	20,314,570	20,267,362	18,452,631	17,586,761	20,387,089
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	46	39	44	43	43	43	43	43	43

18 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ШУМАРСТВО И ВОДОПРИВРЕДУ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	2,101,900.07	1,995,433.09	2,360,264.83	2,365,573	2,365,573	2,365,573	2,608,044	2,608,044	2,608,044
611200	Накнаде трошкова запослених	128,940.00	87,043.13	186,504.00	187,856	187,856	187,856	187,856	187,856	187,856
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	1,505,582.00	1,222,142.09	1,708,730.00	2,053,730	2,053,730	2,053,730	1,222,143	1,222,143	2,053,730
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	19,400,000.00	19,370,201.19	10,939,000.00	17,060,000	17,560,000	17,560,000	15,060,000	15,060,000	17,560,000
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	805,946.67	135,745.54	663,000.00	562,500	810,000	910,000	562,500	810,000	910,000
	Укупни расходи и издаци	23,942,368.74	22,810,565.04	15,857,498.83	22,229,659	22,977,159	23,077,159	19,640,543	19,888,043	23,319,630
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	83	78	83	83	83	83	83	83	83

19 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЗДРАВСТВО И ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	2,563,409.08	2,205,413.18	3,079,808.77	3,250,787	3,329,115	3,329,115	3,497,637	3,497,638	3,497,638
611200	Накнаде трошкова запослених	205,487.00	129,020.48	289,187.00	302,267	324,167	323,067	296,987	318,887	317,787
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	6,085,760.00	5,386,594.66	6,449,829.26	6,619,829	6,619,829	6,619,829	5,386,595	5,386,595	6,619,829
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	53,093,200.00	51,327,335.74	49,499,148.00	66,897,448	67,055,498	67,055,498	56,179,148	56,179,148	67,055,498
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	1,600,000.00	3,000,000	3,000,000	3,000,000	1,600,000	1,600,000	3,000,000
821000	Издаци за набавку сталних средстава	4,147,137.81	0.00	1,606,000.00	3,790,000	1,080,000	3,835,000	3,790,000	1,080,000	3,835,000

	Укупни расходи и издаци	66,094,993.89	59,048,364.06	62,523,973.03	83,860,331	81,408,609	84,162,509	70,750,367	68,062,268	84,325,752
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	108	89	108	113	113	113	108	108	108

20 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	31,787,680.86	30,243,593.39	35,216,531.07	35,216,532	35,216,532	35,216,532	38,826,227	38,826,227	38,826,227
611200	Накнаде трошкова запослених	1,489,920.00	1,335,767.77	2,529,964.00	2,529,964	2,529,964	2,529,964	2,529,964	2,529,964	2,529,964
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	10,495,237.22	10,078,338.63	10,279,300.00	11,478,338	11,468,338	11,468,338	10,078,339	10,078,339	11,468,338
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	1,170,600.00	1,081,700.00	1,421,600.00	1,761,600	1,861,600	1,921,600	1,421,600	1,421,600	1,921,600
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	3,358,364.21	334,006.32	2,037,800.00	4,545,368	5,185,368	2,466,368	3,500,000	5,185,368	2,466,368
	Укупни расходи и издаци	48,301,802.29	43,073,406.11	51,485,195.07	55,531,802	56,261,802	53,602,802	56,356,130	58,041,498	57,212,497
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	1.186	975	1.182	1.182	1.182	1.182	1.182	1.182	1.182

21 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И ИМОВИНСКОПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	1,613,141.46	1,309,300.30	1,724,662.29	1,734,662	1,744,662	1,754,662	1,912,465	1,923,490	1,934,515
611200	Накнаде трошкова запослених	138,290.00	95,330.88	188,544.00	170,644	202,394	178,644	170,644	202,394	178,644
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	257,592.00	211,428.92	343,982.00	211,429	211,429	211,429	211,429	211,429	211,429
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	1,234,856.46	1,234,856.46	2,100,000.00	2,777,336	3,059,936	3,260,336	2,400,000	2,400,000	3,260,336

615000	Капитални трансфери и донације	465,143.54	465,143.54	400,000.00	1,200,000	1,200,000	1,200,000	0	0	1,200,000
821000	Издаци за набавку сталних средстава	1,869,500.00	346,121.93	1,024,000.00	1,100,000	1,200,000	1,400,000	1,100,000	1,200,000	1,400,000
	Укупни расходи и издаци	5,578,523.46	3,662,182.03	5,781,188.29	7,194,071	7,618,421	8,005,071	5,794,538	5,937,313	8,184,924
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	59	43	59	59	59	59	59	59	59

22 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА РАСЕЉЕНА ЛИЦА, ИЗБЈЕГЛИЦЕ И СТАМБЕНА ПИТАЊА

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	729,184.00	709,078.48	780,239.13	782,507	784,707	786,907	862,714	865,139	867,565
611200	Накнаде трошкова запослених	36,534.00	31,226.80	81,720.00	81,952	81,952	119,952	81,952	81,952	119,952
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	144,249.00	137,394.89	155,153.00	167,395	167,395	167,395	137,395	137,395	167,395
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	1,800.00	1,794.92	25,960.00	38,960	38,960	38,960	30,960	30,960	38,960
615000	Капитални трансфери и донације	1,649,025.00	1,566,578.45	1,155,000.00	1,150,000	1,150,000	1,150,000	1,155,000	1,155,000	1,150,000
821000	Издаци за набавку сталних средстава	4,826,928.58	7,640.12	620,000.00	530,000	500,000	500,000	0	500,000	500,000
	Укупни расходи и издаци	7,387,720.58	2,453,713.66	2,818,072.13	2,750,814	2,723,014	2,763,214	2,268,021	2,770,446	2,843,872
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	32	30	32	32	32	32	32	32	32

23 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА КОМУНАЛНЕ ПОСЛОВЕ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	709,765.93	677,010.97	839,468.43	967,582	969,212	970,843	922,993	924,790	926,588
611200	Накнаде трошкова запослених	93,533.00	18,700.00	74,591.00	82,918	82,918	82,918	75,168	75,168	75,168
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и	3,303,866.00	2,746,271.22	3,042,434.00	4,828,071	4,828,071	4,827,271	2,746,272	2,746,272	4,827,271

	услуге									
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	150,000.00	150,000.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	844,672.26	834,286.06	133,000.00	937,404	937,404	937,404	985,560	1,016,540	1,045,930
821000	Издаци за набавку сталних средстава	10,513,075.36	933,207.82	5,191,000.00	1,050,000	1,050,000	1,050,000	1,000,000	1,050,000	1,050,000
	Укупни расходи и издаци	15,614,912.55	5,359,476.07	9,280,493.43	7,865,975	7,867,605	7,868,436	5,729,993	5,812,770	7,924,957
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	21	20	22	26	26	26	22	22	22

24 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЈАВНЕ ПОСЛОВЕ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	1,424,538.80	1,299,327.55	1,609,875.66	1,619,674	1,604,348	1,608,649	1,785,691	1,768,794	1,773,536
611200	Накнаде трошкова запослених	102,980.00	76,058.66	119,510.00	112,000	120,000	130,000	112,000	120,000	130,000
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	1,294,010.00	1,241,865.57	1,274,850.00	1,366,865	1,366,865	1,366,865	1,241,866	1,241,866	1,366,865
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	21,845,390.91	1,791,039.63	13,089,000.00	20,753,000	22,633,000	17,265,000	10,000,000	22,633,000	17,265,000
	Укупни расходи и издаци	24,666,919.71	4,408,291.41	16,093,235.66	23,851,539	25,724,213	20,370,514	13,139,557	25,763,660	20,535,401
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	48	43	48	48	48	48	48	48	48

25 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЈАВНИ РЕГИСТАР

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									

611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	3,720,686.98	3,549,516.83	4,206,528.59	4,267,198	4,330,000	4,350,000	4,704,586	4,773,825	4,795,875
611200	Накнаде трошкова запослених	288,002.00	225,643.30	434,050.00	486,504	500,000	510,000	486,504	500,000	510,000
613000	Расходи за материјал, robe, ситан инвентар и услуге	917,272.00	802,471.87	885,855.00	982,472	962,472	962,472	802,472	802,472	962,472
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	1,136,931.84	0.00	330,000.00	0	0	0	0	0	0
	Укупни расходи и издаци	6,062,892.82	4,577,632.00	5,856,433.59	5,736,174	5,792,472	5,822,472	5,993,562	6,076,297	6,268,347
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	179	178	179	179	179	179	179	179	179

26 - КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	281,422.52	264,211.56	287,490.48	347,140	357,477	367,396	324,881	350,975	361,911
611200	Накнаде трошкова запослених	14,550.00	8,556.80	37,200.00	25,570	30,120	26,780	23,458	28,008	24,668
613000	Расходи за материјал, robe, ситан инвентар и услуге	54,219.00	45,197.64	74,850.00	70,470	76,410	83,450	45,198	45,198	83,450
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	0.00	0.00	4,000.00	4,000	4,000	4,000	0	4,000	4,000
	Укупни расходи и издаци	350,191.52	317,966.00	403,540.48	447,180	468,007	481,626	393,537	428,181	474,029
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	6	6	6	7	7	7	6	6	6

27 - КАНЦЕЛАРИЈА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЈАВНОМ ИМОВИНОМ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	1,536,697.03	1,411,907.72	1,575,683.20	1,559,407	1,563,502	1,567,598	1,719,246	1,723,761	1,728,277
611200	Накнаде трошкова запослених	108,412.00	90,374.98	148,232.00	170,200	152,200	136,200	170,200	152,200	136,200
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	1,006,199.00	866,420.08	948,033.00	1,169,420	1,169,420	1,169,420	866,421	866,421	1,169,420
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	600,000.00	600,000.00	400,000.00	500,000	500,000	500,000	400,000	400,000	500,000
821000	Издаци за набавку сталних средстава	4,100,515.00	445,025.61	3,862,793.07	2,535,000	2,350,000	620,000	2,535,000	2,350,000	620,000
	Укупни расходи и издаци	7,351,823.03	3,413,728.39	6,934,741.27	5,934,027	5,735,122	3,993,218	5,690,867	5,492,382	4,153,897
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	58	53	58	58	58	58	58	58	58

28 - КАНЦЕЛАРИЈА КООРДИНАТОРА БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ПРИ САВЈЕТУ МИНИСТРА БиХ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	202,149.64	197,945.50	207,342.24	207,342	207,342	207,342	228,595	228,595	228,595
611200	Накнаде трошкова запослених	72,565.00	58,155.80	77,171.00	65,671	65,671	65,671	65,671	65,671	65,671
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	28,440.00	25,121.20	49,050.00	45,121	55,121	60,121	25,122	25,122	60,121
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	59,000.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
	Укупни расходи и издаци	362,154.64	281,222.50	333,563.24	318,134	328,134	333,134	319,388	319,388	354,387
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	5	5	5	5	5	5	5	5	5

30 - КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	843,800.32	711,411.97	924,679.57	924,680	924,680	924,680	1,019,460	1,019,460	1,019,460
611200	Накнаде трошкова запослених	52,499.00	43,633.90	80,672.00	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	115,242.44	84,944.33	117,962.00	129,762	130,962	131,462	129,762	130,962	131,462
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	52,670.00	12,640.15	41,225.00	31,225	31,225	31,225	31,225	31,225	31,225
	Укупни расходи и издаци	1,064,211.76	852,630.35	1,164,538.57	1,125,667	1,126,867	1,127,367	1,220,447	1,221,647	1,222,147
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	17	15	17	17	17	17	17	17	17

31 - ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И МЕЋУНАРОДНУ САРАДЊУ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	759,043.83	717,966.22	773,965.61	776,466	778,966	781,466	856,054	858,810	861,566
611200	Накнаде трошкова запослених	29,620.00	22,125.00	54,592.00	54,592	54,592	54,592	54,592	54,592	54,592
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	207,769.80	133,888.08	214,844.00	176,088	211,088	211,088	133,889	133,889	211,088
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	40,000.00	35,174.00	77,000.00	100,000	100,000	100,000	77,000	77,000	100,000
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0

821000	Издаци за набавку сталних средстава	40,000.00	2,888.36	20,000.00	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
	Укупни расходи и издаци	1,076,433.63	912,041.66	1,140,401.61	1,127,146	1,164,646	1,167,146	1,141,535	1,144,291	1,247,246
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	22	18	22	22	22	22	22	22	22

32 - КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ КОРУПЦИЈЕ И КООРДИНАЦИЈУ АКТИВНОСТИ НА СУЗБИЈАЊУ КОРУПЦИЈЕ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	311,824.11	300,789.06	353,701.06	353,702	353,702	353,702	389,956	389,956	389,956
611200	Накнаде трошкова запослених	16,150.00	9,740.00	32,468.00	23,518	23,518	23,518	23,518	23,518	23,518
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	74,781.00	49,165.56	111,160.00	128,482	128,482	128,482	128,482	128,482	128,482
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	0.00	0.00	6,000.00	7,200	0	0	7,200	0	0
	Укупни расходи и издаци	402,755.11	359,694.62	503,329.06	512,902	505,702	505,702	549,156	541,956	541,956
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	10	10	10	10	10	10	10	10	10

33 - КОМИСИЈА ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О СУКОБУ ИНТЕРЕСА

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	313,666.20	300,267.01	375,100.77	375,101	375,101	375,101	413,549	413,549	413,549
611200	Накнаде трошкова запослених	22,181.00	9,623.40	27,481.00	27,481	27,481	27,481	27,481	27,481	27,481
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	108,108.00	69,460.00	118,790.00	69,460	69,460	69,460	69,460	69,460	69,460

614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
615000	Капитални трансфери и донације	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
821000	Издаци за набавку сталних средстава	70,000.00	1,836.90	10,000.00	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
	Укупни расходи и издаци	513,955.20	381,187.31	531,371.77	482,042	482,042	482,042	520,490	520,490	520,490
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	10	10	10	10	10	10	10	10	10

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД ЗА СВА ОДЈЕЉЕЊА И ИНСТИТУЦИЈЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БИХ

Економски код	Економска категорија	Буџет 2022	Извршење 2022	Буџет 2023	Укупан захтјев			Горње границе расхода		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026
	РАСХОДИ И ИЗДАЦИ									
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	88,601,961	82,987,080	96,523,173	97,624,793	97,923,249	98,161,321	107,335,964	107,593,353	107,855,828
611200	Накнаде трошкова запослених	5,514,119	4,329,389	8,190,336	8,402,740	8,402,315	8,465,498	8,387,598	8,387,173	8,450,356
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	38,300,958	33,849,774	38,510,262	42,729,368	42,584,653	42,605,647	34,418,171	34,243,117	42,605,647
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	94,437,472	90,362,231	80,281,205	109,750,841	110,690,745	111,151,891	94,159,125	94,159,125	111,151,891
615000	Капитални трансфери и донације	6,340,841	6,248,008	4,343,000	7,387,404	7,387,404	7,387,404	4,740,560	4,771,540	7,495,930
821000	Издаци за набавку сталних средстава	57,736,328	5,742,975	39,639,126	49,067,393	40,263,593	32,127,593	31,180,925	40,263,593	32,127,593
	Домаћа и страна позамљивања и отплате дуга	10,075,276	8,551,375	11,133,140	15,070,692	12,753,153	10,310,480	15,070,692	12,753,153	10,310,480
	Судске пресуде и рјешења, судска и вансудска поравнања	2,000,556	1,962,528	1,083,705	1,962,528	1,962,528	1,962,528	3,151,017	3,151,017	2,044,065
	Средства буџетске резерве	1,338,592	540,271	2,649,814	2,650,000	2,650,000	2,650,000	2,650,000	7,864,281	2,650,000
	Укупни расходи и издаци	304,346,103	234,573,630	282,353,761	334,645,759	324,617,640	314,822,362	301,094,052	313,186,352	324,691,790
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	3,113	2,720	3,106	3,118	3,118	3,118	3,108	3,108	3,108

Финансијски планови ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства (расходи)

У Брчко дистрикту Босне и Херцеговине постоје: Фонд здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ, Завод за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, Развојно-гарантни фонд Брчко дистрикта БиХ, Завод за планирање, пројектовање и развој Брчко дистрикта БиХ, Радио-новинска и издавачка установа „Радио Брчко“ Брчко дистрикт БиХ и Туристичка организација Брчко дистрикта БиХ.

Ванбуџетским фондовима и ванбуџетским корисницима који су обвезници примјене буџетског рачуноводства упућена је Инструкција I за израду Документа оквирног буџета 2024-2026. године, на основу које су они доставили своје финансијске планове.

У табелама 4.4., 4.5., 4.6., 4.7., 4.8., 4.9., 4.10., 4.11., 4.12., 4.13., 4.14. и 4.15. приказани су планирани расходи ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника, који су обвезници примјене буџетског рачуноводства по економској класификацији и по извору финансирања.

У табели 4.16. „Консолидовани финансијски план расхода ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника, који су обвезници примјене буџетског рачуноводства 2024–2026. (из властитих извора)” приказан је консолидовани план расхода наведених ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства у дијелу који се односи на финансирање из њихових властитих извора.

Наведени план у 2024. години износи 42.507.670 КМ, у 2025. години 42.468.670 КМ, а у 2026. години 42.578.670 КМ.

У Поглављу 3 (Табела 3.21.) дат је приказ прогнозе властитих прихода ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника, који су обвезници примјене буџетског рачуноводства.

Табела 4.4. Финансијски план расхода Фонда здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ 2024 - 2026. године (по економској класификацији)

Економски код	Економска категорија	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	1.181.667,00	1.600.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00
611200	Накнаде трошкова запослених	53.020,00	80.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	43.438.301,00	45.033.000,00	45.660.000,00	45.660.000,00	45.660.000,00
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	2.566.792,00	2.760.000,00	2.860.000,00	2.860.000,00	2.860.000,00
615000	Капитални трансфери и донације	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
616000	Расходи за камате	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
821000	Издаци за набавку сталних средстава	7.013,00	350.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00
822000	Издаци за финансијску имовину	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
823000	Издаци за отплате дугова	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупни расходи	47.246.793,00	49.823.000,00	50.820.000,00	50.820.000,00	50.820.000,00
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	41	50	55	57	60

Табела 4.5. Финансијски план расхода Фонда здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ 2024 - 2026. године (по извору финансирања)

	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
	Финансирање из властитих прихода	36.565.837,00	36.259.069,00	37.400.000,00	37.400.000,00	37.400.000,00
	Финансирање из кредитних средстава	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из донација	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из буџета	10.680.956,00	13.563.931,00	13.420.000,00	13.420.000,00	13.420.000,00
	УКУПНО	47.246.793,00	49.823.000,00	50.820.000,00	50.820.000,00	50.820.000,00

Фонд здравственог осигурања је у 2022. години остварио укупне расходе у износу од 47.246.793 КМ, док им је финансијски план за 2023. годину 49.823.000 КМ, што је за 5,45% више у односу на остварење из 2022. године.

Процјењује се да ће Финансијски план Фонда здравственог осигурања за 2024, 2025. и 2026. годину износити 50.820.000 КМ.

Табела 4.6. Финансијски план расхода Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ 2024 - 2026. године (по економској класификацији)

Економски код	Економска категорија	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	810.107,00	982.000,00	1.339.500,00	1.339.500,00	1.339.500,00
611200	Накнаде трошкова запослених	26.233,00	48.100,00	73.000,00	73.000,00	73.000,00
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	301.349,00	396.900,00	420.920,00	431.920,00	441.920,00
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	3.867.563,00	4.083.000,00	4.483.000,00	4.083.000,00	4.183.000,00
615000	Капитални трансфери и донације	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
616000	Расходи за камате	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
821000	Издаци за набавку сталних средстава	67.505,00	154.000,00	234.000,00	84.000,00	84.000,00
822000	Издаци за финансијску имовину	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
823000	Издаци за отплате дугова	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупни расходи	5.072.757,00	5.664.000,00	6.550.420,00	6.011.420,00	6.121.420,00
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	26	26	30	30	30

Табела 4.7. Финансијски план расхода Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ 2024 - 2026. године
(по извору финансирања)

	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
	Финансирање из властитих прихода	3.427.757,00	4.152.000,00	5.038.420,00	4.999.420,00	5.109.420,00
	Финансирање из кредитних средстава	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из донација	6.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00
	Финансирање из буџета	1.639.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
	УКУПНО	5.072.757,00	5.664.000,00	6.550.420,00	6.011.420,00	6.121.420,00

Завод за запошљавање је у 2022. години остварио укупне расходе у износу од 5.072.757 КМ, док им је финансијски план за 2023. годину 5.664.000 КМ, што је за 11,66% више у односу на остварење из 2022. године.

Процјењује се да ће Финансијски план Завода за запошљавање за 2024. годину износити 6.550.420 КМ, за 2025. годину 6.011.420 КМ, а за 2026. годину 6.121.420 КМ.

Табела 4.8. Финансијски план расхода Развојно-гарантног фонда Брчко дистрикта БиХ 2024-2026. године (по економској класификацији)

Економски код	Економска категорија	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	381.726,00	673.000,00	810.419,00	830.890,00	861.361,00
611200	Накнаде трошкова запослених	13.373,00	30.500,00	36.728,00	39.921,00	43.115,00
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	116.710,00	179.200,00	215.790,00	284.555,00	343.319,00
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	2.539.353,00	1.750.000,00	1.880.000,00	2.170.000,00	2.750.000,00
615000	Капитални трансфери и донације	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
616000	Расходи за камате	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
821000	Издаци за набавку сталних средстава	9.846,00	72.300,00	87.063,00	94.634,00	102.205,00
822000	Издаци за финансијску имовину	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
823000	Издаци за отплате дугова	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупни расходи	3.061.008,00	2.705.000,00	3.030.000,00	3.420.000,00	4.100.000,00
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	12	19	19	19	19

Табела 4.9. Финансијски план расхода Развојно-гарантног фонда Брчко дистрикта БиХ 2024 - 2026. године
(по извору финансирања)

	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
	Финансирање из властитих прихода	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из кредитних средстава	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из донација	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из буџета	3.061.008,00	2.705.000,00	3.030.000,00	3.420.000,00	4.100.000,00
	УКУПНО	3.061.008,00	2.705.000,00	3.030.000,00	3.420.000,00	4.100.000,00

Развојно-гарантни фонд у 2022. години је остварио укупне расходе у износу од 3.061.008 КМ, док им је финансијски план за 2023. годину 2.705.000 КМ, што је за 11,63% мање у односу на остварење 2022. године.

Процјењује се да ће Финансијски план Развојно-гарантног фонда у 2024. години износити 3.030.000 КМ, у 2025. години 3.420.000 КМ и у 2026. години 4.100.000 КМ.

Табела 4.10. Финансијски план расхода Завода за планирање, пројектовање и развој
Брчко дистрикта БиХ 2024-2026. године (по економској класификацији)

Економски код	Економска категорија	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	1.219.611,00	1.706.400,00	1.907.000,00	2.168.600,00	2.325.000,00
611200	Накнаде трошкова запослених	30.160,00	27.500,00	40.160,00	46.160,00	55.160,00
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	280.176,00	764.652,00	830.176,00	845.176,00	880.176,00
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
615000	Капитални трансфери и донације	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
616000	Расходи за камате	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
821000	Издаци за набавку сталних средстава	241.691,00	651.448,00	1.200.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00
822000	Издаци за финансијску имовину	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
823000	Издаци за отплате дугова	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупни расходи	1.771.638,00	3.150.000,00	3.977.336,00	4.259.936,00	4.460.336,00

	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	31	36	39	42	45
--	------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Табела 4.11. Финансијски план расхода Завода за планирање, пројектовање и развој
Брчко дистрикта БиХ 2024- 2026. године (по извору финансирања)

	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
	Финансирање из властитих прихода	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из кредитних средстава	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из донација	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из буџета	1.771.638,00	3.150.000,00	3.977.336,00	4.259.936,00	4.460.336,00
	УКУПНО	1.771.638,00	3.150.000,00	3.977.336,00	4.259.936,00	4.460.336,00

Завод за планирање, пројектовање и развој Брчко дистрикта БиХ је у 2022. години остварио укупне расходе у износу од 1.771.638 КМ, док им је финансијски план за 2023. годину 3.150.000 КМ.

У 2024. години процјењује се да ће Финансијски план Завода износити 3.977.336 КМ, у 2025. години 4.259.936 КМ и у 2026. години 4.460.336 КМ.

Табела 4.12. Финансијски план расхода Радио-новинске и издавачке установе „Радио Брчко“
Брчко дистрикта БиХ 2024-2026. године (по економској класификацији)

Економски код	Економска категорија	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	716.200,00	853.940,00	975.920,00	975.920,00	975.920,00
611200	Накнаде трошкова запослених	45.500,00	57.460,00	57.460,00	57.460,00	57.460,00
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	178.220,00	215.520,00	215.520,00	215.520,00	215.520,00
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
615000	Капитални трансфери и донације	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
616000	Расходи за камате	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
821000	Издаци за набавку сталних средстава	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
822000	Издаци за финансијску имовину	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
823000	Издаци за отплате дугова	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупни расходи	1.039.920,00	1.226.920,00	1.348.900,00	1.348.900,00	1.348.900,00
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	21	26	26	26	26

Табела 4.13. Финансијски план расхода Радио-новинске и издавачке установе „Радио Брчко“
Брчко дистрикта БиХ 2024 - 2026. године (по извору финансирања)

	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
	Финансирање из властитих прихода	79.220,00	69.250,00	69.250,00	69.250,00	69.250,00
	Финансирање из кредитних средстава	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из донација	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из буџета	960.700,00	1.157.670,00	1.279.650,00	1.279.650,00	1.279.650,00
	УКУПНО	1.039.920,00	1.226.920,00	1.348.900,00	1.348.900,00	1.348.900,00

Радио-новинска и издавачка установа „Радио Брчко“ Брчко дистрикта БиХ је у 2022. години остварила укупне расходе у износу од 1.039.920 КМ, док им је финансијски план за 2023. годину 1.226.920 КМ, а процјена финансијског плана за 2024-2026. годину у износу од 1.348.900 КМ.

Табела 4.14. Финансијски план расхода Туристичке организације Брчко дистрикта БиХ 2024-2026.
године (по економској класификацији)

Економски код	Економска категорија	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
611100 612100	Бруто плате и доприноси послодавца	0,00	97.402,00	140.414,00	140.414,00	140.414,00
611200	Накнаде трошкова запослених	0,00	10.200,00	14.704,00	14.704,00	14.704,00
613000	Расходи за материјал, робе, ситан инвентар и услуге	0,00	158.700,00	158.700,00	158.700,00	158.700,00
614000	Текући трансфери, донације и субвенције	0,00	50.000,00	150.000,00	170.000,00	200.000,00
615000	Капитални трансфери и донације	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
616000	Расходи за камате	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
821000	Издаци за набавку сталних средстава	0,00	55.000,00	20.000,00	10.000,00	10.000,00
822000	Издаци за финансијску имовину	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
823000	Издаци за отплате дугова	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупни расходи	0,00	371.302,00	483.818,00	493.818,00	523.818,00
	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	0	3	4	4	4

Табела 4.15. Финансијски план расхода Туристичке организације Брчко дистрикта БиХ 2024-2026. године
(по извору финансирања)

	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
				2024	2025	2026
	РАСХОДИ					
	Финансирање из властитих прихода	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из кредитних средстава	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из донација	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Финансирање из буџета	0,00	371.302,00	483.818,00	493.818,00	523.818,00
	У К У П Н О	0,00	371.302,00	483.818,00	493.818,00	523.818,00

Финансијски план Туристичке организације Брчко дистрикта БиХ за 2023. годину износи 371.302 КМ, док процјена финансијског плана за 2024-2026. годину износи 483.818 КМ, 493.818 КМ, односно 523.818 КМ.

Табела 4.16. Консолидовани финансијски план расхода ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника, који су обвезници примјене буџетског рачуноводства 2024-2026. из властитих извора

Финансирање из властитих извора	Извршење 2022.	Финансијски план 2023.	Процјена		
			2024	2025	2026
РАСХОДИ					
Фонд здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ	36.565.837,00	36.259.069,00	37.400.000,00	37.400.000,00	37.400.000,00
Завод за запошљавање Брчко дистрикта БиХ	3.427.757,00	4.152.000,00	5.038.420,00	4.999.420,00	5.109.420,00
Развојно-гарантни фонд Брчко дистрикта БиХ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Завод за планирање, пројектовање и развој Брчко дистрикта БиХ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Радио-новинска и издавачка установа "Радио Брчко" Брчко дистрикта БиХ	79.220,00	69.250,00	69.250,00	69.250,00	69.250,00
Туристичка организација Брчко дистрикта БиХ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
У К У П Н О	40.072.814,00	40.480.319,00	42.507.670,00	42.468.670,00	42.578.670,00

Табела 4.17. Консолидовани преглед плана јавних расхода буџета и финансијских планова ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства за 2024- 2026. годину

БУЏЕТСКИ КОРИСНИК	Извршење 2022.	План 2023.	Процјена		
			2024	2025	2026
Скупштина Брчко дистрикта БиХ	6.782.279	4.835.160	5.674.812	5.453.540	5.308.565
Канцеларија градоначелника	8.009.701	9.012.121	9.708.443	9.750.132	9.432.307
Правосуђе Брчко дистрикта	11.804.321	14.469.708	16.219.151	15.942.165	15.049.336
Полиција Брчко дистрикта БиХ	14.579.899	19.369.821	19.967.686	19.152.686	20.448.677
Јавна безбједност	5.671.204	8.128.215	8.222.048	8.502.048	8.757.173
Стручни и административни послови	3.107.910	3.986.691	3.909.657	4.073.196	4.183.428
Дирекција за финансије	5.438.998	9.157.101	8.559.783	6.936.743	6.991.137
Привредни развој, спорт и култура	16.213.043	17.820.709	18.452.631	17.586.761	20.387.089
Пољопривреда,шумарство и водопривреда	22.810.565	15.857.499	19.640.543	19.888.043	23.319.630
Здравство и остале услуге	59.048.364	62.523.973	70.750.367	68.062.268	84.325.752
Образовање	43.073.406	51.485.195	56.356.130	58.041.498	57.212.497
Просторно планирање и имовинскоправни послови	3.662.182	5.781.188	5.794.538	5.937.313	8.184.924
Расељена лица, избјеглице и стамбена питања	2.453.714	2.818.072	2.268.021	2.770.446	2.843.872
Комунални послови	5.359.476	9.280.493	5.729.993	5.812.770	7.924.957
Јавни послови	4.408.291	16.093.236	13.139.557	25.763.660	20.535.401
Јавни регистар	4.577.632	5.856.434	5.993.562	6.076.297	6.268.347
Комисија за хартије од вриједности	317.966	403.540	393.537	428.181	474.029
Канцеларија за управљање јавном имовином	3.413.728	6.934.741	5.690.867	5.492.382	4.153.897
Канцеларија координатора при Савјету министара БиХ	281.223	333.563	319.388	319.388	354.387
Канцеларија за ревизију	852.630	1.164.539	1.220.447	1.221.647	1.222.147
Европске интеграције и међународна сарадња	912.042	1.140.402	1.141.535	1.144.291	1.247.246
Канцеларија за превенцију корупције и координацију активности на сузбијању корупције	359.695	503.329	549.156	541.956	541.956
Комисија за одлучивање о сукобу интереса	381.187	531.372	520.490	520.490	520.490
Отплата дуга	8.551.375	11.133.140	15.070.692	12.753.153	10.310.480
Судске пресуде и вансудска поравнања	1.962.528	1.083.705	3.151.017	3.151.017	2.044.065
Средства резерве	540.271	2.649.814	2.650.000	7.864.281	2.650.000
I - УКУПНО БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ	234.573.630	282.353.761	301.094.052	313.186.352	324.691.790
Фонд здравственог осигурања	36.565.837	36.259.069	37.400.000	37.400.000	37.400.000
Завод за запошљавање	3.427.757	4.152.000	5.038.420	4.999.420	5.109.420

Развојно-гарантни фонд	0	0	0	0	0
Завод за планирање, пројектовање и развој	0	0	0	0	0
Радио-новинске и издавачке установе „Радио Брчко“	79.220	69.250	69.250	69.250	69.250
Туристичка организација	0,	0	0	0	0
II - УКУПНО ВАНБУЏЕТСКИ ФОНДОВИ и ВАНБУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ, КОЈИ СУ ОБВЕЗНИЦИ ПРИМЈЕНЕ БУЏЕТСКОГ РАЧУНОВОДСТВА	40.072.814	40.480.319	42.507.670	42.468.670	42.578.670
III - УКУПНО РАСХОДИ (I+II)	274.646.444	322.834.080	343.601.722	355.655.022	367.270.460

У Табели 4.17. је приказан консолидовани преглед плана јавних расхода буџета и финансијских планова ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства за 2024-2026. годину.

Консолидовано извршење расхода у 2022. години је износило 274.646.444 КМ, а план истих за 2023. годину износи 322.834.080 КМ, што је за 48.187.636 КМ више или 17,55%

Консолидовани план расхода за период 2024-2026. године износи 343.601.722 КМ у 2024. години, 355.655.022 КМ у 2025. години и 367.270.460 КМ у 2026. години.

ПОГЛАВЉЕ 5: БУЏЕТСКИ ПРИОРИТЕТИ ЗА ПЕРИОД 2024–2026. ГОДИНЕ

Буџет је примарни инструмент за реализацију политика било које владе па тако и Владе Брчко дистрикта БиХ. Он је средство путем којег се стратешки циљеви Владе преводе у услуге, програме и активности које испуњавају социјалне, економске и друге потребе њених грађана.

Влада Брчко дистрикта БиХ се суочава са захтјевима буџетских корисника која надмашују ниво расположивих средстава. Суочена са захтјевима буџетских корисника и приоритетима који надилазе ниво расположивих средстава, обавеза Владе Брчко дистрикта БиХ је да доноси одлуке о томе које су њене најважније приоритетне политике. Идеално, ти приоритети би требали бити усклађени са средњорочним и дугорочним друштвеним, економским, развојним и политичким циљевима Брчко дистрикта БиХ.

У овом поглављу су дате препоруке о средњорочним буџетским приоритетима, заснованим на анализи, која узима у обзир захтјеве буџетских корисника по питању приоритета процијењене потрошње.

Горње границе расхода за 2024. годину су намијењене за обезбјеђење реалног оквира, унутар којег буџетски корисници могу развити своје детаљне буџетске захтјеве. Дирекција за финансије ће доставити Инструкцију II за израду буџета, која ће буџетским корисницима дати даље упуте за припрему њихових захтјева за годишњи буџет.

Преглед приоритета буџетских корисника

Кроз Инструкцију I за израду ДОБ-а, достављену буџетским корисницима у јануару 2022. године, буџетски корисници су позвани да припреме „Обрасце прегледа приоритета буџетских корисника” и доставе их Дирекцији за финансије до 15. априла 2023. године. Циљ ових образаца је да се буџетским корисницима пружи могућности да дају допринос при изради Документа оквирног буџета 2024–2026. године, тако што ће идентификовати своје кључне приоритете при расподјели средстава буџета за 2024. годину и двије наредне године, у складу са својим стратешким циљевима, те економским, социјалним и другим политикама Владе Брчко дистрикта БиХ.

Од буџетских корисника се тражило да утврде приједлоге о високоприоритетној потрошњи (за постојеће и нове програме/активности), као и уштеде у оквиру постојећег буџета, тј. опције смањења за програме, услуге и активности нижег приоритета или оне који не дају добре резултате, како би се та средства преусмјерила на иницијативе вишег приоритета.

Подаци садржани у овим табелама су требали да помогну у приоритизацији (и ре-приоритизацији) буџетских средстава на оне програме и активности које су усмјерене на испуњење Владиних најважнијих циљева економских, социјалних и других политика.

Анализа буџетских приоритета 2024–2026. године

Дирекција за финансије је анализирала достављене Обрасце прегледа приоритета буџетских корисника и на основу квалитета информација, које су садржане у тим обрасцима, полазећи од укупног оквира расположивих прихода, Влада је утврдила горње границе расхода за сваког буџетског корисника за наредне три године, узимајући у обзир при том идентификоване циљеве и предложене приоритете потрошње.

Укупне горње границе расхода Буџета Брчко дистрикта БиХ за 2024. годину износе 301.094.052 КМ, за 2025. годину 313.186.352 КМ и за 2026. годину 324.691.790 КМ.

Основни приоритети и политика Владе приликом средњорочног планирања

Влада Брчко дистрикта БиХ је у Документу оквирног буџета 2024–2026. године планирала осигурати буџетска средства за функционисање свих буџетских корисника, који се финансирају из буџета.

Кључни параметри о којима се водило рачуна су:

- обезбјеђење буџетских средстава за имплементацију Закона о социјалној и дјечијој заштити (стална социјална давања, дјечији доплатак и друга социјална давања), као и Закона о правима бораčkih популација и цивилних жртава рата (демобилисани борци, инвалиди, породице погинулих и породице цивилних жртава рата), као и осигурање средстава за накнаде за породичко боловање, помоћи пензионерима и друга давања за најугроженије популације
- обезбјеђење средстава за имплементацију Закона о подстицају привредног развоја и подстицају у пољопривреди
- обезбјеђење буџетских средстава за функционисање правосудног система и полиције, који ће осигурати безбједност становника Брчко дистрикта БиХ, као и борбу против криминала и корупције
- обезбјеђење средстава за субвенционисање камата
- даље обезбјеђење буџетских средстава која ће омогућити развој здравствене заштите становника Брчко дистрикта БиХ
- обезбјеђење средстава за програме samozapoшљавања
- приоритетно улагање у очување стандарда у области образовања, те даље унапређење основног и средњег образовања
- обезбјеђење средстава за наставак пројеката деминирања,
- даље подстицање развоја комуналне, путне и друге инфраструктуре и улагање у капиталне пројекте који су у складу са приоритетима Владе
- обезбјеђење средстава за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, као и за побољшање енергетске ефикасности јавних објеката
- обезбјеђење средстава за наставак програма одрживог повратка и останка
- наставак унапређења у организовању ефикасне јавне администрације.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Прим. др Зијад Нишић